ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

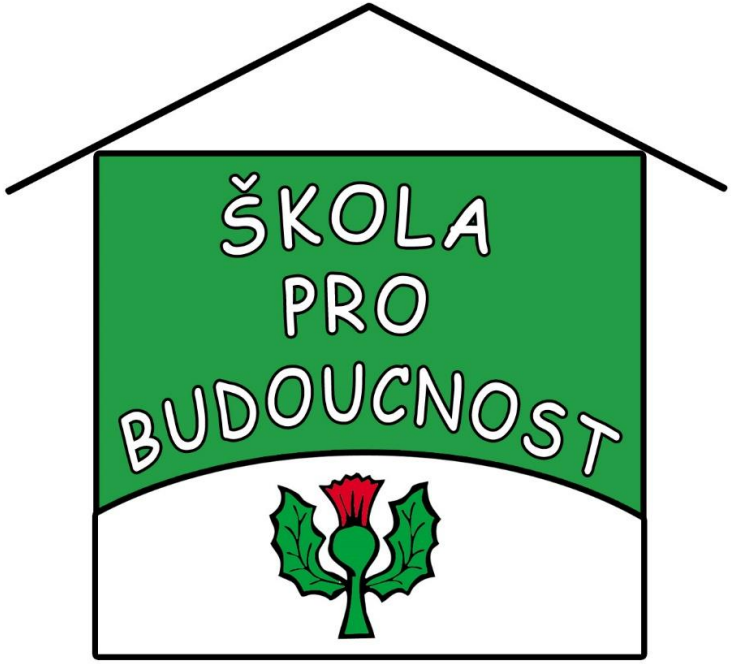

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DOLNÍ BEČVA, OKRES VSETÍN

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 6
2.1 Úplnost a velikost školy 6
2.2 Vybavení školy 6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru 6
2.4 Charakteristika žáků 7
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci 7
2.6 Spolupráce s jinými subjekty 7
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 8
3.1 Zaměření školy 8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 13
3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků mimořádně nadaných 13
3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků mimořádně nadaných 14
3.5 Začlenění průřezových témat 15
3.5.1 Přehled tematických okruhů průřezových témat 15
4 UČEBNÍ PLÁN 18
4.1 Učební plán pro 1. stupeň 18
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň 19
4.2 Učební plán pro 2. stupeň 20
4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň 21
5 UČEBNÍ OSNOVY 22
5.1 Jazyk a jazyková komunikace 22
5.1.1 Český jazyk 22
5.1.2 Anglický jazyk 65
5.1.3 Německý jazyk 92

5.2 Matematika a její aplikace ... 104
5.2.1 Matematika ... 104
5.3 Informatika ... 129
5.3.1 Informatika ... 129
5.4 Člověk a jeho svět ... 144
5.4.1 Prvouka ... 144
5.4.2 Přírodověda ... 163
5.4.3 Vlastivěda ... 173
5.5 Člověk a společnost ... 185
5.5.1 Dějepis ... 185
5.5.2 Občanská výchova ... 200
5.6 Člověk a příroda ... 215
5.6.1 Fyzika ... 215
5.6.2 Chemie ... 227
5.6.3 Ekologický přírodopis ... 238
5.6.4 Zeměpis ... 251
5.7 Umění a kultura ... 262
5.7.1 Hudební výchova ... 262
5.7.2 Výtvarná výchova ... 278
5.8 Člověk a zdraví ... 295
5.8.1 Zdravotní a rodinná výchova ... 295
5.8.2 Tělesná výchova ... 303
5.9 Člověk a svět práce ... 330
5.9.1 Pracovní činnosti ... 330
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ ... 365
6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání ... 365
6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání ... 365
6.1.2 Kritéria pro hodnocení ... 367
6.1.3 Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků ... 367
6.1.4 Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací ... 367
6.1.5 Hodnocení žáků na vysvědčení ... 368
6.1.6 Pravidla pro sebehodnocení žáků ... 370

6.1.7 Způsob klasifikace a hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 371
6.1.8 Způsob klasifikace a hodnocení žáků mimořádně nadaných 372
6.1.9 Způsob klasifikace a hodnocení žáků cizinců 372

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola pro budoucnost

Název školy	Základní škola a mateřská škola Dolní Bečva, okres Vsetín
Adresa	Dolní Bečva 578, 756 55 Dolní Bečva
IČ	48773981
Ředitelka školy	Mgr. Michaela Vašutová
Telefon	571 751 213
E-mail	skola@zsdolnibecva.cz
Webové stránky	www.zsdolnibecva.cz

Zřizovatel	
Název	obec Dolní Bečva
Adresa	Dolní Bečva 340, 756 55 Dolní Bečva
Kontakty	Bc. Michal Krhůtek, starosta obce
Telefon	571647168, 571647166, 571620211, 571620212
E-mail	podatelna@dolnibecva.cz

Platnost dokumentu	od 1. září 2024
Číslo jednací	

Koordinátor ŠVP	Mgr. Lucie Pavlíková

……

Mgr. Michaela Vašutová

ředitelka školy razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Dolní Bečva je úplná základní škola s 1. až 9. postupným ročníkem. Je jedinou školou v obci. V každém ročníku je zpravidla jedna třída. V současné době školu navštěvuje průměrně kolem 150 žáků, přičemž průměrná naplněnost tříd je kolem 17 žáků.

2.2 Vybavení školy

Součástí školy je školní družina, která má kapacitu 60 žáků 1. stupně, rozdělena je na dvě oddělení, a školní klub. Škola disponuje sportovní halou s tělocvičnou, k výuce tělesné výchovy se také využívá školní hřiště. Kromě kmenových tříd se ve škole nachází odborné učebny – přírodovědná, jazyková, učebna informatiky, cvičná žákovská kuchyňka, školní dílny. Další součástí školy je školní kuchyně s jídelnou a školní knihovna.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupce ředitelky školy, učitelé, asistentky pedagoga a vychovatelky. Sbor je smíšený a skládá se ze začínajících, i zkušených pedagogů. Dále jsou v naší škole vykonávány tyto funkce: výchovný poradce, metodik prevence, koordinátor informačních a komunikačních technologií, koordinátor školního vzdělávacího programu, knihovník, zdravotník. Hodiny náboženství vyučuje zástupce církve.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků naší školy jsou místní děti. Ve spolupráci s PPP a SPC jsou do výuky zapojováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Začleňujeme také děti, jejichž mateřským jazykem není čeština.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči spočívá zejména ve vzájemném předávání informací o dětech a jejich výsledcích, především prostřednictvím třídních schůzek, individuálních setkání nebo dne otevřených dveří. Prostřednictvím webových stránek školy mají možnost seznamovat se s organizací školy, školními akcemi, výroční zprávou, školním řádem. Komunikačním kanálem je určen systém Bakaláři. Jedním z hlavních cílů naší školy je dobrá spolupráce s rodiči.

Zvolení zákonní zástupci jsou členy školské rady.

2.6 Spolupráce s jinými subjekty

Škola spolupracuje s Obecním úřadem Dolní Bečva, se Střediskem volného času Rožnov pod Radhoštěm, s Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm, se školskými poradenskými zařízeními, s Valašským muzeem v přírodě, s TJ Rožnov pod Radhoštěm, s Komisí školskou, kultury a sportu při radě obce Dolní Bečva.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Škola není speciálně zaměřena. Důraz je kladen na všechny obory vzdělání. Cílem je vytvořit u každého žáka pozitivní vztah ke vzdělávání a motivovat ho k celoživotnímu učení, rozvíjet jeho osobnost a individualitu s cílem podpořit jeho potřeby a požadavky.

Škola se chce zaměřit zejména na:

- podporu fyzického a psychického zdraví;
- rozvíjení komunikačních dovedností;
- toleranci a kvalitní mezilidské vztahy;
- prostor pro tvořivost, iniciativu a seberealizaci jednotlivce;
- rozvíjení odpovědnosti a pozitivního sebepojetí jednotlivce.

Cílem našeho ŠVP je žák, který:

- získá vyvážené, kvalitní všeobecné vzdělání, tzn. takové kompetence, které budou dobře uplatnitelné v životě;
- bude kvalitně připraven nejen k dalšímu studiu, ale zejména pro život;
- tvořivě myslí, logicky uvažuje, je schopen řešit problémy;
- inklinuje ke zdravému životnímu stylu;
- všestranně komunikuje;
- je tolerantní a ohleduplný k ostatním;
- má zdravou sebedůvěru;

- respektuje stanovená pravidla;
- chápe a váží si kulturních tradic.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků, uplatňované ve výuce i mimo výuku všemi pedagogy a zaměstnanci školy, jsou formulovány prostřednictvím souboru společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí či pravidel, kterého škola využívá jako prostředku k dosažení vzdělávacích cílů.

Kompetence k učení

- na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost, zodpovědnost, iniciativu, tvořivost
- žákům umožňujeme přístup k různým zdrojům informací, učíme je s nimi pracovat
- uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů
- umožňujeme žákům řešit problémy záměrným vytvářením modelových problémových situací
- podporujeme různé způsoby řešení problémů, netradiční i originální
- používáme aktivizující metody
- při řešení problémů podporujeme týmovou spolupráci, využívání moderní techniky
- žák řeší problémy běžného školního života prostřednictvím pobytů v přírodě, exkurzí, sportovních soutěží

Kompetence komunikativní

- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a sociálních vztazích
- klademe důraz na etickou úroveň komunikace
- vytváříme dostatečný prostor pro sebehodnocení, vlastní úsudek, kritiku, naslouchání
- podporujeme komunikaci mezi žáky napříč ročníky
- umožňujeme práci ve skupinách a týmech – získané dovednosti žák využívá k vytváření mezilidských vztahů
- učíme žáky asertivnímu chování, neverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- snažíme se žáky naučit zásady správné týmové práce – spolupráce, střídání rolí, diskuse, argumentace,
- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy – žák se podílí na vytváření pravidel kolektivu třídy, dodržuje pravidla slušného chování
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby pomoc poskytli nebo o ni požádali
- seznamujeme žáky s historickými, kulturními a národními tradicemi

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí

- klademe důraz na ochranu zdraví, plnění povinností a závazků
- vhodnými formami seznamujeme žáky s různými profesemi
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce druhých, zdůrazňujeme důležitost sebehodnocení

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, umožňujeme jim využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti - samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- napomáháme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volíme postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- užívají digitální technologie k u snadnění práce, k zautomatizování rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci se seznamují s novými technologiemi, chápou význam digitálních technologií pro společnost, kriticky hodnotí přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- seznamujeme žáky s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- vedeme žáky k etickému jednání při sdílení informací a komunikaci v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpůrná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, případně poskytnutí pomůcek. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. PLPP se aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Před zpracováním PLPP budou probíhat konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje schůzky s vyučujícími, případně metodikem prevence, se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Vyhotovuje ho třídní učitel za pomoci výchovného poradce a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem

stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje schůzky se speciálním pedagogem, vyučujícími, se zákonnými zástupci, žákem, případně metodikem prevence, vedením školy. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP pro 3., 5. a 9. ročník a bude na základě doporučení školského poradenského zařízení. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě ostatních žáků. Škola ve spolupráce se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP prováděn.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků mimořádně nadaných

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Při vyhotovení a realizace IVP škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení.

Jako podpůrná opatření pro žáky mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- předčasný nástup žáka ke školní docházce;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Přehled tematických okruhů průřezových témat

Tematické okruhy	1. ročník	2.ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV – OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSOBNOSTNÍ ROZVOJ, SOCIÁLNÍ ROZVOJ, MORÁLNÍ ROZVOJ)									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M			EPŘ		EPŘ	
Sebepoznání a sebepojetí	TV	TV	TV	HV, VV	PŘV, HV, VV	TV	OV, ZRV, TV	ZRV, TV, PČ	TV
Seberegulace a sebeorganizace				TV	PŘV, TV	PČ	OV, PČ	PČ	
Psychohygiena	TV	TV	TV	PŘV, TV, PČ	PŘV, TV, PČ	TV, PČ	ZRV, TV, PČ	ZRV, PČ	PČ
Kreativita	ČJ, HV, VV, PČ	ČJ, HV, VV, PČ	ČJ, HV, VV, PČ	VV, TV, PČ	VV, TV, PČ	HV, VV	VV	VV	VV
Poznávání lidí				VL					
Mezilidské vztahy			PRV						D
Komunikace		ČJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ, NJ	ČJ, AJ, NJ, TV	ČJ, AJ, NJ, TV, PČ
Kooperace a kompetice	TV	ČJ, TV	ČJ, TV	TV	TV	INF, TV, PČ	INF, TV, PČ	INF, PČ	INF
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		PRV			INF	INF, OV	INF	INF, TV	TV
Hodnoty, postoje, praktická etika				VL		INF	INF, ZRV	ZRV	INF

VDO – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola				VL					
Občan, občanská společnost a stát					VL				OV
Formy participace občanů v politickém životě				VL					OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL			D	D, OV
EGS – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá					AJ, VL		Z	Z	ČJ, AJ, NJ
Objevujeme Evropu a svět									OV
Jsme Evropané						D	D, OV	D, Z, HV, VV	OV, HV, VV
MKV – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference				HV	HV	OV		VV	VV
Lidské vztahy						OV			
Etnický původ				VV	VV	OV			D
Multikulturalita	VV	VV	VV	HV	AJ, HV	ČJ, AJ, OV	AJ, NJ	AJ, NJ, Z	
Princip sociálního smíru a solidarity									D
ENV – ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy				PŘV		Z	EPŘ		EPŘ

Základní podmínky života					PŘV	Z		CH	CH, EPŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí								Z	EPŘ
Vztah člověka k prostředí				PŘV, VL	VL				F, CH, EPŘ, Z
MV – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					TV				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VV	VV	OV			ČJ
Stavba mediálních sdělení									ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení								ČJ	
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ	ČJ	OV			
Tvorba mediálního sdělení						VV	ČJ, VV	ČJ, VV	VV
Práce v realizačním týmu						INF		INF	INF

Legenda:

ČJ	Český jazyk	**AJ**	Anglický jazyk	**NJ**	Německý jazyk	**M**	Matematika
D	Dějepis	**OV**	Občanská výchova	**INF**	Informatika	**F**	Fyzika
CH	Chemie	**EPŘ**	Ekologický přírodopis	**Z**	Zeměpis	**PRV**	Prvouka
PŘV	Přírodověda	**VL**	Vlastivěda	**HV**	Hudební výchova	**VV**	Výtvarná výchova
TV	Tělesná výchova	**PČ**	Pracovní činnosti	**ZRV**	Zdravotní a rodinná výchova		

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	Dotace hodin dle RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Z toho DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk**	33	9	10	9	8	7	10	43
	Anglický jazyk	9			3	3	3		9
Matematika a její aplikace	**Matematika**	20	4	5	5	5	5	4	24
Informatika	**Informatika**	2				1	1		2
Člověk a jeho svět	**Prvouka**	11	2	2	2			2	13
	Přírodověda					2	2		
	Vlastivěda					1	2		
Umění a kultura	**Hudební výchova**	12	1	1	1	1	1		12
	Výtvarná výchova		1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	10	2	2	2	2	2		10
Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	5	1	1	1	1	1		5
Disponibilní časová dotace		16							
Počet hodin týdne		**118**	**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**16**	**118**

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

- Vyučovací předmět český jazyk je z disponibilní časové dotace posílen na 1. stupni o 10 vyučovacích hodin. Důvodem pro posílení tohoto vyučovacího předmětu je jeho význam pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vyučovacích předmětech.
- Vyučovací předmět anglický jazyk vyučujeme od 3. ročníku. Třída může být podle počtu žáků a podmínek školy dělena na skupiny.
- Vyučovací předmět matematika je z disponibilní časové dotace posílen na 1. stupni o 4 vyučovací hodiny. Důvodem pro posílení tohoto vyučovacího předmětu je rozvoj matematické gramotnosti a úspěšné osvojování poznatků v dalších vyučovacích předmětech.
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je rozdělená na předměty prvouka, přírodověda a vlastivěda je posílena z disponibilní časové dotace o 2 vyučovací hodiny.

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	Dotace hodin dle RVP	6.	7.	8.	9.	Z toho DČD	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	5	5	5	5	5	20
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3		12
	Německý jazyk	6	0	2	2	2		6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	5	5	5	5	5	20
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1		4
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	2	12
	Občanská výchova		1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	20	1	2	2	2	5	25
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1	2	2		
	Zeměpis		2	2	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1		9
	Výtvarná výchova		2	1	1	1		
Člověk a zdraví	Zdravotní a rodinná výchova	10	0	1	1	0		10
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	1	1	1	4
Disponibilní časová dotace		18						
Počet hodin týdne		122	28	30	32	32	18	122

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

- Vyučovací předmět český jazyk je z disponibilní časové dotace posílen na 2. stupni o 5 vyučovacích hodin. Důvodem pro posílení tohoto vyučovacího předmětu je jeho význam pro rozvoj čtenářské gramotnosti.
- Jako další cizí jazyk je od 7. ročníku vyučován německý jazyk. Třída může být při výuce cizích jazyků podle počtu žáků a podmínek školy dělena na skupiny.
- Vyučovací předmět matematika je z disponibilní časové dotace posílen na 2. stupni o 5 vyučovacích hodin. Důvodem pro posílení tohoto vyučovacího předmětu je rozvoj matematické gramotnosti.
- Vzdělávací oblast Člověk a společnost, která je rozdělená na předměty dějepis a občanská výchova je posílena z disponibilní časové dotace o 2 vyučovací hodiny.
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda, která je rozdělená na předměty fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis je posílena z disponibilní časové dotace o 5 vyučovacích hodin.
- Na výuku tělesné výchovy jsou žáci zpravidla rozdělení na skupinu chlapců a skupinu dívek (6. + 7. ročník, 8. + 9. ročník).
- Vyučovací předmět pracovní činnosti je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje na 1. stupni ve dvou vyučovacích předmětech: český jazyk a anglický jazyk; na 2. stupni ve třech vyučovacích předmětech: český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk.

5.1.1 Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Časová dotace předmětu český jazyk je v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. ročníku 10 hodin, ve 3. ročníku 9 hodin, ve 4. ročníku 8 hodin, v 5. ročníku 7 hodin, v 6. až 9. ročníku 5 hodin týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, ale také např. v počítačové učebně.

Obsah vyučovacího předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím. Naučí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova spatřuje klíčový význam ve výchově ke čtenářství, jež vybízí žáky nejen k reflektovanému a kritickému čtení, ale i k osobnímu prožitku, k formování vlastních názorů a tvoření vlastních textů. Žáci poznají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názor na umělecké dílo. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti a

postupně získají a rozvinou základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vedeme žáky k systematickému řazení a ukládání informací
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtenářských dovedností a schopností
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému formulování pravidel, kterými se probírané mluvnické jevy řídí
- učíme žáky tomu, aby si navzájem radili a pomáhali si (vzájemné diskuse, práce ve dvojicích a ve skupinách)
- využíváme práci s chybou jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- navozujeme různé modelové komunikační situace, a tím vytváříme příležitost k tomu, aby žáci volili vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváříme podnětné situace pro to, aby žáci sdělovali své myšlenky a názory (diskuse, dialog, prezentace)
- učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace, ohodnotit a ocenit výkon svůj i spolužáků
- vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- stanovíme pravidla pro práci ve skupině i pro práci samostatnou a dbáme na jejich dodržování
- předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly a tím jim umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- motivujeme žáky k udržování dobrých vztahů v třídním kolektivu a k odmítání všeho, co dobré vztahy mezi žáky narušuje

Kompetence občanské

- podporujeme v žácích schopnost pomoc poskytnout i o ni požádat
- vedeme žáky k dodržování pravidel správného chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
- seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu kultivovaného literárního projevu, četby, celoživotního vzdělávání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení i psaní, k přípravě a udržování jejich pracovního prostoru
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, email, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- umožňujeme žákům využívání online slovníků a příruček (např. slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov, jazyková příručka)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

- využíváme digitálních technologií (volně dostupných audio/ filmových/ divadelních/ hudebních ukázek) k přiblížení literárního obsahu žákům

ČESKÝ JAZYK – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• pozná všechna malá a velká písmena české abecedy (kromě q, w, x) v tištěném a psaném textu • postupně rozlišuje a skládá slabiky, slova a věty • používá základy techniky čtení • čte plynule texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • rozumí obsahu čtených slov, vět a textů • zachovává základní hygienické návyky při čtení	• Přípravné období – cvičení pro rozvoj fonematického sluchu, zrakového vnímání, audiomotorické koordinace, laterality, orientace v prostoru • Hlásky, písmena, slabiky, slova, texty, podle zvolené nácvikové metody čtení • Výcvik a rozvíjení techniky čtení • Hlasité a tiché uvědomělé čtení jednoduchého písemného projevu • Hygienické návyky při čtení	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• koncentruje pozornost na vnímání slyšeného a přiměřeně reaguje • pracuje podle jednoduchých písemných pokynů	• Cvičení koncentrace pozornosti, reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení • Jednoduchá samostatná práce podle písemných pokynů v učebnici, na tabuli či v pracovním sešitě upřesněných vyučujícím (opiš, přečti, podtrhni, zakroužkuj, vybarvi, přiřaď, vypočítej, doplň…)	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• aktivně používá základní formy společenského styku odpovídající možnostem žáka 1. ročníku • respektuje střídání rolí mluvčího a posluchače	• Základní formy společenského styku: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování • Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, praktické	

		naslouchání	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• dbá na správnou výslovnost a tempo řeči po upozornění vyučujícího	• Dechová, hlasová a artikulační cvičení	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vypravuje a vede dialog na základě vlastních zážitků • střídá role posluchače a mluvčího	• Vypravování vlastních zážitků • Krátké rozhovory	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• zachovává základní hygienické návyky při psaní	• Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem, umístění sešitu a jeho sklon	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• dodržuje správné pořadí písmen ve slově a číslic do 20 (jejich úplnost) • píše správné tvary psacího písma a číslic • kontroluje vlastní písemný projev • převádí slova z tiskacího písma do psacího	• Opis, přepis, diktát slov a jednoduchých vět • Matematický diktát	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypravuje svými slovy krátký příběh podle obrázků	• Vypravování známé pohádky podle obrazového materiálu	
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• pozná písmena abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám • plynule spojuje slabiky a slova v písemné a zvukové podobě a správně vyslovuje délku hlásek • převádí zvukovou podobu slova do podoby grafické	• Přípravné období – cvičení pro rozvoj fonematického sluchu, zrakového vnímání, audiomotorické koordinace, rytmického cítění, pravolevé orientace, orientace v prostoru, analýzy a syntézy slova • Poznávání písmen abecedy v psané a tištěné podobě ve vztahu k příslušným hláskám včetně	

		samohlásek dlouhých a krátkých	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• třídí obrázky, didaktický materiál a slova podle jednoduchých předem daných kritérií (slova opačného významu)	• Třídění drobného didaktického materiálu a obrázků podle stanoveného pravidla • Třídění a uvádění příkladů slov podle předem stanoveného pravidla	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• pojmenuje osoby, zvířata, věci, vlastnosti, počet a pořadí a jednoduchý děj podle obrázků	• Rozšiřování slovní zásoby	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• rozlišuje slova a věty • odpovídá na jednoduché otázky celými větami a jednoduchými souvětími	• Krátké mluvené projevy • Popis obrázků • Krátké dialogy – učitel - žák	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• pozná a pojmenuje základní interpunkční znaky	• Tečka, čárka, otazník a vykřičník	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• opisuje a přepisuje správně velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat • používá v čteném i písemném projevu skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	• Čtení jednotlivých vět, opis, přepis vět • Psaní vlastních jmen osob • Čtení slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Opis a přepis slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• plynule čte s porozuměním jednoduchý text • přednáší zpaměti kratší básnický text • zná některá rozpočitadla, hádanky a říkanky	• Výcvik čtení – přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností • Hlasité čtení ukázek ze slabikáře, čítanek a časopisů	

	• orientuje se v textu slabikáře, čítanky a jiných dětských textů • zná některý dětský časopis	• Jednoduché básně, říkadla, hádanky a rozpočitadla – čtení a přednes zpaměti	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje své pocity z četby verbálními i nonverbálními vyjadřovacími prostředky • přiřadí ilustraci k přečtenému či slyšenému textu	• Zážitkové čtení a naslouchání • Vyjádření pocitů výtvarnými a pantomimickými prostředky • Reprodukce krátkého textu podle otázek a ilustrací	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozlišuje veršovaný text od prozaického díla • pozná a pojmenuje nejznámější pohádkové postavy z českých pohádek • rozumí pojmům spisovatel, básník, čtenář, kniha	• Poslech, četba a přednes rozpočitadel, říkadel a básní pro děti • Poslech a četba literárních prozaických textů pro děti – pohádky, povídky ze života dětí • Zhlédnutí divadelního představení	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• výtvarně ztvární obsah literárního díla • vytvoří jednoduché rýmy • účastní se aktivně jednoduché dramatizace známé pohádky	• Ilustrace literárního díla • Hra na básníky • Přednes jednoduchých básniček • Dramatizace pohádky pod vedením učitele	OSV (Kreativita)

ČESKÝ JAZYK – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• pozná a prakticky používá při čtení všechna písmena české abecedy v tištěném i psaném textu • čte plynule texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • rozumí obsahu čtených slov, vět a textů • dodržuje hygienické návyky při čtení	• Písmena q, w, x • Rozvíjení techniky čtení – plynulost, rychlost, správnost • Užívání správného slovního přízvuku – 1. slabika, předložka • Uplatnění přirozené intonace – dle druhu vět • Plynulé čtení jednoduchého písemného projevu • Praktické čtení - pozorné, přiměřeně rychlé, s porozuměním • Hlasité a tiché uvědomělé čtení jednoduchého textu • Věcné čtení – porozumění slovům, větám (zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova) • Hygienické návyky při čtení – správné sezení, vzdálenost očí od textu	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• soustředí pozornost na vnímání slyšeného a přiměřeně reaguje na slovní pokyny učitele • pracuje podle jednoduchých písemných pokynů	• Praktické naslouchání • Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenání slyšeného, reakce na otázky a pokyny • Samostatná práce podle písemných pokynů v učebnici, na tabuli či v pracovním sešitě s využitím porozumění pokynům z 1. ročníku • Jednoduchá pozvánka, vzkaz	OSV (Rozvoj schopností poznávání)

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• pozorně naslouchá druhým a vyjadřuje svá přání • používá základní komunikační pravidla	• Základní formy společenského styku: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování • Praktické naslouchání – neskákat do řeči • Základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	OSV (Kooperace a kompetice)
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• správně vyslovuje všechny hlásky • používá správnou výslovnost souhláskových skupin • správně vyslovuje používaná přejatá slova	• Jazykolamy, říkanky a jednoduché texty k procvičování správné výslovnosti • Slabikotvorné l, r • Cvičení výslovnosti přejatých slov	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• vštěpuje si základy techniky mluveného projevu	• Cvičení pro rozvíjení znělého hlasu, tempa a dynamiky řeči, dechová cvičení	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• vyjadřuje se vhodnými jazykovými a mimojazykovými prostředky řeči adekvátními komunikačním situacím a schopnostem žáka 2. ročníku	• Rozvoj slovní zásoby, výběr vhodných výrazů • Mimojazykové prostředky řeči – řeč těla (mimika, gesta)	OSV (Komunikace)
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vyjadřuje slovně svoji zkušenost, sestavuje slova do vět a souvětí • vytvoří krátké komunikační žánry	• Vypravování vlastních zážitků • Vypravování známé pohádky • Reprodukce textu vlastními slovy • Pojmenování osob, zvířat a věcí, jejich vlastností (příprava k popisu)	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• používá základní hygienické návyky související se správnou technikou psaní	• Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary	• píše správné tvary písmen a	• Nácvik psaní velkých tiskacích	

písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	číslic v souladu s normou psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma • správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, umí napsat jednoduchý text	písmen pro výuku geometrie • Psaní psacích písmen podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen, zvláště oválných s oblouky a kličkami, na dodržování stejnoměrné výšky písmen tvarově si podobných (e, l, v, V, c, Č, ch, Ch, o, O, z, Z, ž, Ž) a na rozestupy písmen ve slovech • Procvičování spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku • Spojování písmen vratným tahem • Umísťování diakritických znamének • Dodržování jednotlivých tvarů písmen	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• píše jednoduchá sdělení • používá správně velká písmena a diakritická znaménka ve slovech i ve větě • dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost a celkovou úpravu písemného projevu	• Opisy, přepisy, diktát, interpunkční znaménka • Psaní jednoduchých sdělení – autodiktát • Úprava písemností – nadpis	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály • vytvoří vlastní obrázkovou osnovu k známému příběh • přiřadí k ilustracím správně texty podle dějové posloupnosti	• Vypravování podle obrazového materiálu, obrázkové osnovy • Vytváření vlastní obrázkové osnovy k známé pohádce • Pořádek vět v textu	OSV (Kreativita)

	• seřadí do správného pořadí věty v jednoduchém smysluplném textu		
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje slova podle počtu slabik • rozděluje slova na konci řádku • orientuje se v rozdělení hlásek • ovládá pravopis souhlásek znělých a neznělých na konci a uvnitř slova • rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky ve čteném i písemném projevu	• Hláskosloví – hláska a písmeno, rozlišování hlásek a slabik, určování počtu slabik ve slově, dělení slov na konci řádku, slabikotvorné l, r • Třídění hlásek – samohlásky, souhlásky a dvojhlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné • Souhlásky znělé a neznělé – výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova • Samohlásky krátké a dlouhé	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• rozlišuje významy slov	• Význam slov – slovo nadřazené, podřazené, souřadné	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• třídí slova podle zobecnělého významu	• Třídění slov – podle toho, co označují (lidé, zvířata, vlastnosti…)	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• vybavuje si názvy slovních druhů • rozpozná podstatná jména, slovesa, předložky a jednoduché spojky	• Slovní druhy – seznámení s názvy • Poznávání podstatných jmen, sloves, předložek	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• rozlišuje v textu a v mluveném projevu druhy vět podle postoje mluvčího • používá správná interpunkční znaménka • používá správnou intonaci,	• Druhy vět podle postoje mluvčího – věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací • Procvičování správného slovosledu a psaní interpunkčních znamének	

	tempo, dynamiku, správný slovní přízvuk a přirozený větný přízvuk		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty • rozlišuje obecná a vlastní jména • odůvodňuje a píše správně ú/ů na začátku, uvnitř a na konci slova	• Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • Psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Rozlišování obecných a vlastních jmen, procvičování pravopisu jmen místních (nejbližší obce) • Pravopis ú/ů na začátku, uvnitř a na konci slova	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• plynule čte s porozuměním potichu i nahlas jednoduchý text • přednáší zpaměti kratší básnický text • při čtení a přednesu používá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci • orientuje se v textu čítanky a jiných textů pro děti	• Plynulé čtení jednoduchých vět, hlasité a tiché čtení s porozuměním • Užívání správného slovního přízvuku a uplatnění přirozené intonace • Přednes básní • Řešení hádanek a slovních hříček • Strana, nadpis, kapitola, obsah	OSV (Kreativita)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• zhodnotí slovně své pocity z literárního díla a zdůvodní je • vyjadřuje své pocity z četby verbálními i nonverbálními vyjadřovacími prostředky • všímá si spojitosti textu s ilustrací a hovoří o nich	• Zážitkové čtení a naslouchání • Rozhovor o literárním díle • Vyjádření pocitů výtvarnými, dramatickými a pantomimickými prostředky • Výstavka ilustrací k textu • Zhodnocení výstižnosti ilustrace k obsahu textu	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozlišuje veršovaný text od prozaického díla • rozumí pojmům: báseň, verš,	• Poslech, četba a přednes poezie pro děti • Poslech a četba literárních	

	rým, pohádka, povídka, spisovatel, básník • rozezná pohádkový text od ostatních vyprávění	prozaických textů pro děti – pohádky, povídky ze života dětí, • Seznamování s knihami o přírodě a věcech • Dramatizace pohádky, zhlédnutí divadelního představení	

ČESKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti s využitím členění textu a větného přízvuku	• Zdokonalování techniky čtení • Praktické čtení - pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu, rychlé čtení tiché, hlasité čtení, předčítání • Věcné čtení – porozumění slovům, větám (zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova • Plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• přiměřeně reaguje na mluvené a písemné pokyny	• Praktické naslouchání – zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem • Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenání slyšeného, reakce na otázky a reagovat otázkami • Samostatná práce podle písemných pokynů v učebnici, na tabuli či v pracovním sešitě • Sdělování přání, pozdravů (ústně i písemně), pohlednice, dopis, adresa	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• při vedení dialogu využívá základních komunikačních pravidel • souvisle se vyjadřuje a klade otázky	• Základní formy společenského styku: požádání o informaci, podání stručné informace (i telefonicky), uvítání návštěvy, rozloučení se • Praktické naslouchání – otázky a odpovědi • Základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení	OSV (Kooperace a kompetice)

		dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• správně vyslovuje všechny hlásky a souhláskové skupiny • používá správný slovní přízvuk a délku slabik ve čteném i mluveném projevu • používá správnou výslovnost dalších přejatých slov	• Jazykolamy, říkanky a jednoduché texty k procvičování správné výslovnosti, správné kladení slovního přízvuku • Dramatizace literárních textů • Cvičení výslovnosti přejatých slov ve čteném i mluveném projevu	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• dokáže hovořit zřetelně, s využitím přiměřeného tempa a dynamiky řeči	• Cvičení pro rozvíjení znělého hlasu, tempa a dynamiky řeči, dechová cvičení • Dramatizace pohádky	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• v jazykovém projevu používá vhodné prostředky řeči adekvátní komunikačním situacím • využívá vhodných nonverbálních komunikačních prostředků	• Rozvoj slovní zásoby, jazykové prostředky, výběr vhodných jazykových prostředků • Mimojazykové prostředky řeči – řeč těla	OSV (Komunikace)
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vytvoří souvislý mluvený projev dle názorných pomůcek • popisuje jednoduché předměty • vytvoří mluvený projev podle jednoduché osnovy	• Popis jednoduchých předmětů • Reprodukce literárního díla vlastními slovy • Tvorba a využívání jednoduché osnovy	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• dodržuje základní hygienické návyky při psaní	• Automatizace písemného projevu, dodržování hygienických návyků správného psaní	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správné tvary písmen a číslic v souladu s normou psaní v přirozené velikosti a liniatuře s dodržením sklonu písma (75˚) a rozestupů písmen • píše čitelně, úhledně a přiměřeně	• Upevňování správných tvarů číslic a písmen v souladu s normou psaní • Odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma	

	rychle • provádí kontrolu vlastního písemného projevu	• Osobitý rukopis – plynulý, úhledný, rychlý projev • Kontrola písemného projevu	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• vyjadřuje se jednoduchými formami písemného projevu • dbá na vnější úpravu písemného projevu	• Žánry písemného projevu - dopis, popis, přihláška, dotazník • Úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály	• Vypravování podle obrazového materiálu, obrázkové osnovy • Sestavování nadpisu a procvičování členění projevu	OSV (Kreativita)
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje slabiky a hlásky ve slově	• Rozlišování slabik, hlásek • Určování počtu slabik	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• dokáže rozpoznat různé významy slov a použít je v mluveném a psaném projevu	• Slovo a skutečnost, třídění slov podle významu, slova příbuzná a protikladná • Slova souřadná, nadřazená a podřazená	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• umí třídit slova podle zobecnělého významu	• Třídění slov (seznámení se slovními druhy)	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• umí rozpoznat a pojmenovat jednotlivé slovní druhy v základním tvaru • rozlišuje slova ohebná od slov neohebných	• Slovní druhy – poznávání a rozlišování • Ohebné a neohebné slovní druhy	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• seznamuje se se skloňováním podstatných jmen • umí pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen	• Skloňování podstatných jmen • Rozlišování čísla jednotného a množného, rodu mužského, ženského a středního	

	• určuje osobu, číslo a čas u sloves	• Určování osoby, čísla a času • Časování sloves v čase přítomném, minulém a budoucím	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• dokáže odlišit větu od souvětí, při tvorbě souvětí používá vhodné spojky • seznamuje se s určováním základní skladební dvojice	• Věta jednoduchá a souvětí, určování vět a souvětí, spojování vět, doplňování souvětí • Základní skladební dvojice	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• dokáže reprodukovat přehled vyjmenovaných slov po jednotlivých obojetných souhláskách • odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • dokáže správně psát obvyklá vlastní jména	• Pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu • Pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a jejich tvarech • Uvědomělé zvládnutí pravopisu jmen osob, vyhledávání jmen zvířat, měst, vesnic, hor, řek (výcvik pravopisu)	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• přednáší zpaměti básnický text • při čtení a přednesu používá správný slovní a větný přízvuk a uplatňuje členění textu • orientuje se v textu knih určených dětem	• Plynulé čtení souvětí a vět, rychlé hlasité a tiché čtení s porozuměním, předčítání, přednes básní • Užívání správného větného přízvuku a členění textu • Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje slovně svůj postoj k přečtenému • hovoří před ostatními žáky o své oblíbené knize • charakterizuje svými slovy	• Rozhovory o literárních dílech • Vypravování o oblíbených knihách, předčítání úryvků • Zážitkové čtení a naslouchání • Písemné vyjádření postoje k	OSV (Kreativita)

	hlavní hrdiny příběhů • vybírá z textů myšlenky a věty, které ho zaujaly a hovoří o nich • vyjadřuje své pocity z literárního díla verbální i nonverbální formou	textu • Vyjádření pocitů výtvarnými, hudebními, dramatickými a pantomimickými prostředky	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • rozumí pojmům: hádanka, přirovnání, pověst, divadelní představení, herec, bajka, režisér • využívá četbu jako zdroj informací o světě i o sobě	• Poslech, četba a přednes poezie pro děti • Poslech, vypravování a četba literárních prozaických textů pro děti – pohádky, bajky • Vyhledávání jednoduchých informací v dětské naučné literatuře • Dramatizace pohádky, nebo básně s dějem, zhlédnutí divadelního představení • Poslech a četba místních a regionálních pověstí	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• převypráví slyšený či přečtený příběh • vytvoří a ilustruje vlastní krátkou pohádku • zapojuje se aktivně do dramatizace známé pohádky	• Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod literárního díla)	OSV (Kreativita)

ČESKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• čte plynule a správně přiměřené texty • prokáže, že čtenému textu porozuměl	• Výcvik ve čtení – správné a plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů • Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• vyhledává a stručně reprodukuje přečtený text • vyhledává a zaznamenává podstatné informace	• Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• rozlišuje úplné a neúplné sdělení • dokončí jednoduché vypravování	• Zpráva, oznámení, psaní dopisu včetně adresy • Dokončení jednoduchého příběhu	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• pracuje s přečteným či slyšeným sdělením • dokáže svými slovy převyprávět sdělení	• Praktické čtení - pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu • Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• dodržuje základní komunikační pravidla při telefonování	• Telefonování – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	OSV (Komunikace)
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• rozpozná manipulativní reklamu	• Návrh reklamy	MV (Fungování a vliv médií ve společnosti)
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• zvládá základy mluveného projevu	• Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• rozlišuje slova spisovná a nespisovná, nářeční výrazy	• Vyjadřování závislé na komunikační situaci	

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a úředního styku • zvládá správnou techniku psaní	• Psaní dopisů s jednoduchým obsahem • Formálně správný, čitelný, úhledný a přehledný písemný projev (vzkaz, pozvánka, blahopřání, oznámení, pozdrav z prázdnin) • Základní hygienické návyky	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• podle osnovy člení text na odstavce • pozná přímou řeč v textu	• Osnova podle textu • Jednoduchý popis rostlin, zvířat, věcí	
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• rozlišuje různé významy slov a používá je v mluveném i psaném projevu	• Synonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou • rozlišuje předponu a předložku	• Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozlišuje a určuje slovní druhy • skloňuje podstatná jména a časuje slovesa • používá v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen a sloves	• Slovní druhy • Skloňování podstatných jmen podle vzorů • Seznámení s druhy přídavných jmen • Slovesa – infinitiv, určování osoby, čísla a času	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• rozlišuje slova spisovná a nespisovná	• Slova spisovná a nespisovná	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• určuje základní skladební dvojici ve větě	• Základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu	• rozlišuje větu jednoduchou a	• Věta jednoduchá a souvětí	

jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	souvětí		
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• vhodně užívá spojovacích výrazů ve svém projevu	• Spojování vět jednoduchých do souvětí	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• ovládá pravidla lexikálního pravopisu	• Uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• odůvodňuje a správně píše i/ y v koncovkách tvarů podstatných jmen	• Pravopis i/y v koncovkách podstatných jmen podle vzorů	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• vyjadřuje své pocity z literárního díla verbální i nonverbální formou	• Dramatizace • Vlastní výtvarný doprovod • Prezentace oblíbených knížek	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• převypráví svými slovy obsah literárního díla	• Volná reprodukce textu – přečteného i slyšeného • Vlastní literární tvorba	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozliší text umělecký od neuměleckého	• Zhlédnutí divadelního představení • Přednes vhodných literárních textů	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• rozumí základním literárním pojmům	• Literární druhy, žánry – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, přirovnání	

ČESKÝ JAZYK – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• čte plynule a správně, uvědoměle	• Zdokonalování techniky čtení	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• dokáže sdělit hlavní myšlenku textu • rozlišuje v textu podstatné informace od méně podstatných	• Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova • Vyhledávání a zaznamenávání podstatných informací z knih, časopisů a na internetu	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• upraví správně neúplné sdělení • doplní chybějící části jednoduchého vypravování	• Telefonování, dopis, inzerát, popis, vypravování • Přímá řeč	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• plynule a výstižně reprodukuje dané sdělení • při vypravování využívá spisovného jazyka	• Praktické čtení - pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu • Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• užívá vhodné komunikační prostředky	• Základní pravidla telefonování • Další prostředky komunikace	OSV (Komunikace)
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• rozezná reklamní sdělení od sdělení faktického	• Dialog na základě obrazového materiálu • Vytváření jednoduché reklamy	MV (Fungování a vliv médií ve společnosti)
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• vyjadřuje své postoje a pocity v různých komunikačních situacích	• Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • Komunikační žánry – pozdrav, prosba, omluva, oslovení	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji	• užívá spisovnou výslovnost a pravopis	• Vyjadřování závislé na komunikační situaci	

užívá podle komunikační situace	• orientuje se v Pravidlech českého pravopisu		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a styku • využívá spisovného jazyka jako nástroje k písemnému dorozumívání	• Základní hygienické návyky při písemném projevu • Omluvenka, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• sestaví osnovu vyprávění • vytvoří podle osnovy krátký jazykový projev s dodržením časové posloupnosti	• Popis předmětu, děje, pracovního postupu • Vypravování	
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• porovnává různé významy slov	• Synonyma, homonyma a antonyma	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• rozlišuje ve slově kořen, předponu a předložku, příponu a koncovku	• Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka • Rozlišování části předponové a příponové • Základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• určuje slovní druhy plnovýznamových slov v textu • rozlišuje druhy přídavných jmen orientuje se v rozdělení zájmen a číslovek, rozezná jejich tvary v textu	• Určování mluvnických kategorií u podstatných jmen • Mluvnické kategorie sloves, podmiňovací způsob • Přídavná jména – druhy přídavných jmen a skloňování podle vzorů • Zájmena a jejich druhy • Zájmena osobní • Rozlišování číslovek v textu,	

		druhy číslovek a jejich skloňování	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• zná správné tvary spisovných slov	• Vyhledávání nespisovných tvarů v psaném i mluveném projevu	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• pozná základní skladební dvojici, označuje základ věty v neúplné základní skladební dvojici	• Základní větné členy – podmět a přísudek • Podmět vyjádřený a nevyjádřený • Podmět několikanásobný • Přísudek slovesný – seznámení s ostatními druhy	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, • pomocí vhodných spojek změní věty jednoduché v souvětí	• Určování věty jednoduché a souvětí • Spojování vět v souvětí	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• vhodně užívá jazykových prostředků podle záměru svého projevu	• Reprodukce jednoduchých textů • Tvořivé texty	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• aktivně užívá pravidla lexikálního pravopisu	• Uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• odůvodňuje a píše správně i/y v příčestí minulém • ovládá shodu přísudku s holým podmětem	• Shoda přísudku a podmětu, psaní i/y v příčestí minulém • Modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• vyjadřuje své pocity z literárního díla verbální i nonverbální formou	• Vlastní výtvarný doprovod • Dramatizace • Prezentace oblíbených knih • Zážitkové čtení a naslouchání • Nonverbální vyjádření pocitů a dojmů z četby	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní	• převypráví svými slovy obsah literárního díla	• Volná reprodukce textu – slyšeného, přečteného	

literární text na dané téma	• vytvoří krátkou rýmovanou báseň, pohádku a povídku na dané téma	• Vlastní literární tvorba	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozlišuje umělecký text od odborného textu	• Poslech literárních textů • Literární druhy a žánry – povídka, pohádka, bajka, pověst, fantasy, báseň	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• rozlišuje a používá základní literární pojmy při jednoduchých rozborech literárních textů	• Činnosti s literárními texty • Porozumění pojmům: poezie, próza, báseň, báseň s dějem, přirovnání, verš, odstavec, kapitola, pověst, povídka, bajka, postava, děj, prostředí, divadlo, dějství, scénář, herec, jeviště, divák, ilustrace, režisér, ilustrátor, autor, spisovatel, básník	

ČESKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• orientuje se v základních slohových pojmech • dodržuje zásady kultivovaného projevu • dodržuje zásady dorozumívání	• Úvod do slohu • Čtení a naslouchání • Mluvený projev, komunikace verbální a neverbální	OSV (Komunikace)
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• rozlišuje různé komunikační prostředky • stylizuje dopis dle konkrétní situace • sestavuje osnovu textu • zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • rozlišuje a tvoří různé druhy popisu • dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč • umí souvisle vypravovat příběh • písemně a gramaticky správně tvoří krátké texty na zadané téma • správně uspořádá jednotlivé úryvky textu	• Jednoduché komunikační žánry • Dopis, e-mail • Osnova textu • Popis • Vypravování	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné	• vystihne a zachytí hlavní myšlenky textu	• Výpisky a výtah	

poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát			
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• dokáže vysvětlit významový rozdíl mezi slovy, která se stejně vyslovují, ale různě píší • správnou větnou melodií rozlišuje druhy vět • při čtení správně používá členění souvislé řeči • umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova	• Zvuková podoba jazyka	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• uvede nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozlišuje slovotvorný, morfematický a tvaroslovný rozbor slova • uvede příklady slov příbuzných • rozpozná střídání hlásek při odvozování • vysvětlí pravopis na základě znalosti stavby slova	• Slovní zásoba a tvoření slov	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• umí vyjmenovat základní jazykové příručky • orientuje se v obsahu základních jazykových příruček • vyhledá potřebnou informaci v Pravidlech českého pravopisu a Internetové jazykové příručce	• Jazykové příručky	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné	• dokáže rozpoznat slovní druhy • orientuje se v ohebných slovních druzích	• Tvarosloví	

komunikační situaci	• užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla • prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných		
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• vyjmenuje útvary národního jazyka • rozlišuje útvary národního jazyka • na ukázkách spisovného a nespisovného jazyka zdůvodní jeho užití	• Obecné poučení o jazyce	MKV (Multikulturalita)
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• vyjmenuje větné členy a vyhledá je v textu • spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic • zdůvodní shodu přísudku s podmětem • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí	• Skladba	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• píše bez pravopisných chyb • pracuje s chybou	• Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	• chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou • dokáže zaznamenat a reprodukovat hlavní myšlenky literárního textu • přednese vhodné literární texty • charakterizuje postavy v textu • formuluje ústně i písemně dojmy	• Literatura umělecká a věcná • Interpretace literárních a jiných děl • Základní literární teorie	

představení a názory na umělecké dílo	ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	• Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry • přiřadí literární text k literárnímu žánru • uvádí české i světové představitele daného žánru	• Literární druhy a žánry	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• dodržuje zásady kultivovaného projevu a dorozumívání • komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích • zvládá připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek • empaticky, soustředěně a aktivně naslouchá mluvčímu • dovede svým projevem zaujmout	• Mluvený projev	OSV (Komunikace)
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• rozezná základní slohové útvary • osvojuje si základní normy písemného vyjadřování • sestavuje osnovu textu • zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • formuluje ústní a písemnou žádost • sestaví životopis • vytvoří pozvánku • písemně a gramaticky správně tvoří texty na zadané téma (popis, charakteristika, vypravování) • používá vhodné jazykové prostředky a dodržuje jejich logickou posloupnost	• Žádost • Pozvánka • Životopis • Popis • Charakteristika • Vypravování	MV (Tvorba mediálního sdělení)

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• rozliší odborný text a pracuje s ním • interpretuje fakta vyčtená z textu • uvede hlavní myšlenky textu • vytvoří výtah z textu • samostatně připraví referát na dané téma	• Výtah • Referát	
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• pomocí vhodných jazykových příruček určuje věcný význam slov • při práci s textem uvede příklad sousloví, slov jednoznačných a mnohoznačných • vyhledá v textu rčení, vysvětlí jeho význam a využije v mluvených projevech • volí a ve větách vhodně využívá synonyma, homonyma a antonyma • v textu vyhledá odborné názvy • na konkrétních příkladech vysvětlí různé způsoby tvoření slov	• Slovní zásoba a tvoření slov	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• správně zdůvodní různé pravopisné jevy • dokáže vyhledat, vyčíst a použít potřebné informace ze základních jazykových příruček	• Pravopis	

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• orientuje se v ohebných i neohebných slovních druzích • rozlišuje slovesný rod a slovesný vid • prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných	• Tvarosloví	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• v textech rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího • dovede použít znalosti o základních větných členech při rozlišování vět dvojčlenných, jednočlenných a větných ekvivalentech • určí ve větě větné členy • nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku • v textu umí vyhledat přístavek a v písemném projevu ho správně odděluje čárkami • rozlišuje věty hlavní a vedlejší • umí vyhledat spojovací výrazy a určit jejich slovní druh • určuje druhy vět vedlejších	• Skladba	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i	• chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou • dokáže zaznamenat a reprodukovat hlavní myšlenky literárního textu • recituje vhodné literární texty • charakterizuje postavy v textu	• Literatura umělecká a věcná • Interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie	

písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • vnímá vrstvy literárního díla		
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	• Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozumí literárním pojmům • přiřadí literární text k literárnímu žánru • charakterizuje jednotlivé literární žánry • má přehled o významných představitelích jednotlivých žánrů	• Literární druhy a žánry	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby • vyjadřuje postoj a názor vhodnými stylistickými a jazykovými prostředky s ohledem na dispozice, zkušenosti a osobní zájmy • po přečtení textu dokáže zhodnotit, co je názorem pisatele textu • zaujímá postoje k daným tématům	• Úvaha	MV (Vnímání autora mediálních sdělení)
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• podle zásad kultivovaného projevu a dorozumívání vyjádří své názory • diskutuje o problémech a vyjadřuje vlastní názory • zapojuje se do diskuse, učí se ji řídit • dodržuje pravidla dialogu	• Mluvený projev • Diskuse	OSV (Komunikace)
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví	• dokáže chápat text jako zdroj informací a prožitků • umí přesně a výstižně shrnout důležité rysy předmětu, o němž referát pojednává • vybere a zapíše z odborného	• Výtah • Výklad • Referát	

a s oporou o text přednese referát	textu podstatné informace • reprodukuje zpracovaný text • přednese předem připravený referát		
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby • dokáže popsat své postoje, názory, city, pocity, nálady • aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném komunikačním žánru • vypracuje charakteristiku a líčení s užitím vhodných jazykových prostředků	• Charakteristika • Líčení	MV (Tvorba mediálního sdělení)
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• vyhledává v textu slova přejatá • nahrazuje slova přejatá slovy domácími • ovládá zásady tvoření slov	• Slovní zásoba a tvoření slov	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• přiřadí slovo ke slovnímu druhu • užije ve větách slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla • správně skloňuje přejatá a cizí jména • prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných • dokáže přiřadit slovesný tvar ke	• Tvarosloví	

	správné slovesné třídě a vzoru		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• určuje větné členy • využívá znalostí o významových poměrech při psaní interpunkce v souvětí • prozkoumá větný text a vlastními slovy správně určuje větu jednoduchou a souvětí, různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší, významové poměry	• Skladba	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• správně zdůvodní různé pravopisné jevy • pracuje s chybou	• Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• reprodukuje slyšený a psaný text • dokáže zaznamenat a reprodukovat hlavní myšlenky literárního textu • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • vnímá vrstvy literárního díla a orientuje se ve struktuře literárního textu • chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou • přednáší vhodný literární text • vlastními slovy shrne obsah literárního díla, uvede své dojmy z četby a formuluje svůj názor na umělecké dílo • formuluje ústně i písemně dojmy	• Literatura umělecká a věcná • Interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie	

	ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení		
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• pracuje tvořivě s literárním textem	• Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozumí literárním pojmům • přiřadí literární text k literárnímu žánru • charakterizuje jednotlivé literární žánry • má přehled o významných představitelích jednotlivých žánrů	• Literární druhy a žánry	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• vysvětlí význam literatury v minulosti i v současnosti • orientuje se v hlavních vývojových obdobích světové a české literatury • orientuje se ve vybraných literárních směrech a jejich významných osobnostech	• Hlavní vývojová období národní a světové literatury	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje • dovede zpracovat úvahu	• Úvaha	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• vyjádří svůj kritický postoj ke sdělovanému obsahu • dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu mluveného i psaného • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj a brání se jí vhodnými jazykovými prostředky • po přečtení textu dokáže zhodnotit názor autora	• Publicistické útvary • Mediální tvorba	MV (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) MV (Stavba mediálních sdělení)
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• rozlišuje různé komunikační situace a vhodně volí komunikační prostředky • podle zásad kultivovaného projevu a dorozumívání vede diskusi na dané téma • připraví a pronese proslov	• Mluvený projev • Diskuse • Proslov	OSV (Komunikace)
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a	• vybaví si znalosti o jednotlivých	• Funkční styly, slohové postupy a	

nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	slohových útvarech • aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném slohovém útvaru	útvary	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• ovládá základy studijního čtení • dovede zpracovat výklad • ověřuje si informace z různých zdrojů	• Výklad	
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná slova • při čtení textu dbá na spisovnou výslovnost a na správné kladení přízvuku • čte slova přejatá se správnou výslovností	• Zvuková podoba jazyka	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady	• ovládá zásady tvoření slov • rozlišuje základní význam slova a význam přenesený	• Slovní zásoba a tvoření slov	

tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech			
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak • dokáže vyhledat, vyčíst a použít potřebné informace ze základních jazykových příruček	• Obecné poučení o jazyce	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• určuje druhy slov ohebných i neohebných • rozlišuje mluvnické kategorie jmenné a slovesné • umí užít ohebná slova ve správných tvarech skloňování • vyhledá v textu přechodníkové tvary	• Tvarosloví	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozlišuje větné členy • správně používá interpunkci ve větě jednoduché • graficky znázorňuje stavbu souvětí a podle grafického zobrazení tvoří souvětí • užívá pořádek slov ve větách tak, aby byly jasné, přehledné a dobře srozumitelné	• Skladba	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• správně zdůvodní různé pravopisné jevy • pracuje s chybou	• Pravopis	
Literární výchova			

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• reprodukuje slyšený a psaný text • dokáže zaznamenat a reprodukovat hlavní myšlenky literárního textu • orientuje se v základních pojmech literární teorie • vnímá vrstvy literárního díla a orientuje se ve struktuře literárního textu • rozumí významu a smyslu literárního díla jako důležitého pomocníka při získávání životních hodnot • chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • dokáže najít společné a rozdílné prvky ve ztvárnění téhož námětu v různém zpracování	• Literatura umělecká a věcná • Interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• vysvětlí význam literatury v minulosti i v současnosti • orientuje se v hlavních vývojových obdobích světové a české literatury • orientuje se ve vybraných literárních směrech a jejich významných osobnostech	• Hlavní vývojová období národní a světové literatury	EGS (Evropa a svět nás zajímá)
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• rozlišuje a používá základní literární pojmy při jednoduchých rozborech literárních textů	• Tvořivé činnosti s literárním textem	

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozumí literárním pojmům • přiřadí literární text k literárnímu žánru • charakterizuje jednotlivé literární žánry • má přehled o významných představitelích jednotlivých žánrů	• Literární druhy a žánry	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Knihovnické lekce	

5.1.2 Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Ve 3. až 9. ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, v jazykové učebně, či počítačové učebně.

Výuka předmětu anglický jazyk na 1. stupni poskytuje žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech buduje čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích se upřednostňuje induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučí se tedy nejdříve poučky, ale ponechává se žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

Na 2. stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky pochopit důležitost komunikace v angličtině pro další studium i praktický život
- podporujeme žáky v propojování probraných témat a jazykových jevů
- motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů a používání vhodných učebních pomůcek (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniky

- z časopisů a vhodných textů rozšiřujeme žákům slovní zásobu
- klademe důraz na používání terminologie v anglickém jazyce

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k samostatnému řešení problémů
- navozováním problémových situací z reálného života učíme žáky vhodně reagovat v cizojazyčném prostředí
- tuto kompetenci rozvíjíme výcvikem v poslechu a ve čtení s porozuměním
- podporujeme žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky, aby se uměli dorozumět a vyřešit jakýkoli komunikační problém (použít slovník, synonyma, zapojit gesta, mimiku…)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- seznamujeme žáky s promluvou rodilých mluvčí
- snažíme se, aby žáci uměli zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- učíme žáky, aby rozuměli promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- podporujeme žáky, aby dovednosti osvojené v anglickém jazyce využili k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, aby si dokázali v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc či radu
- dbáme na dodržování v anglicky mluvícím prostředí zásad slušného chování
- zařazováním vhodných konverzačních témat vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivujeme žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali
- v rámci evaluace učíme žáky hodnotit svou práci a její podíl na celkovém úspěchu, ale i podíl ostatních

- vytváříme příležitosti ke skupinové práci, ke spolupráci ve dvojicích

Kompetence občanské

- získávají představu o tradicích, kultuře, historii, svátcích a výročí v anglicky mluvících zemích a porovnávají je s našimi zvyky
- snažíme se o pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitost

Kompetence pracovní

- podporujeme žáky v samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- snažíme se o využití anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- povzbuzujeme žáky k dokončení započaté práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• používá zdvořilostní fráze a pozdravy • představí se, jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby • jednoduchým způsobem popíše využití svého volného času • rozumí základním pokynům užívaným ve výuce	• Pozdravy a rozloučení • Představování se • Sdělení záliby • Reakce na pokyny	OSV (Komunikace)
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• používá čísla 1-20 • rozlišuje základní fonetické značky • ovládá slovní zásobu z tematických celků • užívá výrazy spojené se svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce • pojmenuje sousední státy • užívá základní zeměpisné výrazy a otázky • vyjmenuje abecedu • hláskuje své jméno a další jednoduchá slova	• Čísla (1-20) • Základní fonetické značky • Slovní zásoba z tematických celků - rodina, hry a vyučovací předměty, školní potřeby, domácí zvířata a zvířata v zoo, barvy, Vánoce, státy a národnosti, oblečení, volný čas, lidské tělo, jídlo, hračky • Abeceda • Hláskování	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• používá sloveso to be, časuje ho • sloveso to be používá v oznamovacích větách i otázkách • rozumí kladeným otázkám • klade krátké ano/ne otázky • používá kladné i negativní odpovědi • klade a plní jednoduché, každodenně užívané příkazy • zadá a plní základní pokyny	• Sloveso to be • Otázka • Zápor • Rozkazovací způsob • Osobní zájmena • Tázací zájmena • Přivlastňovací zájmena • Předložky on, in, under	

	užívané při hře • získá hledané informace ze slyšeného textu		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• používá určitý a neurčitý člen před podstatnými jmény • čte velmi krátký komiksový příběh, rozumí jeho obsahu • vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy • čte a předvede dialogy z textu • zapisuje základní slovní zásobu k tematickému okruhu	• Abeceda (spelling) • Člen určitý a neurčitý • Četba autentických textů • Psaní tematické slovní zásoby • Používání slovníku s výslovností	

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí a používá slovní zásobu z probraných tematických okruhů • dodržuje zásady pořádku slov v anglické větě • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojeným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně	• Slovní zásoba z tematických okruhů - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova • Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Odlišnost českého a anglického slovosledu	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• dokáže přečíst přiměřený autentický text a volně jej přeložit • rozumí přiměřeně náročným poslechovým ukázkám • z kontextu dokáže odvodit přibližný význam slova	• Četba autentického textu (volný překlad) • Poslech a sledování ukázek – CD, video, DVD • Chápání slov v kontextu	
Mluvení			
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým	• dodržuje zásady komunikace – pozdrav, poděkování, představení se	• Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních tematických okruhů a umí ji	OSV (Komunikace)

způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• dodržuje zásady dorozumívání • hlásí se o slovo • reaguje na otázky • je schopen podat informaci ohledně času (celé hodiny), směru	používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• z kontextu dokáže odvodit přibližný význam slova • v textu vyhledá potřebnou informaci • vytvoří otázku • kladně či záporně odpoví • porovná informace o odlišnostech v oblasti zvyků a tradic v ČR a anglicky mluvících zemích • potřebné informace dokáže získat na internetu a v dostupné literatuře	• Odvození významu slova z kontextu • Tvorba otázky a záporu • Porovnání zvyků a tradic v ČR a anglicky mluvících zemích • Práce s internetem	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• čte text z učebnice plynule, zná fonetické znaky – pasivně • dodržuje pravidla výslovnosti anglické věty	• Četba textu z učebnice • Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova • Vázání slov • Znělost a neznělost	
Psaní			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s	• formuluje jednoduchá sdělení,	• Zvuková a grafická podoba	

použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	omluvu, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě • používá přivlastňovací a ukazovací zájmena • popíše polohu předmětů pomocí předložek on, in under • používá vazbu have got x haven't got ve všech osobách v oznamovacích větách i otázkách • dokáže rozkázat v 1.os. mn. č. s použitím výrazu let's + sloveso • používá minulý čas vybraných sloves pouze jako slovní zásobu • dokáže časovat slovesa to be, to have ve všech osobách, v oznamovací i tázací větě • vytvoří záporné tvary sloves to be, to have • používá přítomný čas průběhový • rozlišuje používání přítomného času prostého a průběhového • blízkou budoucnost vyjádří použitím přítomného času průběhového • správně používá vazby there is x there are i v otázce a záporu • pomocí vazby I like x I don't like vyjádří co má či nemá rád, co rád či nerad dělá • používá způsobové sloveso can i v otázce a záporu • používá způsobové sloveso must x needn't • rozlišuje tvoření množného čísla	jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova • Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě • Přivlastňovací a ukazovací zájmena • Určení polohy předmětů • Vazba have got + zápor • Rozkazovací způsob „let's play" • Minulý čas vybraných sloves (tvary sloves pouze jako slovní zásoba) • Přítomný čas prostý – to be, to have kladné i záporné tvary, kladná oznamovací věta a otázka • Přítomný čas průběhový – kladný i záporný tvar • Blízká budoucnost vyjádřená přítomným časem průběhovým • There is, there are + otázka, zápor • I like x I do'nt like • Způsobové sloveso can + otázka, zápor • Pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen	

	podstatných jmen – pravidelné a nepravidelné • zvládá vyjádření množství	• Způsobové sloveso must x needn't • Vyjádření množství	

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• rozumí a reaguje na pokyny vyučujícího ve výuce • rozumí slovům, jednoduchým slovním spojením a větám a jednoduchým zřetelně pronášeným textům týkající se osvojované slovní zásoby • dokáže volně přeložit jednoduchý text z poslechu týkající se osvojované slovní zásoby • dokáže přeložit krátké věty z poslechového materiálu týkající se osvojované slovní zásoby • zodpoví otázky k jednoduchým a pečlivě vyslovovaným poslechovým textům týkající se osvojované slovní zásoby • rozumí a používá slovní zásobu z osvojovaných tematických okruhů	• Odlišnosti českého a anglického slovosledu • Poslech autentického textu • Sledování přiměřeně dlouhých audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad • Zvuková podoba anglického jazyka • Slovní zásoba: abeceda, části domu a předměty v domácnosti, číslovky, dny v týdnu a čas, domov, lidské tělo, město a městské budovy, oblečení, osobní vlastnictví, přátelé a rodina, přídavná jména, reálie anglicky mluvících zemí, sport, svátky a tradice, svět a státy světa, škola a školní předměty, volný čas a režim dne, zvířata • Gramatické jevy: neurčitý člen, osobní a ukazovací zájmena, předložky místa a času, přivlastňovací tvary podstatných a přídavných jmen, sloveso to be, have got a can, tázací výrazy, there is/are	
Mluvení			
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace	• formuluje a zodpoví krátké otázky k osvojovaným tematickým okruhům • interpretuje základní informace z poslechových i psaných textů	• Pořádek slov v anglické větě • Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk • Intonace ve větě	OSV (Komunikace) EGS (Evropa a svět nás zajímá)

týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	týkající se osvojované slovní zásoby • jednoduchým způsobem sdělí základní informace týkající se jeho osoby (rodina, volný čas, denní režim a další vybraná témata), města, či vesnice, ve které žije a domu, v němž bydlí • vhodně reaguje na pokyny vyučujícího • zapojí se do jednoduchých rozhovorů k osvojovaným tematickým okruhům • rozlišuje jednotné a množná číslo podstatných jmen • vhodně používá neurčité členy • rozlišuje různé formy přivlastnění podstatných jmen • vytvoří a používá přítomný čas prostý • zná specifika použití slovesa to be, can a have got • časuje a používá sloveso to be, can a have got ve větě oznamovací i tázací • dodržuje zásady pořadí slov • dodržuje zásady fonetické výslovnosti • dodržuje zásady intonace ve větě	• Hláskování anglických slov • Opakování anglických slov a napodobování anglické výslovnosti • Doplňování chybějících částí vět • Tematické rozhovory • Popis • Jednoduchá sdělení • Slovní zásoba: abeceda, části domu a předměty v domácnosti, číslovky, dny v týdnu a čas, domov, lidské tělo, město a městské budovy, oblečení, osobní vlastnictví, přátelé a rodina, přídavná jména, reálie anglicky mluvících zemí, sport, svátky a tradice, svět a státy světa, škola a školní předměty, volný čas a režim dne, zvířata • Gramatické jevy: neurčitý člen, osobní a ukazovací zájmena, předložky místa a času, přivlastňovací tvary podstatných a přídavných jmen, sloveso to be, have got a can, tázací výrazy, there is/are	
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• čte přiměřeně obtížný autentický text • dodržuje zásady fonetické výslovnosti při hlasitém čtení	• Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk • Intonace ve větě • Hláskování anglických slov	MKV (Multikulturalita)

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• dodržuje zásady intonace ve větě při hlasitém čtení • dokáže volně přeložit textový materiál vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům • rozumí slovům, jednoduchým slovním spojením a větám z textu týkající se osvojovaných tematických okruhů • zodpoví jednoduché otázky z textového materiálu vztahujícího se k osvojovaným tematickým okruhům • vyhledá informace v jednoduchém textu • vhodně využívá tištěné, elektronické a jiné materiály pro získání potřebných informací	• Četba textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: abeceda, části domu a předměty v domácnosti, číslovky, dny v týdnu a čas, domov, lidské tělo, město a městské budovy, oblečení, osobní vlastnictví, přátelé a rodina, přídavná jména, reálie anglicky mluvících zemí, sport, svátky a tradice, svět a státy světa, škola a školní předměty, volný čas a režim dne, zvířata • Gramatické jevy: neurčitý člen, osobní a ukazovací zájmena, předložky místa a času, přivlastňovací tvary podstatných a přídavných jmen, sloveso to be, have got a can, tázací výrazy, there is/are	
Psaní			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• napíše krátké věty týkající se osvojovaných tematických okruhů • vhodně používá slova z osvojovaných tematických okruhů • rozlišuje jednotné a množná číslo podstatných jmen • vhodně používá neurčité členy • rozlišuje různé formy přivlastnění podstatných jmen • vytvoří a používá přítomný čas prostý • zná specifika použití slovesa to	• Pořádek slov v anglické větě • Krátké věty a jednoduché texty • Doplňování chybějících částí vět • Hláskování anglických slov • Slovní zásoba: abeceda, části domu a předměty v domácnosti, číslovky, dny v týdnu a čas, domov, lidské tělo, město a městské budovy, oblečení, osobní vlastnictví, přátelé a rodina, přídavná jména, reálie anglicky mluvících zemí, sport, svátky a tradice, svět a státy světa, škola a školní předměty,	

	be, can a have got • časuje a používá sloveso to be, can a have got ve větě oznamovací i tázací • rozlišuje zkrácenou a nezkrácenou podobu slovesa to be a have got • sestaví jednoduchý text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a událostech a aktivitách z každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře • dodržuje zásady pořadí slov • dodržuje spelling	volný čas a režim dne, zvířata • Gramatické jevy: neurčitý člen, osobní a ukazovací zájmena, předložky místa a času, přivlastňovací tvary podstatných a přídavných jmen, sloveso to be, have got a can, tázací výrazy, there is/are	

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí informacím v přiměřeně dlouhých zřetelně pronášených textech týkající se osvojovaných témat • dokáže volně přeložit jednoduchý text z poslechu týkající se osvojovaných témat • dokáže přeložit krátké věty z poslechového materiálu týkající se osvojovaných témat • zodpoví otázky k přiměřeně dlouhým a zřetelně pronášeným poslechovým textům týkající se osvojovaných témat • rozumí a používá slovní zásobu z osvojovaných témat	• Odlišnosti českého a anglického slovosledu • Poslech autentického textu • Sledování přiměřeně dlouhých audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad • Zvuková podoba anglického jazyka • Slovní zásoba: cestování, čas, dům a domácnost, jídlo a pití, lidé a lidské tělo, měsíce a dny, oblečení, osobní informace, prázdniny a dovolená, reálie anglicky mluvících zemí, svátky a slavnosti, sport, vlastnictví, volný čas, základní a řadové číslovky, zvířata • Gramatické jevy: koncovky sloves, modální sloveso can a must, množství u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, osobní zájmena, pomocné sloveso do a be, slovesné časy, sloveso to be a have got pro popis, příslovečná určení četnosti, předložky místa a času, there is/are	
Mluvení			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• formuluje a zodpoví krátké otázky k osvojovaným tématům • interpretuje informace z přiměřeně dlouhých	• Pořádek slov v anglické větě • Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk	OSV (Komunikace)

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	poslechových i psaných textů týkající se osvojovaných témat • krátkými větami sdělí informace o sobě a své rodině, kamarádech, volném čase, režimu dne a jiných osvojovaných témat • zeptá se na základní informace • jednoduchým způsobem reaguje v rozhovorech týkajících se běžných životních situací • vhodně používá slova a fráze z osvojovaných tematických okruhů • popíše vzhled osob, zvířat a neživých objektů • popíše jednoduše obrázky a situace týkající se osvojovaných témat • vytvoří a používá přítomný čas prostý a průběhový, rozlišuje jejich použití • vytvoří a používá minulý čas prostý • vhodně používá pomocná slovesa be a do • vhodně používá modální slovesa can a must • zná rozdíl mezi členem určitým a neurčitým • zná základní nepočitatelná podstatná jména a uvědomuje si rozdíl mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény	• Intonace ve větě • Hláskování anglických slov • Opakování anglických slov a napodobování anglické výslovnosti • Tematické rozhovory • Popis • Jednoduchá sdělení • Doplňování chybějících částí vět • Slovní zásoba: cestování, čas, dům a domácnost, jídlo a pití, lidé a lidské tělo, měsíce a dny, oblečení, osobní informace, prázdniny a dovolená, reálie anglicky mluvících zemí, svátky a slavnosti, sport, vlastnictví, volný čas, základní a řadové číslovky, zvířata • Gramatické jevy: koncovky sloves, modální sloveso can a must, množství u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, osobní zájmena, pomocné sloveso do a be, slovesné časy, sloveso to be a have got pro popis, příslovečná určení četnosti, předložky místa a času, there is/are	

	• rozlišuje tvary osobních zájmen na různých pozicích ve větě • dodržuje zásady pořadí slov • dodržuje zásady fonetické • dodržuje zásady intonace ve větě		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• čte přiměřeně obtížný autentický text • dodržuje zásady fonetické výslovnosti při hlasitém čtení • dodržuje zásady intonace ve větě při hlasitém čtení • dokáže volně přeložit textový materiál • rozumí slovům, jednoduchým slovním spojením a větám z textu • zodpoví jednoduché otázky z textového materiálu • vyhledá informace v jednoduchém textu • vhodně využívá tištěné, elektronické a jiné materiály pro získání potřebných informací	• Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk • Intonace ve větě • Hláskování anglických slov • Četba textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: cestování, čas, dům a domácnost, jídlo a pití, lidé a lidské tělo, měsíce a dny, oblečení, osobní informace, prázdniny a dovolená, reálie anglicky mluvících zemí, svátky a slavnosti, sport, vlastnictví, volný čas, základní a řadové číslovky, zvířata • Gramatické jevy: koncovky sloves, modální sloveso can a must, množství u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, osobní zájmena, pomocné sloveso do a be, slovesné časy, sloveso to be a have got pro popis, příslovečná určení četnosti, předložky místa a času, there is/are	MKV (Multikulturalita)
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• formuluje a zodpoví krátké otázky k osvojovaným tématům	• Pořádek slov v anglické větě • Krátké věty a jednoduché texty	

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• vhodně používá slova a fráze z osvojovaných tematických okruhů • popíše jednoduše obrázky a situace týkající se osvojovaných témat • napíše krátké věty týkající se osvojovaných témat • popíše vzhled osob, zvířat a neživých objektů • vytvoří a používá přítomný čas prostý a průběhový, rozlišuje jejich použití • vytvoří a používá minulý čas prostý • vhodně používá pomocná slovesa be a do • vhodně používá modální slovesa can a must • zná rozdíl mezi členem určitým a neurčitým v anglické větě • zná základní nepočitatelná podstatná jména a uvědomuje si rozdíl mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény • rozlišuje tvary osobních zájmen na různých pozicích ve větě • formuluje krátké věty o sobě a své rodině, kamarádech, volném čase, režimu dne a jiných osvojovaných tématech, vyplní údaje do formuláře • dodržuje zásady pořadí slov	• Doplňování chybějících částí vět • Hláskování anglických slov • Slovní zásoba: cestování, čas, dům a domácnost, jídlo a pití, lidé a lidské tělo, měsíce a dny, oblečení, osobní informace, prázdniny a dovolená, reálie anglicky mluvících zemí, svátky a slavnosti, sport, vlastnictví, volný čas, základní a řadové číslovky, zvířata • Gramatické jevy: koncovky sloves, modální sloveso can a must, množství u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, osobní zájmena, pomocné sloveso do a be, slovesné časy, sloveso to be a have got pro popis, příslovečná určení četnosti, předložky místa a času, there is/are	

	• dodržuje spelling		

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí informacím v přiměřeně dlouhých textech týkající se osvojovaných témat • dokáže volně přeložit krátký text z poslechu týkající se osvojovaných témat • dokáže přeložit krátké věty z poslechového materiálu týkající se osvojovaných témat • zodpoví otázky k přiměřeně dlouhým a zřetelně pronášeným poslechovým textům týkající se osvojovaných témat • rozumí a používá slovní zásobu z osvojovaných témat	• Odlišnosti českého a anglického slovosledu • Poslech autentického textu • Sledování přiměřeně dlouhých audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad • Zvuková podoba anglického jazyka • Slovní zásoba: dům a vybavení domu, fáze života, doprava a dopravní prostředky, naše minulost a budoucnost, počasí, příroda a krajina, prostředí třídy, přídavná jména a příslovce, reálie anglicky mluvících zemí, rodina, slovesa, TV programy a film, ustálená slovní spojení, záliby, Země a vesmír • Gramatické jevy: koncovka -ing, pozvání, předložkové vazby, slovesné časy, there is/are, vyjádření nabídky	MKV (Multikulturalita)
Mluvení			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• formuluje a zodpoví krátké otázky k osvojovaným tématům • interpretuje informace z přiměřeně dlouhých poslechových i psaných textů týkající se osvojovaných témat • jednoduchým způsobem se ptá a reaguje v rozhovorech týkajících	• Pořádek slov v anglické větě • Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk • Intonace ve větě • Hláskování anglických slov • Opakování anglických slov a napodobování anglické výslovnosti	OSV (Komunikace)

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	se minulosti, přítomnosti i budoucnosti • vhodně používá slova a fráze z osvojovaných tematických okruhů • porovnává objekty a rozlišuje stupně přídavných jmen • zná a správně používá přídavná jména a příslovce • vhodně používá modální slovesa can, must a have to • formuluje a reaguje na pozvání a návrhy k aktivitám • tvoří budoucí věty s použitím be going to a will, rozlišuje jejich použití • vytvoří a používá minulý čas prostý a průběhový, rozlišuje jejich použití • jednoduchými větami vypráví o svých zálibách, svém víkendu, prázdninách, dovolené a budoucnosti • vhodně používá pomocná slovesa be a do v přítomné i minulém čase	• Tematické rozhovory • Popis • Krátká sdělení • Doplňování chybějících částí vět • Slovní zásoba: dům a vybavení domu, fáze života, doprava a dopravní prostředky, naše minulost a budoucnost, počasí, příroda a krajina, prostředí třídy, přídavná jména a příslovce, reálie anglicky mluvících zemí, rodina, slovesa, TV programy a film, ustálená slovní spojení, záliby, Země a vesmír • Gramatické jevy: koncovka -ing, pozvání, předložkové vazby, slovesné časy, there is/are, vyjádření nabídky	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• čte přiměřeně obtížný autentický text • dodržuje zásady fonetické výslovnosti při hlasitém čtení • dodržuje zásady intonace ve větě při hlasitém čtení • dokáže volně přeložit textový	• Výslovnost anglických hlásek • Slovní přízvuk • Intonace ve větě • Hláskování anglických slov • Četba textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: dům a vybavení	

	materiál • rozumí slovům, slovním spojením a větám z textu • zodpoví otázky z textového materiálu • vyhledá informace v textu • vhodně využívá tištěné, elektronické a jiné materiály pro získání potřebných informací	domu, fáze života, doprava a dopravní prostředky, naše minulost a budoucnost, počasí, příroda a krajina, prostředí třídy, přídavná jména a příslovce, reálie anglicky mluvících zemí, rodina, slovesa, TV programy a film, ustálená slovní spojení, záliby, Země a vesmír • Gramatické jevy: koncovka -ing, pozvání, předložkové vazby, slovesné časy, there is/are, vyjádření nabídky	
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• formuluje a zodpoví krátké otázky k osvojovaným tématům • vhodně používá slova a fráze z osvojovaných tematických okruhů • napíše krátké věty týkající se osvojovaných témat • porovnává objekty a rozlišuje stupně přídavných jmen • zná a správně používá přídavná jména a příslovce • vhodně používá modální slovesa can, must a have to • formuluje pozvání a návrhy k aktivitám • tvoří budoucí věty s použitím be going to a will, rozlišuje jejich použití • vytvoří a používá minulý čas prostý a průběhový, rozlišuje jejich použití	• Pořádek slov v anglické větě • Krátké věty a texty • Doplňování chybějících částí vět • Hláskování anglických slov • Slovní zásoba: dům a vybavení domu, fáze života, doprava a dopravní prostředky, naše minulost a budoucnost, počasí, příroda a krajina, prostředí třídy, přídavná jména a příslovce, reálie anglicky mluvících zemí, rodina, slovesa, TV programy a film, ustálená slovní spojení, záliby, Země a vesmír • Gramatické jevy: koncovka -ing, pozvání, předložkové vazby, slovesné časy, there is/are, vyjádření nabídky	

	• vhodně používá pomocná slovesa be a do v přítomné i minulém čase • sestaví krátký text o svých zálibách, svém víkendu, prázdninách, dovolené a budoucnosti		

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí základním frázím • vyjádří vlastní postoj	• Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • Zdvořilé společenské fráze • Odmítnutí, souhlas, obavy	
Mluvení			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• umí položit základní otázky • samostatně sestaví žádost • vypráví na dané téma • popisuje základní děje a věci • je schopen získat základní informace • umí požádat o pomoc • vyjádří své přání • umí položit základní otázky • jednoduše vypráví a vysvětlí své názory a postoje	• Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • Základní vztahy – existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní	OSV (Komunikace)

		• Formální dopis, žádost o zaměstnání • Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • Požádá o informaci • Návštěva lékaře, nakupování • Jednoduché sdělení – pozdravy, představování, omluva, prosba, žádost o pomoc a přání	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• používá správně počitatelná a nepočitatelná podstatná jména • správně stupňuje přídavná jména • rozumí přiměřeně obtížnému textu • má základní přehled a znalosti o probíraných tematických okruzích • odhadne význam nových slov • umí používat předpony un-, non- • porozumí základnímu obsahu autentického textu • vyhledává slova ve slovníku	• Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména • Stupňování přídavných jmen • Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • Četba autentického materiálu časopisů a novin (internet) • Četba textů s tématikou vynálezy, volný čas, Velká	MKV (Multikulturalita)

		Británie, Austrálie • Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • Frázová slovesa • Tvoření opačných slov • Četba autentického materiálu, časopisů a novin, internet	
Psaní			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• ovládá předpřítomný čas • využívá vhodně modálních sloves • používá podmínkové souvětí	• Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Předpřítomný čas • Modální slovesa v budoucím času • Užití podmínkových vět	

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Mluvení			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• má základní přehled o probíraných tematických okruzích • umí položit základní otázky • samostatně sestaví životopis • vypráví na dané téma • popisuje základní děje a věci • umí položit základní otázky • vysvětlí své základní postoje • ovládá podmínkové věty • využívá trpný rod • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných témat • rozumí přiměřeně obtížnému textu	• Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Základní vztahy – existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní • Životopis, vyprávění, popis • Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • Požádá o informaci • Cestování, vysvětlení, upozornění • Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město,	OSV (Komunikace)

		nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • Četba autentického materiálu časopisů a novin (internet)	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• používá vhodné spojky a předložky ve větách • správně řadí přídavná jména • ovládá stupňování příslovcí • tvoří přídavná jména • rozumí základním frázím • rozlišuje druhy budoucího času • odhadne význam nových slov • porozumí základnímu obsahu autentického textu	• Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Předložky a spojky ve větách vedlejších • Pravidla pořadí přídavných jmen • Stupňování příslovcí • Tvoření přídavných jmen příponami • Předpony, přípony • Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • Četba autentického materiálu, časopisů a novin, internet	EGS (Evropa a svět nás zajímá)

5.1.3 Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vyučovací předmět je vyučován pouze na 2. stupni v 7. až 9. ročníku. Časová dotace jsou 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, v jazykové učebně, či počítačové učebně.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, hlavně však z německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život
- dáváme žákům možnost, aby vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, aby propojovali získané poznatky do širších celků, nalézali souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme řešit jednoduché situace v cizojazyčném prostředí
- motivujeme žáky nebát se mluvit německy s cizím člověkem
- vedeme žáky k umění opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- učíme žáky vyhledávat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézat pomocí nich řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce
- motivujeme žáky německy zformulovat jednoduché myšlenky a využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vyžádat a poskytnout pomoc a radu v jednoduchých situacích
- motivujeme žáky spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- učíme žáky o základních zvycích v německy mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- vedeme žáky k respektování jiných kultur a společností

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat dvojjazyčný slovník
- motivuje využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- povzbuzujeme žáky při jejich činnostech a dodáváme jim sebedůvěru

Kompetence digitální

- nabádáme žáky k využívání digitálních technologií k vyhledávání informací, slovní zásoby, gramatických pouček a tvorbě prezentací
- zefektivňujeme výuku pomocí interaktivních videí, vzdělávacích aplikací a vedeme žáky k jejich využívání, jak ve výuce, tak při domácí přípravě
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • rozumí jednoduchým pokynům ve výuce a reaguje na ně • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • rozumí a používá slovní zásobu z probraných tematických okruhů • rozumí obsahu jednoduchých sdělení v rámci daných témat • dodržuje slovosled v německé větě • dodržuje fonetiku • dokáže pochopit a volně přeložit z poslechu jednoduchý a krátký text • rozumí jednoduchým krátkým poslechovým ukázkám	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Slovosled v německé větě • Poslech autentického textu • Sledování krátkých a jednoduchých audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad jednoduchého a krátkého textu • Slovní zásoba: abeceda, dny v týdnu, barvy, čísla 0-20, domov, rodina a kamarádi, škola a školní předměty, volný čas a záliby, reálie, svátky a tradice v německy mluvících zemích, časové údaje • Gramatické jevy: časování některých pravidelných sloves, časování slovesa *sein*, věta oznamovací, záporná, tázací otázka, *w-* otázky (tázací zájmena), přivlastňovací zájmena *mein, dein, ihr, sein*, vazba *von*, předložky *am, um* v časových údajích, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, sloveso *mögen*, větná rámcová konstrukce, určitý a neurčitý člen v 1.pádě jednotného čísla, *kein* v 1.pádě jednotného čísla	
Mluvení			

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reprodukuje foneticky správně jednotlivá slova, slovní spojení • používá německou abecedu k hláskování • dokáže obměnit jednoduchý a krátký text nebo dialog tak, aby byl zachován smysl původního textu • pozdraví, představí se a poděkuje • vyjádří souhlas a nesouhlas • jednoduše představí sebe a popíše členy rodiny nebo kamaráda • vyjádří, co rád(nejraději) dělá • řekne, co má nebo nemá rád • pojmenuje předměty a školní potřeby a dokáže se na ně zeptat • jednoduše popíše věci a zvířata • krátce hovoří o svých zálibách a o zálibách blízkých lidí • jednoduše popíše své činnosti během dne	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Větný přízvuk v německé větě • Slovosled v německé větě • Hláskování německých slov • Opakování německých slov a slovních spojeních • Doplňování chybějících částí do jednoduchého textu • Jednoduchý a krátký popis • Jednoduchá sdělení • Krátké tematické rozhovory • Slovní zásoba: abeceda, dny v týdnu, barvy, čísla 0-20, domov, rodina a kamarádi, škola a školní předměty, volný čas a záliby, reálie, svátky a tradice v německy mluvících zemích, časové údaje • Gramatické jevy: časování některých pravidelných sloves, časování slovesa *sein*, věta oznamovací, záporná, tázací otázka, *w-* otázky (tázací zájmena), přivlastňovací zájmena *mein, dein, ihr, sein,* vazba *von*, předložky *am, um* v časových údajích, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, sloveso *mögen*, větná rámcová konstrukce, určitý a neurčitý člen v 1.pádě jednotného čísla, *kein* v 1.pádě jednotného čísla	OSV (Komunikace)
Čtení s porozuměním			

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• čte a rozumí jednoduchým krátkým textům • neznámá slovíčka vyhledá ve slovníku • z kontextu dokáže odvodit přibližný význam slova • v jednoduchém krátkém textu vyhledá potřebnou informaci • vytvoří otázku • odpoví kladně nebo záporně	• Fonetické jevy • Větný přízvuk v německé větě • Hláskování německých slov • Četba jednoduchých a krátkých textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: abeceda, dny v týdnu, barvy, čísla 0-20, domov, rodina a kamarádi, škola a školní předměty, volný čas a záliby, reálie, svátky a tradice v německy mluvících zemích, časové údaje • Gramatické jevy: časování některých pravidelných sloves, časování slovesa *sein*, věta oznamovací, záporná, tázací otázka, *w-* otázky(tázací zájmena), přivlastňovací zájmena *mein, dein, ihr, sein*, vazba *von*, předložky *am, um* v časových údajích, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, sloveso *mögen*, větná rámcová konstrukce, určitý a neurčitý člen v 1. pádě jednotného čísla, *kein* v 1. pádě jednotného čísla	MKV (Multikulturalita)
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• vyplní jednoduchý formulář • napíše několik jednoduchých informací o sobě, o členech rodiny nebo o kamarádovi • napíše jednoduchý a stručný dopis nebo e-mail o sobě • dokáže krátce odpovědět na e-	• Slovosled v německé větě • Doplnění chybějících částí vět • Vyplnění formuláře • Krátké a jednoduché texty • Slovní zásoba: abeceda, dny v týdnu, barvy, čísla 0-20,	

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	mail nebo dopis	domov, rodina a kamarádi, škola a školní předměty, volný čas a záliby, reálie, svátky a tradice v německy mluvících zemích, časové údaje • Gramatické jevy: časování některých pravidelných sloves, časování slovesa *sein*, věta oznamovací, záporná, tázací otázka, *w-* otázky (tázací zájmena), přivlastňovací zájmena *mein, dein, ihr, sein*, vazba *von*, předložky *am, um* v časových údajích, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, sloveso *mögen*, větná rámcová konstrukce, určitý a neurčitý člen v 1. pádě jednotného čísla, *kein* v 1. pádě jednotného čísla	

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• rozumí pokynům ve výuce a reaguje na ně • rozumí a používá slovní zásobu z probraných tematických okruhů • rozumí obsahu krátkého sdělení v rámci daných témat • dodržuje slovosled v německé větě • dodržuje fonetiku • dokáže pochopit a volně přeložit z poslechu patřičný text • rozumí odpovídajícím poslechovým ukázkám	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Slovosled v německé větě • Poslech autentického textu • Sledování odpovídajících audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad patřičného textu • Slovní zásoba: čísla 0-100, měsíce, roční období, časové údaje, evropské země, město a městské budovy, popis domu a pokoje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: časování slovesa *haben*, 4. pád jed. čísla podstatných jmen s určitým a neurčitým členem, zápor *kein* ve 4. pádě jed. čísla, předložky *in, nach*, množné číslo některých podstatných jmen, předložky *im, um* v časových údajích, časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým	• reprodukuje nahlas a plynule foneticky správně jednotlivá slova, slovní spojení • používá německou abecedu k	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Větný přízvuk v německé větě	OSV (Komunikace)

způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	hláskování • dokáže obměnit přiměřený text nebo dialog tak, aby byl zachován smysl původního textu • stručně sdělí obsah jednoduchého textu • vede krátký rozhovor na příslušné téma týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • sestaví a přednese krátké sdělení na osvojené téma	• Slovosled v německé větě • Hláskování německých slov • Krátký popis a sdělení • Tematické rozhovory • Slovní zásoba: čísla 0-100, měsíce, roční období, časové údaje, evropské země, město a městské budovy, popis domu a pokoje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: časování slovesa *haben,* 4. pád jed. čísla podstatných jmen s určitým a neurčitým členem, zápor *kein* ve 4. pádě jed. čísla, předložky *in, nach*, množné číslo některých podstatných jmen, předložky *im, um* v časových údajích, časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou	• čte a rozumí krátkým textům • neznámá slovíčka vyhledá ve slovníku • z kontextu dokáže odvodit přibližný význam slova • v patřičném textu vyhledá potřebnou informaci • vytvoří otázku • odpoví kladně nebo záporně	• Fonetické jevy • Větný přízvuk v německé větě • Četba patřičných textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: čísla 0-100, měsíce, roční období, časové údaje, evropské země, město a městské budovy, popis domu a pokoje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích	MKV (Multikulturalita)

informaci		• Gramatické jevy: časování slovesa *haben*, 4. pád jed. čísla podstatných jmen s určitým a neurčitým členem, zápor *kein* ve 4. pádě jed. čísla, předložky *in, nach*, množné číslo některých podstatných jmen, předložky *im, um* v časových údajích, časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou	
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• vyplní formulář • písemně obměňuje krátké texty • napíše několik dostatečných informací o sobě, o členech rodiny nebo o kamarádovi • napíše přiměřeně dlouhý dopis nebo e-mail o sobě, pozvánku • dokáže adekvátně odpovědět na e-mail nebo dopis	• Slovosled v německé větě • Vyplnění formuláře • Krátké texty • Slovní zásoba: čísla 0-100, měsíce, roční období, časové údaje, evropské země, město a městské budovy, popis domu a pokoje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: časování slovesa *haben*, 4. pád jed. čísla podstatných jmen s určitým a neurčitým členem, zápor *kein* ve 4. pádě jed. čísla, předložky *in, nach*, množné číslo některých podstatných jmen, předložky *im, um* v časových údajích, časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou	

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• rozumí pokynům ve výuce a reaguje na ně • rozumí a používá slovní zásobu z probraných tematických okruhů • rozumí obsahu náročnějšího sdělení v rámci daných témat • dodržuje slovosled v německé větě • dodržuje fonetiku • dokáže pochopit a volně přeložit z poslechu složitější text • rozumí odpovídajícím poslechovým ukázkám	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Slovosled v německé větě • Poslech autentického textu • Sledování odpovídajících audiovizuálních záznamů • Volný i doslovný překlad složitějšího textu • Slovní zásoba: škola a školní předměty, jídlo, části těla, u lékaře, časové údaje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: číslovky větší než 100, další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou, některé předložky se 3. a 4. pádem, některá způsobová slovesa, neurčitý podmět *man*	EGS (Evropa a svět nás zajímá)
Mluvení			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché	• reprodukuje nahlas a plynule foneticky správně jednotlivá slova, slovní spojení • používá německou abecedu k hláskování • dokáže obměnit obtížnější text nebo dialog tak, aby byl zachován smysl původního textu • stručně sdělí obsah daného textu	• Zvuková podoba německého jazyka, základní výslovnostní návyky • Větný přízvuk v německé větě • Slovosled v německé větě • Hláskování německých slov • Delší popis a sdělení • Tematické rozhovory • Slovní zásoba: škola a školní	OSV (Komunikace)

otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• vede delší rozhovor na příslušné téma týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • sestaví a přednese náročnější sdělení na osvojené téma	předměty, jídlo, části těla, u lékaře, časové údaje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: číslovky větší než 100, další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou, některé předložky se 3. a 4. pádem, některá způsobová slovesa, neurčitý podmět *man*	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• čte a rozumí delším textům • neznámá slovíčka vyhledá ve slovníku • z kontextu dokáže odvodit přibližný význam slova • v náročnějším textu vyhledá potřebnou informaci • vytvoří otázku • odpoví kladně nebo záporně	• Fonetické jevy • Větný přízvuk v německé větě • Četba obtížnějších textů • Vyhledávání informací v textu • Slovní zásoba: škola a školní předměty, jídlo, části těla, u lékaře, časové údaje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: číslovky větší než 100, další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou, některé předložky se 3. a 4. pádem, některá způsobová slovesa, neurčitý podmět *man*	
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	• vyplní formulář • písemně obměňuje složitější texty • napíše informace o sobě, o členech rodiny nebo o	• Slovosled v německé větě • Vyplnění formuláře • Delší texty • Slovní zásoba: škola a školní předměty, jídlo, části těla, u	

osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	kamarádovi • napíše delší dopis nebo e-mail o sobě • dokáže adekvátně odpovědět na e-mail nebo dopis	lékaře, časové údaje, prázdniny, svátky a tradice v německy mluvících zemích • Gramatické jevy: číslovky větší než 100, další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou, některé předložky se 3. a 4. pádem, některá způsobová slovesa, neurčitý podmět *man*	

5.2 Matematika a její aplikace

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se na obou stupních realizuje v jednom vyučovacím předmětu.

5.2.1 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v RVP ZV, je zároveň součásti vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vyučovací předmět má v 1. ročníku časovou dotaci 4 hodiny, ve 2. až 9. ročníku 5 hodin týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, případně v počítačové učebně.

Vyučovací předmět je postaven především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty. Poskytujeme žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňujeme tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace na 1. stupni, Číslo a proměnná na 2. stupni, Závislost, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině na obou stupních základní školy.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s matematickými termíny a symbolikou související s probíraným učivem
- zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- podporujeme u žáků rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z matematiky v jiných oblastech

- nabízíme zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žáci efektivně využívají při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vytváříme komplexní pohled na matematické přírodovědné vědy
- vedeme žáky k provádění rozborů úkolů, tvoříme plán jeho řešení, odhad výsledku, v týmu i samostatně, experimentujeme a porovnáváme dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla a objevovali různé varianty řešení úloh
- učíme žáky nalézat chyby v matematických úlohách, získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úloh i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním mateřského jazyka včetně matematické symboliky
- učíme žáky porozumět různým grafům, tabulkám a diagramům a orientovat se v nich

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, podporují se, povzbuzují se a vzájemně si pomáhají
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispíváme k diskusi v malé skupině, k debatě celé třídy, respektujeme názory druhých a učíme žáky hodnotit svou práci

Kompetence občanské

- uvědomujeme si své školní povinnosti i svá práva a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a odsuzování negativních jevů
- poskytujeme podle svých možností účinnou pomoc a chováme se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických a obecných pravidel bezpečnosti
- naučíme žáky bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržujeme je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- využíváme matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- naučíme žáky stanovovat si kritéria hodnocení své vlastní práce

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

MATEMATIKA – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• počítá obrázky, předměty • vytváří soubor o daném počtu prvků • poznává čísla a čte je	• Přirozená čísla do 20 • Numerace	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• čte a zapisuje čísla 0-20 • porovnává čísla, porozumí pojmům – méně, více, první, poslední, mezi, hned před, hned za • řadí čísla podle velikosti • používá matematické symboly =, >, <	• Zápis čísel v desítkové soustavě • Porovnávání čísel	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• zapisuje čísla do 20 na číselnou osu • vyhledává, čte a zobrazuje čísla na číselné ose	• Orientace v číselné řadě 0-20 • Číselná osa	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• zapisuje, čte, řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku • provádí rozklady na desítky a jednotky • používá matematické symboly +, -, = • počítá, číselné řetězce “ v oboru do 20	• Vlastnosti početních operací s čísly • Numerace, sčítání a odčítání bez přechodu desítky v oboru čísel 0-20	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší jednoduché slovní úlohy a sám je tvoří • řeší slovní úlohy typu, o více “ a o méně “	• Písemné algoritmy početních operací	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-02 popisuje jednoduché	• popisuje jednoduché závislosti z	• Závislosti a jejich vlastnosti	

závislosti z praktického života	praktického života • tvoří jednoduché slovní úlohy • doplňuje tabulky a posloupnosti čísel • rozumí pojmu sloupec a řádek		
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• rozlišuje a pojmenovává jednoduché geometrické útvary • modeluje a kreslí základní rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • pozná a pojmenuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec • orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za, vlevo, vpravo	• Základní útvary v rovině a v prostoru	

MATEMATIKA – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• poznává čísla a čte je • vytváří soubor o daném počtu prvků	• Přirozená čísla do 100 • Numerace	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• čte a zapisuje čísla do 100 • porovnává čísla do sta a řadí je vzestupně a sestupně • rozlišuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Obor přirozených čísel do 100 • Zápis čísel v desítkové soustavě • Porovnávání čísel	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• orientuje se v číselné řadě do sta • vyhledává a zobrazí čísla na číselné ose	• Zápis čísla v desítkové soustavě • Číselná osa	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 • zaokrouhluje čísla na desítky • provede záměnu sčítanců, počítá se závorkami • má osvojeny spoje násobilky	• Přirozená čísla do 100 • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • Násobení a dělení 1, 2, 3, 4, 5	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy • provádí jednoduchý zápis slovní úlohy • umí dát přednost výpočtu v závorce v příkladech se závorkami • řeší slovní úlohy typu - o x méně, - o x více “ • řeší úlohy typu - x krát více “, - x krát méně“	• Písemné algoritmy početních operací • Řešení slovních úloh	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• pozná celou, čtvrt, půl, tři čtvrtě hodinu	• Hodiny	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• poznává mince a bankovky • počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100	• Závislosti a jejich vlastnosti • Mince a bankovky	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• doplňuje schémata s principem násobení, dělení, sčítání a odčítání • pracuje s jednoduchými druhy tabulek	• Tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • nachází základní útvary v rovině – druhy čar, lomená a křivá čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • nachází základní útvary v prostoru – kvádr, krychli, kouli, válec, kužel, jehlan	• Základní útvary v rovině a v prostoru	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• chápe pojem kreslení a rýsování • dodržuje správné návyky při rýsování (pravítko, tužka č. 3) • dokáže měřit v jednotkách délky – cm, m • dokáže rýsovat v jednotkách cm • rýsuje a měří úsečky, porovnává úsečky	• Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka a úsečka • Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody	

MATEMATIKA – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• poznává čísla a čte je • vytváří soubor o daném počtu prvků	• Přirozená čísla v oboru do 1000 • Numerace	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• čte a zapisuje trojciferná čísla • porovnává čísla do 1000 a řadí je vzestupně a sestupně • rozlišuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Obor přirozených čísel do 1000 • Porovnávání čísel • Zápis čísel v desítkové soustavě	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• orientuje se v číselné řadě do 1000 • vyhledá a zobrazí čísla do 1000 na číselné ose • porovnává čísla pomocí číselné osy	• Číselná osa • Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítá a odčítá zpaměti i písemně čísla do 1000 • zaokrouhluje na stovky a jeden tisíc • rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě • písemně sčítá a odčítá dvě dvojciferná a dvě trojciferná čísla a provádí kontrolu výpočtu • používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl • dokáže násobit a dělit do 100 (celá malá násobilka) • používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, činitel, činitel, součin	• Přirozená čísla do 1000 • Součet a rozdíl čísel • Zaokrouhlování čísel • Pamětné i písemné sčítání a odčítání čísel do 1000 • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • Násobení a dělení v oboru násobilky do 100 • Dělení se zbytkem	OSV (Rozvoj schopností poznávání)

	• umí pamětně dělit se zbytkem		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení • řeší a vytváří úlohy typu: -o x více, -o x méně, -x krát více, -x krát méně	• Slovních úlohy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• popisuje podle hodin časové údaje • provádí jednoduché převody času • se orientuje v měření času	• Závislosti a jejich vlastnosti • Hodiny	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• se orientuje v jednotkách délky, hmotnosti a objemu • popisuje řešení slovních úloh a porovnává je s jinými úlohami	• Jednotky délky, hmotnosti a objemu • Slovní úlohy	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• sestavuje a čte tabulky sčítání, odčítání, násobení a dělení • využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdáleností) při tvorbě úloh	• Tabulky • Slovní úlohy	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • rozlišuje základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, úsečka, polopřímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kruh a kružnici • určí základní útvary v prostoru – kvádr, krychli, kouli, válec, kužel, jehlan	• Základní útvary v rovině • Základní útvary v prostoru	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů,	• rýsuje přímky a polopřímky,	• Rovinné obrazce	

měří a odhaduje délku úsečky	přenáší úsečky na danou polopřímku • rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry • označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice • rýsuje trojúhelník podle daných stran • sestrojí libovolnou kružnici, měří poloměr dané kružnice • převádí jednotky délky, jednotky délky používá k měření • provádí odhady vzdáleností a délky • určí obvody jednoduchých obrazců sečtením jejich stran	• Délka úsečky • Trojúhelník • Kružnice • Jednotky délky a jejich převody mm, cm, dm, m, km • Obvod	

MATEMATIKA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• umí číst a psát čísla do 10 000 • umí pamětně +, – celé tisíce, číslo zakončeno dvěma nulami • umí pamětně násobit celé tisící a stovky jednociferným činitelem • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Pamětné a písemné sčítání a odčítání do 10 000 • Pamětné a písemné násobení a dělení do 10 000 • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• zvládne písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem • zvládne písemné dělení jednociferným dělitelem	• Písemné algoritmy početních operací • Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem • Písemné dělení jednociferným dělitelem	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • rozkládá čísla v desítkové soustavě • provádí odhad a kontrolu svého výsledku • využívá zaokrouhlování čísel k odhadu výsledku	• Zaokrouhlování čísel • Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení • znázorňuje číslo na číselné ose • porovná čísla podle umístění na číselné ose	• Slovní úlohy • Složené slovní úlohy	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu a osminu z daného celku	• Celek, část, zlomek • Čitatel, jmenovatel, zlomková	

	• umí pojmenovat jednotlivé části zlomku • čte zlomky se jmenovatelem 2-10	čára	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• porovná kladné zlomky se stejným jmenovatelem	• Zlomky	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• vyhledá a roztřídí jednoduchá data podle návodu • vyhledává na internetu dané informace	• Závislosti a jejich vlastnosti • Grafy a jízdní řády	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• zná jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, času • orientuje se v jednoduchých tabulkách, diagramech	• Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • Diagramy, tabulky • Závislosti a jejich vlastnosti	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• znázorňuje a rýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) • seznamuje se s trojúhelníkovou nerovnost • pozná a sestrojí pravoúhlý trojúhelník • narýsuje kružnici s daným středem a s daným poloměrem	• Základní rovinné útvary • Čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• rozlišuje grafický součet, rozdíl úseček • určí délku lomené čáry • vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	• Délka úsečky, grafický součet, rozdíl úseček • Lomené čáry, přímka, polopřímka, úsečka	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a	• sestrojí rovnoběžky	• Vzájemná poloha dvou přímek v	

kolmice	• sestrojí kolmice k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou • určí vzájemnou polohu dvou přímek	rovině	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě • užívá základní jednotky obsahu	• Jednotky délky a jejich převody • Obvod a obsah obrazce	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• pozná a nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti • určí osu souměrnosti modelováním a překládáním	• Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• zdokonaluje prostorovou představivost • pracuje s různými číselnými a obrázkovými řadami • řeší jednoduché praktické slovní úlohy	• Prostorová představivost • Číselné a obrázkové řady • Slovní úlohy • Magické čtverce	

MATEMATIKA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• umí číst a psát čísla ≤ 1 000 000 • sčítá a odčítá zpaměti i písemně do milionu v jednoduchých příkladech • násobí a dělí zpaměti i písemně do milionu v jednoduchých příkladech • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Pamětné a písemné sčítání a odčítání do milionu • Pamětné a písemné násobení a dělení do milionu • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• písemně sčítá a odčítá 2 a více přirozených čísel • vysvětlí a umí číst písemné dělení dvojciferným dělitelem	• Písemné algoritmy početních operací • Písemné násobení několikaciferným činitelem • Písemné dělení dvojciferným dělitelem	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje čísla s požadovanou přesností (na milion, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky) • rozkládá čísla v desítkové soustavě • provádí odhad a kontrolu výsledku	• Zaokrouhlování čísel • Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• řeší jednoduché rovnice • tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení • řeší jednoduché a složené slovní úlohy	• Rovnice • Slovní úlohy • Přímá úměrnost • Složené slovní úlohy	

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• pracuje se zlomky (pojmenuje, rozšiřuje)	• Celek, část, zlomek	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• počítá zlomek z čísla, seznamuje se sčítáním a odčítáním zlomků, porovná, sčítá a odčítá zlomky	• Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, provádí sčítání a odčítání desetinných čísel • zvládne násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem	• Desetinná čísla, desetinná čárka, desetina, setina, zápis dané hodnoty na číselné ose • Sčítání a odčítání desetinných čísel • Násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• chápe význam celých záporných čísel na teploměru	• Záporná čísla (teploměr)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• sbírá a třídí jednoduchá data • vyhledává na internetu dané informace	• Závislosti a jejich vlastnosti • Jízdní řády, grafy, diagramy, tabulky	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• používá jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • převádí jednotky • čte a sestavuje diagramy, tabulky, jízdní řády • sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	• Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • Diagramy, tabulky, řády • Grafy a soustava souřadnic	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• znázorňuje a rýsuje základní útvary v rovině a prostoru • rozezná a sestrojí různé druhy trojúhelníků	• Základní rovinné útvary • Čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice • Mnohoúhelník, čtyřúhelník • Kruh, kružnice • Jehlan, koule, kužel, válec, krychle, kvádr	

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• rozlišuje grafický součet, rozdíl úseček • vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku	• Délka úsečky, grafický součet, rozdíl úseček • Obvody mnohoúhelníků	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí vzájemnou polohu dvou přímek • sestrojí úhlopříčky	• Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Rovnoběžky • Kolmice • Různoběžky • Vlastnosti úhlopříček	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě výpočtem podle vzorce • řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce • zná a užívá základní jednotky obsahu (mm, cm, m, km čtverečné, ar a hektar) • řeší úlohy z praxe	• Čtvercová síť • Další jednotky obsahu • Sítě těles • Úlohy z praxe • Obvod, povrch, obsah obrazce	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• rýsuje osu úsečky • pozná a tvoří osově souměrné útvary	• Střed úsečky, osa úsečky • Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• zdokonaluje prostorovou představivost • vymodeluje síť kvádru a krychle • pracuje s různými číselnými a obrázkovými řadami • řeší problémové úlohy	• Slovní úlohy • Prostorová představivost • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce	

MATEMATIKA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• čte zapisuje a porovnává • provádí početní operace s přirozenými čísly, početně i zpaměti • umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	• Přirozená čísla, racionální čísla • Číselný výraz • Znázorňování čísel na ose	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• zvládá základní početní operace v oboru racionálních čísel	• Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• zná pojem násobek a dělitel • umí použít znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené • určuje a užívá násobky a dělitele • modeluje a řeší situace pomocí znalostí dělitelnosti v oboru N	• Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100 • Prvočíslo • Nejmenší společný násobek • Největší společný dělitel	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• umí převádět zlomky na desetinná čísla • umí převádět zlomky na procenta	• Vztah desetinného čísla, zlomku a procent, početní úpravy	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• převádí slovní zadání do formy matematických výrazů a zápisů • provádí základní úpravy	• Přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje	• samostatně řeší jednoduché slovní úlohy	• Triviální slovní úlohy	

konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• ovládá základní rozdělení rovinných útvarů • zná jejich základní vlastnosti	• Příklady rovinných obrazců	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• rozumí pojmu úhel • narýsuje a změří daný úhel • umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu • provádí početní operace s velikostmi úhlů • pozná dvojice vedlejších, vrcholových, střídavých a souhlasných úhlů	• Rýsování úhlů, ostrý, tupý, pravý, přímý úhel • Přenášení úhlů • Sčítání a dělení úhlů	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti • pojmenuje a správně používá základní pojmy • umí sestrojit a vysvětlit těžnice, výšky, kružnici vepsanou a opsanou	• Druhy trojúhelníků • Výška, těžnice a těžiště trojúhelníku • Kružnice vepsaná a opsaná • Trojúhelníková nerovnost	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • pozná útvary shodné a osově souměrné	• Osová souměrnost • Shodné útvary • Osově souměrné útvary	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• charakterizuje jednotlivá tělesa	• Kvádr, krychle, sítě těles • Povrch a objem krychle a kvádru • Jednotky objemu	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• vypočítá povrch a objem kvádru a krychle • užívá jednotky objemu a	• Povrch a objem krychle a kvádru • Jednotky objemu • Volné rovnoběžné promítání	

	vzájemně je převádí • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání		
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	• umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat	• Kvádr, krychle, sítě těles	

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• převádí desetinná čísla na zlomky a naopak • provádí početní operace s racionálními čísly	• Čtení a zápis zlomku • Převrácený zlomek, smíšené číslo • Složený zlomek	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• používá odhad výsledků • ovládá práci s kalkulátorem	• Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• chápe pojem 1 % • vyjádří část celku pomocí procent • řeší aplikační úlohy na procenta	• Procenta	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• pracuje s měřítky map a plánů • umí vyjádřit poměr mezi danými veličinami • dělí celek na části v daném poměru	• Poměr • Měřítko plánů a map	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• řeší aplikační úlohy na procenta	• Slovní úlohy s použitím procent	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• vyjádří funkční vztah tabulkou nebo grafem • získává potřebné informace z grafů a tabulek	• Zpracování dat do tabulek a grafů • Čtení z grafů	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• rozumí a využívá pojem úměra • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti	• Přímá a nepřímá úměrnost, • Trojčlenka	
Geometrie v rovině a v prostoru			

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	• používá vhodnou symboliku při svých výpočtech a zápisech	• Zavedení matematické symboliky	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• rozezná základní typy čtyřúhelníků • ovládá jejich základní vlastnosti	• Trojúhelník, čtyřúhelník, vlastnosti trojúhelníku dle délek stran a velikostí úhlů • Výška a těžnice trojúhelníku	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • určí středově souměrný útvar	• Osová a středová souměrnost • Osa rovinných útvarů	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• odhaduje a vypočítává objem a povrch hranolů	• Povrch kvádru a krychle	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	• odhadne a sestrojí sítě základních hranolů	• Sítě těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• rozumí pojmu • aplikuje na příkladech	• Posunutí a otáčení	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• samostatně řeší početní a konstrukční geometrické úlohy	• Úlohy konstrukční a početní geometrie	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• navrhuje řešení zajímavých úloh • odvozuje základní matematické vztahy a zákonitosti	• Řešení početních hlavolamů a hříček	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• načrtne a narýsuje základní tělesa (prostorově)	• Vytváření modelů prostorových útvarů, náčrtky prostorových útvarů	

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulátoru • užívá ve výpočtech • chápe pojem reálné číslo	• Pojem, pojem reálného čísla • Určení druhých mocnin a odmocnin	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• rozumí pojmu výraz • umí dosadit do výrazu s proměnou • určí hodnotu číselného výrazu • zapíše pomocí výrazu s proměnou slovní text	• Jednočlen, mnohočlen • Součet, rozdíl a součin mnohočlenů • Hodnota výrazu • Rozklad na součin • Užití vzorců $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení	• Rovnost • Lineární rovnice	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• zapíše číslo ve tvaru a.10n • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	• Mocniny s přirozeným mocnitelem • Čtení, zápis a početní operace mocnin s přirozeným mocnitelem	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-02 porovnává soubory dat	• zaznamenává výsledky šetření do tabulek	• Základní statistické pojmy	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	• Charakteristika statistického souboru	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při	• rozliší odvěsny a přepony • rozumí odvození vzorce • využívá poznatky ve slovních	• Pojem Pythagorova věta • Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku	

řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	úlohách		
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• využívá získaných poznatků v konstrukčních úlohách	• Thaletova věta	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	• určí vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítá obvod a obsah kruhu	• Vzájemná poloha kružnic • Složitější konstrukční úlohy	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• charakterizuje válec • vypočítá objem a povrch válce	• Výpočty objemů a povrchů válce a dalších kolmých hranolů	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• umí sestrojit jednoduché konstrukce • rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti	• Úlohy konstrukční a početní geometrie • Thaletova kružnice	

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Číslo a proměnná			
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• převádí v daném poměru • užívá měřítko k převodu hodnot	• Poměr • Měřítko	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• rozkládá výraz na součin • provádí početní operace s lomenými výrazy	• Pojem lomený výraz • Rozklad výrazů na součin • Úpravy výrazů pomocí vzorců • Početní operace s lomenými výrazy	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli	• Soustavy rovnic o dvou neznámých • Rovnice s neznámou ve jmenovateli	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	• Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-02 porovnává soubory dat	• zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic • chápe pojem funkce • rozlišuje lineární a kvadratickou funkci • sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce	• Pojem funkce • Lineární funkce • Pravoúhlá soustava souřadnic	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	• sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce	• Lineární funkce, zpracování dat	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při	• rozliší shodné a podobné útvary	• Podobnost	

výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• užívá věty o podobnosti v úlohách • charakterizuje jednotlivé goniometrické funkce • zná hodnoty základních stupňů • aplikuje znalosti v úlohách	• Goniometrické funkce	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	• charakterizuje jednotlivá tělesa • umí narýsovat síť a z něj těleso vymodelovat • vypočítá povrch a objem těles	• Výpočty objemů a povrchu jehlanu, kužele a koule	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• samostatně hledá řešení logických úloh • navrhuje a zdůvodňuje postupy řešení	• Řešení početních hlavolamů a hříček • Zajímavé problémy	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• rýsuje základní technické nákresy • používá vhodné typy písma • ovládá základy kótování	• Druhy čar • Technické písmo • Kótování • Pravoúhlé promítání	

5.3 Informatika

Obsah vzdělávací oblasti Informatika se realizuje na 1. stupni ve 4. – 5. ročníku v jednom vyučovacím předmětu a na 2. stupni ve všech ročnících.

5.3.1 Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět informatika má ve 4. až 9. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v počítačové učebně. Některá témata probíhají bez počítače, proto může být výuka uskutečněna v běžné třídě.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování ICT dovedností a schopností
- učíme žáky, aby vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky tvořivému přístupu řešení problémů
- vedeme žáky k dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- učíme žáky volit pro řešení úkolů různé postupy
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení různých mediálních sdělení
- motivujeme žáky vyhledávat z různých informačních zdrojů vhodné informace, pracovat s nimi a nalézat pomocí nich řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky používat ke komunikaci vhodné technologie a chápat informační technologie jako nástroj komunikace
- učíme žáky přijímat informace a vhodně na ně reagovat a předávat informace
- učíme žáky poskytovat informace prostřednictvím výstižného, souvislého, logického a kultivovaného jazykového projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, k vzájemnému naslouchání a k pomáhání formou diskuse a skupinové práce
- vytváříme příležitosti k hodnocení na základě jasných kritérií svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování autorského zákona
- učíme žáky uvědomělému dodržování pravidel slušného chování, k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

- učíme žáky efektivitě při organizování vlastní práce
- učíme žáky správně a bezpečně používat výpočetní techniku
- povzbuzujeme žáky při jejich činnostech a dodáváme jim sebedůvěru

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií
- učíme žáky postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace
- seznamujeme žáky s aplikacemi a službami, které jim usnadní práci či zjednoduší jejich pracovní postupy
- pomáháme pochopit význam digitálních zařízení a kriticky hodnotit jejich přínosy
- dbáme na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

INFORMATIKA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce	
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	• Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehrávání zvuku • Příkazy a program	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým	• uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	• Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Počítačová data, práce se	

propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	soubory • Propojení technologií, internet • Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • Technické problémy a přístupy k jejich řešení	

INFORMATIKA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model	
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	• Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt • Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt	OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

	• cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv		
Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	• Systém, struktura, prvky, vztahy	
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• Data, druhy dat • Doplňování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu	

INFORMATIKA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	• Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO	OSV (Kooperace a kompetice) OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednost)
Informační systémy			
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty	
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	• Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	MV (Práce v realizačním týmu) OSV

nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	• pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva		(Hodnoty, postoje, praktická etika)
Digitální technologie			
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)	

INFORMATIKA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost	
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a	• Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi	OSV (Hodnoty, postoje, praktická etika) OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) OSV (Kooperace a kompetice)

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	svůj výběr zdůvodní • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		

INFORMATIKA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné	OSV (Kooperace a kompetice) MV (Práce v realizačním týmu)
Informační systémy			
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum,	• Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy	OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

INFORMATIKA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Algoritmizace a programování			
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	• Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myší, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV (Hodnoty, postoje, praktická etika) OSV (Kooperace a kompetice) MV (Práce v realizačním týmu)
Digitální technologie			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart	

jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

5.4 Člověk a jeho svět

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se realizuje na 1. stupni ve třech vyučovacích předmětech: prvouka, přírodověda, vlastivěda.

5.4.1 Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v RVP ZV a je koncipován pouze pro 1. období 1. stupně základního vzdělávání. V 1. až 3. ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v terénu.

Vymezuje komplexní vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu prvouka je členěn do pěti tematických okruhů – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vede žáky k rozvíjení poznatků a prvotních zkušeností získaných ve výchově v rodině a v předškolním zařízení, k pozorování a pojmenování věcí, jevů, dějů a jejich vzájemných vztahů a souvislostí a k vytvoření prvotního uceleného obrazu světa. V prvouce se žáci učí poznávat sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi**,** a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a**,** přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a**,** svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Při osvojování poznatků a dovedností ve vyučovacím předmětu prvouka jsou žáci vedeni k tomu, aby se naučili vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, a také reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důraz je přitom kladen na především na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací na základě pokusů, třídění, vyhledávání nebo pozorování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme pozitivní vztah k učení a k objevování a poznávání všeho, co žáky zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vedeme k orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- dbáme na čtení s porozuměním
- podporujeme rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- upřednostňujeme činnostní učení
- využíváme efektivní způsoby učení

Kompetence k řešení problémů

- osvojujeme a upevňujeme si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- podporujeme vzájemnou komunikaci při řešení problémů
- upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- volíme vhodné způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

- navozujeme atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- vedeme k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- využíváme informační a komunikační prostředky (televize, videa a počítače)
- naslouchámе promluvám druhých a vhodně na ně reagujeme
- nabízíme žákům prostor k diskuzi, učíme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, podporují se a povzbuzují
- respektujeme základní vztahy ve společnosti a názor druhých
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů a přínosů
- podporujeme přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence občanské a sociální

- vedeme k odpovědnosti za své zdraví, bezpečnost a za zdraví jiných
- chráníme tradice, kulturní i historické dědictví
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům člověka
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, k respektování pravidel vůbec, k plnění povinností
- učíme žáky sebeúctě, úctě k druhým lidem, poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- aktivně se zapojujeme do kulturního dění

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pracovními a profesními příležitostmi
- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- utváříme pracovní návyky v samostatné i týmové práci
- využíváme znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- vedeme žáky k využívání digitálních map a navigací

PRVOUKA – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• zná bezpečnou cestu do školy a zpět • orientuje se v členění domu a bytu • zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu • orientuje se ve škole a v blízkém okolí • dodržuje základní režimové návyky • učí se šetrně chovat k vybavení a majetku školy • umí si připravit pomůcky na vyučovací hodinu • udržuje pořádek ve svých věcech • umí uspořádat pracovní místo • rozlišuje čas k práci a odpočinku	• Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rozliší základní příbuzenské vztahy – rodiče, prarodiče, sourozenci • chová se slušně ke starším i mladším členům rodiny • umí vyprávět o zdařilých rodinných akcích • dokáže rozlišit nežádoucí formy chování • seznamuje se s pravidly společenského chování • dodržuje dohodnutá pravidla chování vůči spolužákům a	• Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	

	zaměstnancům školy		
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• pojmenuje 5 známých povolání podle činností, které k nim přísluší • orientuje se rámcově v profesi svých rodičů	• Zaměstnání, práce fyzická a duševní	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• orientuje se v čase podle hodin (celá hodina) a kalendáře (dny v týdnu), podle pravidelných denních činností (noc X den) • uvědomuje si rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti, v budoucnosti (včera, dnes, zítra) • pojmenuje a seřadí podle následnosti: názvy dnů, roční období • rozlišuje čas k práci a odpočinku	• Orientace v čase • Kalendáře, roční období • Denní režim	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• rozumí pojmům „starší – mladší“, „dříve – později“ • vypravuje o zvycích a tradicích typických pro jeho rodinu (Vánoce, Velikonoce)	• Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • Průběh lidského života, státní svátky a významné dny • Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě na jaře, v létě, na podzim, v zimě • porovná životní potřeby, projevy a výživu živočichů v přírodě v různých ročních obdobích	• Roční období • Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, • Počasí • Ohleduplné chování k přírodě a	

	• všímá si každodenního počasí a pracuje s tabulkou počasí ve třídě • osvojuje si základní poznatky o pravidlech ochrany přírody	ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů • Látky a jejich vlastnosti – změny skupenství	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• rozliší podle určujících znaků rostliny a živočichy • rozpozná a pojmenuje viditelné části těla rostlin a živočichů • rozpozná rozdíly mezi keřem a stromem • rozpozná hlavní určující rozdíly mezi ptáky a savci • rozpozná a pojmenuje domácí a hospodářská zvířata • rozpozná a pojmenuje 5 volně žijících živočichů	• Rostliny, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• rozliší přírodninu a výrobek • pojmenuje různé druhy látek, z nichž jsou předměty vyrobeny (dřevo, kov, papír, sklo, plast, textil) • provede a vyhodnotí jednoduchý pokus vztahující se ke změně látek a skupenství	• Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, vlastnosti a porovnávání látek • Jednoduchý pokus – změna skupenství při změně teploty – tání sněhu a ledu	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• uvede základní hygienické návyky a základy správné životosprávy • zná zásady správného chování u lékaře • pojmenuje základní části lidského těla • pojmenuje některé předměty z lékárničky	• Lidské tělo • Péče o zdraví – zdravý životní styl • Denní režim, pitný režim, vhodná skladba stravy • Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	

	• vhodným chováním a dodržováním pravidel bezpečnosti se učí předcházet úrazům a poraněním • seznamuje se s první pomoci při drobných poraněních • umí přivolat pomoc dospělého		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• učí se chovat bezpečně v různých prostředích, při různých činnostech • dodržuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • pojmenuje nejčastější dopravní značky v obci (hlavní silnice, přechod pro chodce) • učí se bezpečně cestovat v hromadném dopravním prostředku používaném při školní akci • bezpečně zachází s běžnými mycími prostředky používanými v domácnosti	• Osobní bezpečí – krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí • Bezpečné chování v silničním provozu • Dopravní značky • Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• uvědomuje si, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit • umí přivolat pomoc pro sebe i pro jiném dítě • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	• Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • Návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek, • Osobní bezpečí	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• uplatňuje základní pravidla slušného chování • spory řeší nenásilným způsobem	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný	

	• nepoužívá neslušné, hrubé a urážlivé výrazy • dokáže vhodným způsobem reagovat na pokyny dospělých v případě ohrožení • bezpečným chováním předchází rizikům vzniku požárů • dokáže přivolat pomoc dospělého člověka • zná číslo tísňového volání ZZS (155)	signál, evakuace, zkouška sirén) • Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	

PRVOUKA – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• pojmenuje nejdůležitější části a budovy v centru obce • orientuje se v obci podle nich • pojmenuje nejčastější dopravní značky v obci • dokáže popsat aktuální změny v obci	• Obec, místní krajina • Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole • Okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy (rodiče, prarodiče, sourozenci, strýc, teta, bratranec, sestřenice) • pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny • chová se slušně ke starším i mladším členům rodiny • dokáže rozlišit nežádoucí formy chování	• Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy • Soužití lidí – komunikace • Chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality • Rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• rozliší 8 různých pracovních činností k 8 odpovídajícím povoláním	• Rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci	• umí se orientovat v čase podle hodin a kalendáře (měsíce kalendářního i školního roku; čtvrt, půl, tři čtvrtě) • chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti generace	• Orientace v čase a časový řád • Denní režim • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • Generace • Průběh lidského života, státní svátky – 1. leden	

lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost		• Řemesla	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pojmenuje a podle charakteristických znaků rozpozná čtyři roční období • popíše životní projevy a potřeby některých živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích	• Vesmír a Země – střídání dne a noci, roční období • Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• vysvětlí význam rostlin pro člověka (potrava, okrasa) • popíše a pozoruje znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, stavbu těla • popíše stavbu těla živočichů, jejich životní potřeby a projevy • uvede příklady volně žijících živočichů, hospodářských a domácích zvířat	• Rostliny, houby, živočichové – životní potřeby a projevy • Rovnováha v přírodě • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny, pravidelně je řadí do denního režimu • zná zásady zdravého stravovacího a pitného režimu • orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu • zná zásady první pomoci při drobných poraněních • umí přivolat pomoc dospělého	• Lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy • Péče o zdraví – zdravá výživa – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní hygiena	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení	• svým vhodným chováním přispívá k příznivé atmosféře ve třídě	• Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v	

volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• chová se bezpečně v různých prostředích a při různých činnostech • dodržuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • umí bezpečně cestovat v dopravním prostředku používaném při školní akci • dokáže v případě nebezpečí či rizikového chování ostatních spolužáků přivolat pomoc dospělé osoby • bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti • adekvátním chováním posiluje odpovědnost za své zdraví a bezpečnost	rizikovém prostředí • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace • Dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• uvědomuje si, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit • odmítá komunikaci s neznámou osobou • ví, že se může svěřit rodičům, učiteli, příbuzným s jakýmikoli pocity vlastního ohrožení • odmítá různé návrhy a lákání cizími osobami • umí přivolat pomoc dospělé osoby • zná telefonní čísla tísňových linek (150, 155) • zná zásady telefonování na tísňové linky	• Osobní bezpečí • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví; čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	

	• odmítá návykové látky		
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• dokáže vhodným způsobem reagovat na pokyny dospělých v případě ohrožení • bezpečným chováním předchází rizikům vzniku požárů • dokáže přivolat pomoc dospělého člověka • ví, kde je v obci požární dům a ohlašovna požáru • vysvětlí důvod zkoušky sirén • zná čísla tísňového volání (150, 155)	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); • Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	

PRVOUKA – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• zná důležité budovy a místa v obci a jejich význam • určí směr místa v obci podle jiných orientačních míst v obci • orientuje se v jednoduchém plánu obce • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy • rozpozná riziková místa ve škole a v obci • zná a dodržuje pravidla bezpečnosti ve škole	• Obec (město), místní krajina, jejich části, poloha v krajině • Škola – okolí školy, bezpečná cesta do školy • Riziková místa a situace • Domov – orientace v místě bydliště	
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• pojmenuje nejbližší město a vesnice • zná některá významná místa a důležité budovy v nejbližším městě • orientuje se v dopravní síti obce • osobnostní a sociální výchova ojí si vyjádření jednoduchých časoprostorových vztahů (minulost, současnost)	• Okolní krajina • Obec, město, dopravní síť v obci a v regionu • Minulost a současnost obce • Významná místa v regionu – region Valašsko	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rozlišuje příbuzenské a mezigenerační vztahy (2. třída + praprarodiče) • respektuje odlišné názory a zájmy jiných lidí • svým chováním podporuje přátelské vztahy • dodržuje základní pravidla	• Soužití lidí – mezilidské vztahy a komunikace • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	

	slušného chování vůči všem spolužákům a dospělým • dokáže pomoci slabšímu nebo handicapovanému spolužákovi • konfliktní situace řeší dohodou a nenásilným způsobem	• Rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy; život a funkce rodiny • Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• uvědomuje si význam a potřebnost různých povolání a pracovních činností • chová se šetrně k majetku školy a jiných lidí • přiměřeně věku chápe hodnotu lidské práce • dokáže pracovat a komunikovat ve skupině • prezentuje výsledky své a skupinové práce • před ostatními spolužáky	• Práce fyzická a duševní, zaměstnání • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• určí bezpečně čas podle hodin • orientuje se v jednotkách času a jejich vztazích a souvislostech • zná druhy kalendářů • zná název nejkratšího měsíce a měsíce hlavních prázdnin	• Určování času, čas jako fyzikální veličina • Kalendáře, letopočet	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	• orientuje se v současnosti a minulosti obce • zná některá historická a památná místa v obci a Rožnovsku • zná některé pověsti z obce nebo Rožnovska	• Významné budovy a místa v obci • Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a	• orientuje se v etapách průběhu lidského života	• Průběh lidského života – generace	OSV (Mezilidské vztahy)

činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• zná některé zvyky a tradice, které se vážou k jednotlivým ročním obdobím a etapám lidského života (svatba, pohřeb, křtiny, vítání občánků) • rozpozná různé soudobé a tradiční materiály a orientuje se v jejich výrobě a použití pozná a pojmenuje některá tradiční řemesla	• Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• rozliší a přiměřeně věku zdůvodní proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • přiměřeně věku vysvětlí vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, její výskyt a význam pro život • vysvětlí přiměřeně věku složení vzduchu a jeho význam pro život na Zemi • porovná přiměřeně k věku životní projevy různých živočichů a rostlin v přírodě v různých ročních obdobích	• Rostliny, houby, živočichové • Voda a vzduch	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• pozná a popíše základní části stavby těla rostlin, živočichů a hub • třídí známé rostliny, živočichy a houby podle nápadných určujících znaků • uvede nejznámější rostliny, živočichy a houby vyskytující se v obci • pozná a pojmenuje 5 hub	• Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana, ochrana rostlin a živočichů • Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	

	• dokáže určit alespoň 1 chráněného živočicha, chráněnou rostlinu		
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů • provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek • dodržuje zásady bezpečnosti • pozná některé hospodářsky důležité nerosty a horniny (uhlí, pískovec) • vysvětlí přiměřeně věku vznik a vlastnosti půdy, její význam • dokáže rozlišit přírodninu a lidský výtvor	• Látky a jejich vlastnosti • Třídění látek, změny látek a skupenství vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • Voda a vzduch • Nerosty a horniny • Půda a její význam	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• jednoduše popíše vývoj jedince a základy lidské reprodukce • uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny, pravidelně je řadí do denního režimu • zná zásady zdravého stravovacího a pitného režimu • preferuje zdravé pracovní a odpočinkové návyky • orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu • zná zásady první pomoci při drobných poraněních • umí přivolat pomoc dospělého	• Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy • Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • Pohybový režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi • Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí	• umí si vybrat bezpečné místo pro	• Bezpečí a nebezpečí	

různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	hru • dodržuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • chápe význam dopravních značek pro bezpečnost v silničním provozu • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné dopravy • dokáže v případě nebezpečí či rizikového chování ostatních spolužáků přivolat pomoc dospělé osoby • bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti • posiluje odpovědnost za své zdraví a bezpečnost	• Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace, • Dopravní značky; předcházení rizikovým • situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• neposkytuje informace o sobě a své rodině neznámým lidem • ví, že anonymní komunikace může být nebezpečná • ví, že se může svěřit rodičům, učiteli, příbuzným s jakýmikoli pocity vlastního ohrožení • umí přivolat pomoc dospělé osoby • v modelových situacích použije linku tísňového volání • odmítá návykové látky	• Osobní bezpečí – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítač, závislost • Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Odmítání návykových látek	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• dokáže vhodným způsobem reagovat na pokyny dospělých v případě ohrožení	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	

	• dodržuje kázeň při evakuaci v případě mimořádné situace • bezpečným chováním předchází rizikům vzniku požárů • dokáže přivolat pomoc dospělé osoby • ví, kde je v obci požární dům a ohlašovna požáru • vysvětlí důvod zkoušky sirén a ví, kdy se koná • zná čísla tísňového volání a dokáže je použít	• Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	

5.4.2 Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět přírodověda vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Ve 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v terénu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu přírodověda je členěn do dvou tematických okruhů.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody, rostlin, hub, živočichů, znaky života, životní potřeby a podmínky. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací v encyklopediích a na internetu a ukazujeme jim, jak je dál využít v procesu učení a v praktickém životě
- podněcujeme zájem žáků o pozorování přírody a vedeme je k jednoduchému zaznamenávání výsledů svých pozorování a k vyvozování závěrů
- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- učíme žáky orientovat se ve světě informací

- zařazujeme moderní vyučovací metody
- upřednostňujeme činnostní učení

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením či závěrům žáci sami
- umožňujeme žákům kriticky myslet
- učíme žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích a vyhledávat si informace vhodné k řešení problémů
- upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence komunikativní

- dbáme na používání správné terminologie
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných, bezpečně komunikovat prostřednictvím elektronických médií
- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- využíváme i jiných komunikačních prostředků (TV, video, PC)
- podporujeme vzájemnou komunikaci při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, podporují se a povzbuzují
- dbáme na to, aby žáci respektovali názor druhých
- podporujeme soudržnost třídního kolektivu

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- odsuzujeme útlak a hrubé zacházení ve škole i mimo ni
- vytváříme ohleduplný vztah k přírodě i k lidem
- podporujeme sebedůvěru dětí
- učíme žáky poskytnout první pomoc, chránit si své zdraví, bezpečně se chovat za mimořádných situací
- učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učíme je tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- seznamujeme žáky se správným užitím pomůcek, vybavení, techniky
- podporujeme žáky v dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- vedeme žáky k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- nabízíme dostatek příležitostí k poznávání různých oborů lidské činnosti

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- vedeme žáky k využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek

PŘÍRODOVĚDA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• rozezná vybrané druhy látek, roztřídí je podle skupenství • rozliší změny látek a skupenství • popíše výskyt, vlastnosti a formy vody • vysvětlí oběh vody v přírodě • uvede vlastnosti, složení a proudění vzduchu • vysvětlí význam vody a vzduchu pro život • pozná vybrané nerosty (např. sůl kamenná, křemen) a horniny (např. žula, vápenec) • vysvětlí pojem zvětrávání • popíše vznik půdy a její význam • popíše změny neživé přírody (střídání ročních období, délka dne)	• Látky a jejich vlastnosti • Změny neživé přírody • Voda a vzduch • Horniny a nerosty, půda	ENV (Vztah člověka k prostředí)
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• dokáže rozlišit základní ekosystémy – les, potok, rybník, louka, zahrada, pole • uvede organismy, žijící v těchto ekosystémech a vztahy mezi nimi • popíše stavbu těla kočky domácí a psa • rozliší základní orgány rostlin – kořen, stonek, list, popíše jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí • uvede znaky života	• Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, ochrana rostlin a živočichů	ENV (Ekosystémy)

	• rozliší rostliny kulturní a plané (z nich některé jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny) • pozná a pojmenuje některé keře, listnaté a jehličnaté stromy • pojmenuje vybrané jedovaté rostliny, zná nebezpečnost jedovatých rostlin • uvede příklady léčivých rostlin a běžných plevelů • rozliší některé rostliny podle diakritických znaků (např. jabloň – hrušeň, smrk – modřín) • uvede příklady odrůd kulturních rostlin (např. brukev zelná) • uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub • vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli) • uvede příklady přizpůsobení organismů změnám neživé přírody (při střídání ročních období)		
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• Zná, jak chránit rostliny a živočichy, životní prostředí • zná zásady pro třídění odpadu • popíše některé základní práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví (sázení stromků) podle regionální praxe a sezonního principu	• Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů	
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus,	• provede pokus rozpouštění látek	• Látky a jejich vlastnosti – změny	

naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• zjistí vzlínavost půdy • změří hmotnost, objem, čas, teplotu vybraných látek • vede si o pokusu či pozorování stručný záznam • vyvodí závěry z pozorování	látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• dodržuje zásady bezpečného chování v rizikovém prostředí • ví, kde najde na obalu informaci o škodlivosti používaného výrobku • dbá na dodržování pravidel silničního provozu • uvede příklad služeb odborné pomoci a vysvětlí jejich význam • rozezná vhodná a nevhodná místa pro hru • vštípí si zásady prevence úrazů a základní pravidla poskytování první pomoci	• Osobní bezpečí • Označování nebezpečných látek (čistící prostředky, ředidla, barvy) • Dopravní značky • Předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV (Psychohygiena)

PŘÍRODOVĚDA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	• Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• popíše postavení Země ve vesmíru • uvede důsledky pohybu Země kolem Slunce a kolem své osy na život a jeho rytmus • ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbusu • vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi	• Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• rozliší organismy podle výrazných znaků uvedené skupiny • rozezná rostliny semenné a výtrusné • rozliší živočichy bezobratlé a obratlovce, zdůvodní svá určení • uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa • jmenuje některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám • samostatně vyhledává organismy žijící v různých částech světa (atlasy, mapy, literatura)	• Třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody • Výtrusné a semenné rostliny • Vliv člověka na prostředí • Rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších	ENV (Základní podmínky života)

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• popíše charakteristické znaky člověka • uvede životní potřeby člověka	• Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• uvede biologické a psychické změny v dospívání • rozezná jednotlivé etapy vývoje lidského jedince	• Lidské tělo – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• popíše svůj denní režim • uvede příklady následků nedodržování pitného režimu • uvede příklady svých pravidelných povinností v rodině	• Péče o zdraví • Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, intimní a duševní hygiena	OSV (Seberegulace a sebeorganizace)
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• dodržuje zásady bezpečného chování v rizikovém prostředí • dbá na dodržování pravidel silničního provozu • uvede příklady chování v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) • uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě situace hromadného ohrožení • vštípí si zásady prevence úrazů a	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) • Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) • Integrovaný záchranný systém • Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace	

	základní pravidla poskytování první pomoci	prostřednictvím elektronických médií	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• předvede v modelových situacích odmítání návykových látek • uvede příklady dalších závislostí (hrací automaty, počítače, návykové látky) • zná základní pravidla ochrany před nebezpečím při komunikaci prostřednictvím elektronických médií	• Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV (Seberegulace a sebeorganizace)
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• dbá na dodržování osobní, intimní a duševní hygieny • dokáže se bezpečně chovat v rizikovém prostředí	• Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Péče o zdraví – přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) • Osobní bezpečí, krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV (Psychohygiena)
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• uvede důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112) • prakticky ovládá přivolání lékařské pomoci • ošetří drobná poranění	• Prevence nemocí a úrazů • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • První pomoc při drobných poraněních	

5.4.3 Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Ve 4. ročníku má časovou dotaci 1 hodinu týdně a v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v terénu.

Ve vlastivědě si žáci upevňují a rozšiřují elementární vědomosti a dovednosti ze společenskovědních oblastí, které získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností. Obsah učiva se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, kultury a vychází konkrétně z těchto vzdělávacích okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme je u žáků probouzen kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjeno jejich národní cítění a vztah k naší zemi. I tím, že se budou seznamovat se státy s Evropy, ve které ČR leží. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

V tematickém okruhu Lidé kolem nás se žáci seznamují se základními právy a povinnostmi lidí, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problém). Získávají tak prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země (obsah učiva je zaměřen na zcela elementární přiblížení některých významných osobností a událostí českých dějin). Tím by měl být vyvolán zájem žáků o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- nabízíme různé zdroje informací, vytváříme příležitosti k vyhledávání informací v tisku, v literatuře, na internetu
- napomáháme žákům informace třídit a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- napomáháme žákům uvádět nové pojmy do souvislostí a nalézat důsledky historických událostí
- ukazujeme žákům smysl a cíl získávání nových poznatků, budujeme pozitivní vztah k učení

- umožňujeme žákům objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím se žáci učí řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení
- vedeme žáka k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém
- společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení, tím se žáci učí sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, žáci se tak učí efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozvíjíme rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, tak se žáci učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení, žáci se tak učí podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- snažíme se být žákům rádcem, žáci se učí, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňujeme žákům klást otázky, tím se žáci učí přispívat k diskusi v malé skupině, cítit potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

- učíme žáky přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence občanské

- uznáváme možnost volby při rozhodování, tím se žáci učí rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňujeme dávat věci, jevy do souvislosti a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učíme žáky orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- přispíváme k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky, tím se žáci učí používat materiály, nástroje a vybavení a dodržovat vymezená pravidla pro jejich používání
- předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, tím se žáci učí zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí
- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnáváme minulost a současnost

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- motivujeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vytváříme příležitosti k vyhledávání informací na internetu

VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• svými slovy vyjádří územně správní pojmy: obec, okres, region • umí popsat polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům České republiky	• Okolní krajina (místní oblast, region) • Naše vlast	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• umí vyjmenovat hlavní i vedlejší světové strany • umí převést zkratky hlavních i vedlejších světových stran do slov a opačně • umí nakreslit směrovou růžici a zapsat do ní zkratky světových stran hlavních i vedlejších • umí ukázat a pojmenovat hlavní i vedlejší světové strany na vlastivědné mapě • ví, k čemu slouží kompas a buzola • umí určit pomocí těchto pomůcek sv. strany ve skutečnosti • dokáže si vyvodit světové strany v přírodě podle místa východu a západu slunce • bezpečně se orientuje v blízkém okolí školy a bydliště	• Okolní krajina (místní oblast, region) • Mapy obecně zeměpisné a tematické	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o	• zná rozdíl mezi náčrtem, plánem a mapou • zná význam měřítka mapy	• Mapy obecně zeměpisné a tematické • Okolní krajina (místní oblast,	ENV (Vztah člověka k prostředí)

přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	• umí zhotovit jednoduchý náčrtek obce • dokáže se orientovat podle jednoduchého náčrtu • umí vyjmenovat některé z druhů map • zná význam barev na mapě • umí číst a používat legendy map • dokáže na mapě ukázat hranice ČR • umí vyjmenovat i na mapě ukázat naše sousední státy • dokáže ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko • dokáže na mapě ukázat města a rozlišit jejich velikost • zná pojem nadmořská výška • umí na mapě najít, ukázat a pojmenovat pohraniční i vnitrozemská pohoří ČR • umí rozlišit podle barvy vyšší a nižší pohoří • umí na mapě najít, ukázat a pojmenovat nížiny ČR • umí na mapě najít, ukázat a pojmenovat řeky ČR, ukázat jejich tok od pramene až po ústí, soutok • umí podle záznamu na mapě rozlišit menší a větší řeku • umí na mapě najít, ukázat a pojmenovat jezera, přehrady, rybnikářské oblasti • umí podle mapy říci název	region) • Regiony ČR	

	významné nerostné suroviny i podle mapy určit, kde se v ČR těží		
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• umí pojmenovat náš region (Zlínský kraj, Valašsko) • umí na mapě region ukázat • dokáže z mapy vyčíst pohoří, nížiny, řeky, jezera, přehrady regionu • dokáže na mapě vyhledat významná města regionu (Zlín, Vsetín, Luhačovice, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Kroměříž, Uherské Hradiště), umí pojmenovat některé významné instituce v těchto městech sídlící (Krajský úřad Zlín, Baťův Zlín, Valašské muzeum v přírodě Rožnov pod Radhoštěm, zámek Valašské Meziříčí – zámky, soutok Bečev, železniční uzel, památky UNESCO Kroměříž, konzervatoř, Luhačovice – lázně, Uherské Hradiště – Slovácko) • dovede vysvětlit, jaký má půda význam pro člověka a proč je nutno ji ochraňovat • dokáže podle mapy říci, co se v regionu pěstuje a vyvodí, jaký význam má pěstování hospodářských rostlin pro obyvatele regionu • dokáže z mapy vyčíst, jaká hospodářská zvířata se chovají v	• Regiony ČR • Mapy obecně zeměpisné a tematické	VDO (Občanská společnost a škola)

	regionu a vyvodí význam tohoto chovu pro obyvatele regionu • zná základní zásady ochrany přírody (Chráněná krajinná oblast Beskydy) • umí z mapy vyčíst turistické zajímavosti regionu a umí si vyvodit jejich přínos pro region, jeho obyvatele i návštěvníky regionu • umí uvést některé významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa – Valašský Slavín • dokáže na mapě ukázat a pojmenovat i další regiony ČR • dokáže podle mapy vyčíst v těchto regionech totéž, co u našeho regionu • dokáže reagovat na probírané učivo v souvislosti s vlastním zážitkem a poznáním		
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• umí s porozuměním rozlišit pojmy vlast a cizina • umí s jistotou uvést název hlavního města ČR • umí vyjmenovat a popsat státní symboly ČR • umí uvést jméno prezidenta	• Naše vlast	VDO (Formy participace občanů v politickém životě)
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi	• umí vysvětlit pojem mezilidské vztahy na základě vlastních zkušeností	• Soužití lidí • Chování lidí	OSV (Poznávání lidí)

chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• dovede rozlišit správné a nesprávné chování • ví, že lidé mají svá práva, ale také musí dodržovat daná pravidla (povinnosti) • umí vyvodit základní pravidla pro dobré soužití ve škole, v rodině, v obci • dodržuje pravidla chování stanovena ve školním řádě • chápe, že přátelství je založeno na důvěře, pomoci, společných zájmech a umění odpouštět		
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• ví, že lidé mají právo na své bezpečí a nikdo jim nemůže ubližovat • umí rozpoznat možná nebezpečí ohrožující zdraví (požár, bezpečnost pro chodce, cyklisty) • uvědomuje si, že někteří lidé používají různé záminky, aby přiměli děti k určitému chování • chápe, že setkání s lidmi agresivními, pod vlivem alkoholu znamená pro děti i dospělé možné nebezpečí • umí se účelně chovat v případě osobního ohrožení (tj. křičet, rychle odejít, utéci, použít nečekaný protiútok aj.) • umí překonat ostych a svěří se důvěryhodné dospělé osobě	• Rodina • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Práva a povinnosti žáků školy	OSV (Hodnoty, postoje, praktická etika)
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji	• dokáže podle zapsaného čísla	• Orientace v čase a časový řád	

a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	(roku) rozlišit, co bylo dříve, co později • ví, že se dějiny rozdělují rokem nula (narození Krista) na období před naším letopočtem a období našeho letopočtu • zná význam slov kalendář, generace, století • zná význam časové přímky • umí na časovou přímku zaznamenat rok, období, století • zná význam slovního spojení „státní svátky“ a „významné dny“	• Báje, mýty, pověsti • Regionální památky	
ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• ví, kde se nachází knihovna obecní i školní • umí vyhledat a vypůjčit si v knihovně knihu zaměřenou na historii • zná význam kronik pro budoucí generace a ví, že existuje obecní kronika • umí říct, ve kterém nejbližším městě (regionu) se nacházejí muzea, galerie (v souvislosti s probíraným učivem)	• Orientace v čase a časový řád • Regionální památky • Báje, mýty, pověsti	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• umí popsat způsob života v daném období podle obrázku či dobové fotografie	• Orientace v čase a časový řád • Současnost a minulost v našem životě • Báje, mýty, pověsti	

VLASTIVĚDA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• umí určit světové strany na mapě (hlavní i vedlejší)	• Okolní krajina (místní oblast, region)	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	• ví, co je glóbus • ví, že zeměpisná síť pomáhá určit přesnou polohu místa na zemi • dokáže rozlišit rovnoběžky a poledníky • vysvětlí pojem světadíl • ukáže světadíly na mapě i glóbu a pojmenuje je • umí názvy světadílů zpaměti • dokáže podle mapy určit sousední státy ČR, jejich zeměpisnou polohu vzhledem k ČR, hranice států sousedících s ČR • zná názvy hlavních měst sousedních států	• Mapy obecně zeměpisné a tematické • Evropa a svět • Okolní krajina	ENV (Vztah člověka k prostředí)
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• umí vyjádřit svůj názor při porovnání našeho způsobu života s životem lidí v jiných regionech	• Evropa a svět	EGS (Evropa a svět nás zajímá)
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	• dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu	• Soužití lidí • Chování lidí	

(městě)			
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• umí rozpoznat na jednoznačných příkladech porušování lidských práv	• Chování lidí, principy demokracie • Právo a spravedlnost	VDO (Občan, občanská společnost a stát) VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• vysvětlí na jednoduchých příkladech z vlastní zkušenosti, co je soukromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví; hmotný a nehmotný majetek • zná funkci a hodnotu peněz • umí rozlišit na jednoduchých příkladech z vlastní zkušenosti, co je nezbytně nutné a co nemusí hned mít	• Vlastnictví	
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• umí podle časové přímky určit, co bylo dříve a co později • chápe chronologii historických událostí • zná data státních svátků a významných dnů • umí rozlišit, co je současné a co zařazujeme do minulosti • vybaví si základní (elementární) historická fakta (způsob života, představitelé doby, umění)	• Orientace v čase a časový řád • Současnost a minulost v našem životě • Báje, mýty, pověsti • Regionální památky	
ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• ví, kde se nachází knihovna obecní, školní i městská • umí vyhledat a vypůjčit si v knihovně knihu zaměřenou na historii • umí říct, ve kterém nejbližším	• Regionální památky • Báje, mýty, pověsti	

	městě (regionu) se nacházejí knihovny, muzea, galerie		
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• dokáže podle obrazové či napsané ukázky říci svůj názor na způsob života v daném období	• Současnost a minulost v našem životě	

5.5 Člověk a společnost

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost je realizován pouze na 2. stupni ve dvou předmětech: dějepis a občanská výchova.

5.5.1 Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Obsahem je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny současných společenských jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- žáci používají historickou terminologii, znaky a symboly
- učíme poznávat paralely mezi minulými a současnými událostmi

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k vyhledávání a srovnávání společných a rozdílných podstatných znaků vybraných historických epoch
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- podněcujeme k diskusi, k vyjádření názoru

Kompetence sociální a personální

- učíme se tolerovat odlišný názor a udržovat příjemnou pracovní atmosféru
- využíváme skupinové práce

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

Kompetence pracovní

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály a výukové pořady
- učíme žáky volit pro vyhledávání historického zdroje vhodné digitální technologie, volit výstižné klíčové slovo
- vedeme žáky využívat digitální technologie ke zkvalitnění výsledků své práce

DĚJEPIS – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	• objasní pojmy minulost, dějiny, historie, dějepis • umí na jednoduchých příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin pro současného člověka	• Úvod do dějepisu – význam zkoumání dějin	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• interpretuje zdroje poznatků o dějinách • rozlišuje druhy historických pramenů • vyjmenuje instituce uchovávající zdroje informací o minulosti a vysvětlí jejich funkci	• Získávání informací o dějinách, historické prameny	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• porozumí určování dat historických událostí • orientuje se na časové ose • zvládne základní orientaci na dějepisné mapě	• Historický čas a prostor	
Počátky lidské společnosti			
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• vyjmenuje chronologicky pravěká období • charakterizuje různé názory na vznik světa a člověka • rozpozná vývojová stádia člověka • charakterizuje způsob obživy a soužití lidí • uvede příklady duchovního života pravěkých lidí • objasní podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • vysvětlí důsledky oddělení	• Člověk a lidská společnost v pravěku	

	řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu • rozpozná velké změny ve společnosti		
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury			
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• vyjmenuje oblasti vzniku nejstarších starověkých států • rozpozná podobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech • vysvětlí přínos nejstarších starověkých států pro rozvoj světové kultury • uvede typické znaky kultury a umění • identifikuje konkrétní významné historické památky nejstaršího období	• Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě antické společnosti • porovná přínos významných osobností pro rozvoj antického Řecka a Říma a posoudí jejich vliv na evropskou civilizaci • vysvětlí okolnosti vzniku nového náboženství • popíše přírodní poměry a objasní jejich vliv na vývoj řecké a římské společnosti • porovná postavení a způsob života jednotlivých společenských vrstev • vysvětlí význam styků Řeků a	• Antické Řecko a Řím	EGS (Jsme Evropané)

	Římanů s okolním světem • porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách • seznámí se s rysy demokracie • charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství		

DĚJEPIS – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Křesťanství a středověká Evropa			
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše • popíše a porovná základní rysy západoevropské oblasti • popíše a porovná základní rysy byzantsko-slovanské oblasti • popíše a porovná základní rysy islámské oblasti	• Raně středověká Evropa • Byzantská, franská a arabská říše • Vznik prvních slovanských států	EGS (Jsme Evropané)
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• charakterizuje územní rozsah a politický vývoj v prvních státních útvarech na našem území • vysvětlí význam christianizace a cyrilometodějské misie jako předpoklad vzdělanosti • objasní význam velkých postav počátků českých dějin a jejich podíl na vytvoření státu • charakterizuje hospodářské a politické poměry v období vlády Přemyslovců, Lucemburků a Jagellonců	• Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	• objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti • popíše změny v důsledku christianizace a vymezí úlohu víry v životě lidí • vysvětlí konflikty světské a církevní moci	• Křesťanství, křížové výpravy	
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké	• popíše a srovná složení, postavení a způsob života	• Život ve středověké Evropě • Kultura středověké společnosti –	

společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	jednotlivých společenských vrstev • charakterizuje změny v hospodářství, ve způsobu obživy a výroby • vysvětlí způsob zakládání středověkých měst a význam městských privilegií • charakterizuje a porovná románskou a gotickou kulturu v našich zemích a v Evropě • rozpozná významné románské a gotické kulturní památky	románské a gotické umění	
Objevy a dobývání, počátky nové doby			
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	• vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve a její reakci na kritiku jejího působení • charakterizuje proměny života, ekonomický růst a zájem o nové myšlení • objasní podmínky vzniku humanismu a renesance • pozná hlavní osobnosti renesance • vysvětlí důvody vzniku nových protestantských církví • vymezí rozdíly církví křesťanského vyznání	• Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou	EGS (Jsme Evropané)
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• přiblíží osobnost mistra J. Husa a jeho úsilí o nápravu církve i společnosti • orientuje se v průběhu a významných osobnostech husitství • zhodnotí pozitivní změny v zemi	• Husitství a naše země v pozdním středověku	

	v době husitství, ale i jeho negativní dopad • charakterizuje dobu pohusitskou		
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• popíše a demonstruje průběh a výsledky objevných cest a jejich důsledky pro Evropu • uvede klady a zápory expanze Španělska a Portugalska do zámoří	• Zámořské objevy a počátky dobývání světa	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• objasní vznik habsburské monarchie a na mapě určí, které země ji tvořily • vysvětlí význam a cíle českého protihabsburského odboje	• Český stát a velmoci v 16. – 17. století	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• vysvětlí politické a náboženské rozdělení Evropy na počátku 17. století • charakterizuje fáze války • specifikuje cíle šlechty v českém stavovském povstání a ve válce české • vyjmenuje významné události a osobnosti třicetileté války • objasní výsledky války a jejich důsledky pro naše země	• Třicetiletá válka	

DĚJEPIS – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Objevy a dobývání, počátek nové doby			
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• charakterizuje absolutistickou vládu Ludvíka XIV. a XV. • rozlišuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, osvícenský absolutismus • demonstruje snahy Romanovců dohnat opoždění Ruska oproti západní Evropě • interpretuje důležitost pruského militarismu pro války vedené v průběhu 18. století i dále • uvede státy dělící se o území Polska • popíše snahy Habsburků o upevnění vlády a správy země • charakterizuje postavení nevolníků a popíše jejich boj proti vrchnosti • vyjmenuje tereziánské a josefínské reformy a jejich výsledky	• Český stát a velmoci v 17. – 18. století	VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• charakterizuje kulturu a životní styl v období baroka a osvícenství • uvede příklady významných umělců a kulturních památek	• Barokní kultura a osvícenství	
Modernizace společnosti			
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují	• prokáže vliv rozvoje vzdělanosti na modernizaci společnosti • vyjmenuje vědecké objevy a technické vynálezy	• Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • Vznik USA	

modernizaci společnosti	• vysvětlí jejich vliv na pokrok v průmyslu, zemědělství, dopravě a v denním životě a práci • uvede hlavní představitele vědeckých oborů a vynálezce • vysvětlí změny ve struktuře společnosti ve městech a na venkově a v jejím způsobu života • popíše životní a pracovní podmínky námezdních pracujících • popíše snahy Anglie o hospodářské ovládnutí amerických kolonií a boj osadníků za nezávislost		
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	• vysvětlí příčiny nespokojenosti neurozených vrstev vedoucích k propuknutí revoluce • orientuje se v průběhu revoluce • zhodnotí výsledky revoluce a objasní jejich vliv na vývoj v jiných evropských zemích • uvede příklady velkých osobností revoluce • vysvětlí podmínky v zemi umožňující silnému jedinci uchvátit moc • popíše průběh napoleonských válek a posoudí jejich vliv na vývoj v evropských státech	• Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• charakterizuje české národní obrození jako jev celoevropský • orientuje se v příčinách a průběhu českého národního	• Utváření novodobého českého národa • Revoluce 19. století	

	obrození • popíše obrozenecké snahy významných buditelských osobností • popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu • objasní emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti • vysvětlí historickou souvislost požadavků některých národů na svobodný rozvoj v dnešní době • interpretuje revoluční rok 1848 jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů		
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• charakterizuje vývoj v USA po vyhlášení samostatnosti, porovná situaci ve vývoji severních a jižních států a jejich vztah k otroctví • porovná vývoj v koloniálních a závislých zemích a vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí v koloniálních zemích • charakterizuje a porovná hlavní změny ve druhé polovině 19.století v mezinárodních vztazích i v oblasti hospodářské a společenské	• Kulturní rozrůzněnost doby • Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	EGS (Jsme Evropané)
Moderní doba			
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• objasní cíle jednotlivých válčících států • orientuje se v průběhu války, válečné technice a taktice, ve	• První světová válka a její důsledky	

	válečných frontách a nejdůležitějších bitvách • zhodnotí politické, sociální a kulturní důsledky války		

DĚJEPIS – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Moderní doba			
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• popíše nové politické uspořádání Evropy • vysvětlí princip kolektivní bezpečnosti • objasní okolnosti vzniku samostatné ČSR a uvede důležité osobnosti	• Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě • Vznik Československa	VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) MKV (Etnický původ) MKV (Princip sociálního smíru a solidarity)
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• zdůvodní na základě světové evropské krize vznikající válečný konflikt • pochopí podstatu totalitního systému v SSSR • charakterizuje totalitní systém v Německu a v Itálii	• Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) MKV (Etnický původ) MKV (Princip sociálního smíru a solidarity)
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• objasní cíle jednotlivých válčících států • orientuje se v průběhu války, válečné technice a taktice, ve válečných frontách a nejdůležitějších bitvách • zhodnotí politické, sociální a kulturní důsledky války	• Druhá světová válka a její důsledky	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• vysvětlí pojmy antisemitismus a rasismus • popíše ponižující situaci Židů v Evropě, nelidskost a krutost některých skupin obyvatel ve vztahu k židovskému a romskému obyvatelstvu podle rasové příslušnosti k rase nebo	• Druhá světová válka, holokaust	VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

	národnosti • vysvětlí rozdíl mezi koncentračními a vyhlazovacími tábory a vyhledá je na mapě • vymezí pojem arizace židovského majetku • vysvětlí pojem holokaust		
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• charakterizuje období první republiky • popíše boj demokratických sil v ČSR proti útokům totalitním režimům • zhodnotí průběh a důsledky mnichovské konference • zhodnotí postavení ČSR v rámci Evropy v období druhé republiky a po okupaci • popíše situaci na okupovaných územích a způsoby boje proti okupantům	• Situace v našich zemích v meziválečném období a za druhé světové války, domácí a zahraniční odboj	
Rozdělený a integrující se svět			
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• charakterizuje politické a ekonomické postavení velmocí a dalších států v poválečném světě • vysvětlí příčinu ustavení OSN a její cíle, orientuje se v její struktuře a orgánech	• Poválečné uspořádání • Studená válka	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• porovná vnitřní situaci v zemích východního a západního bloku • popíše řešení poválečných hospodářských, národnostních a kulturních problémů • charakterizuje a porovná vývoj v ČSR v kontextu s evropským a	• Vnitřní situace zemí východního a západního bloku • Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	

	světovým vývojem v období totalitní vlády a po pádu komunistického režimu • popíše vznik ČR		
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	• popíše hospodářskou a politickou situaci v nejdůležitějších rozvojových zemích • posoudí důležitost poznávání a vzájemného ovlivňování jednotlivých civilizací	• Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• vyjmenuje nové vědecké objevy ve 20. století • popíše kulturu a vzdělanost 20. století • orientuje se v problémech současného světa	• Problémy současnosti • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava	OSV (Mezilidské vztahy)

5.5.2 Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět občanská výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Občanská výchova má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně v každém ročníku 2. stupně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Vyučovací předmět občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Žáci se orientují v sociální realitě, začleňují se do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamují se se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Respektují a uplatňují mravní principy. Přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- předkládáme žákům možnosti vybírat si a užívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- umožňujeme propojování získaných poznatků do širších celků a nalézání souvislostí
- učíme žáky poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry
- zadáváme úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů
- práci žáků hodnotíme způsobem umožňujícím jim vnímat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- učíme se nebát se problému
- vybízíme žáky k tvořivému řešení problémů
- motivujeme je k vyhledávání informací z různých vhodných zdrojů a učíme žáky s těmito informacemi dále pracovat

- uplatňujeme mezipředmětové vztahy a souvislosti
- kladením otevřených otázek rozvíjíme kritické myšlení žáků
- dbáme na rozvoj schopnosti žáků hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vytvářením příležitostí pro komunikaci učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- zdokonalujeme dovednosti vedoucí k využívání vhodných komunikačních technologií ve vyučování
- projevujeme zájem o náměty, názory a zkušenosti žáků
- podněcujeme žáky k účinné a správné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům příležitosti spolupracovat v týmu
- učíme žáky vzájemně si naslouchat, pomáhat si a o pomoc požádat
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování pravidel slušného společenského chování
- vytváříme situace, kdy se žáci musí zodpovědně rozhodnout, kdy formují volní a charakterové rysy
- učíme žáky respektovat názory ostatních
- seznamujeme žáky s legislativou a obecnými morálními zákony
- podporujeme u žáků pozitivní vztah ke kulturnímu i přírodnímu dědictví a vysvětlujeme jeho hodnoty a význam pro společnost

Kompetence pracovní

- vyžadujeme u žáků efektivitu při organizování vlastní práce
- učíme žáky správnému způsobu používání techniky a vybavení školy
- při práci dbáme na dodržování hygienických pravidel
- vyžadujeme soustavnou domácí přípravu a dodržování dohodnutých pravidel a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• vysvětlí význam symbolů našeho státu • uvede příležitosti, při kterých se používají • vysvětlí význam základních státoprávních pojmů • charakterizuje jednotlivé pojmy a funkce	• Naše vlast	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• vysvětlí pojmy vlast a vlastenectví • zná památná místa • odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu • objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti • vysvětlí, co vlastenectví škodí • ví, kdo je uprchlík a proč opouští vlast	• Kulturní život • Lidská setkání	MKV (Lidské vztahy)
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	• porovná různé podoby a projevy kultury • respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí • charakterizuje prostředky masové komunikace • posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	• Kulturní život • Média	MV (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) MV (Fungování a vliv médií ve společnosti)

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích • objasní jejich možné příčiny a důsledky • správně rozliší přátelství vhodné a nevhodné • rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život • uvede příklady nejběžnějších stresových situací • popíše základní způsoby, jak jim čelit a jak je účinně překonat	• Vztahy mezi lidmi	OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• respektuje odlišné názory či zájmy jiných lidí • respektuje odlišné způsoby jejich chování i myšlení • je tolerantní k menšinám • uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty • dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat • objasní význam přátelství v životě člověka • uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod • vhodně komunikuje v různých situacích	• Lidská setkání • Vztahy mezi lidmi • Zásady lidského soužití • Solidarita	MKV (Kulturní diference) MKV (Etnický původ)
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům	• rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést • odsoudí projevy rasismu	• Solidarita • Multikulturalismus	MKV (Etnický původ) MKV (Multikulturalita)

lidské nesnášenlivosti	• svým chováním vystupuje proti všem projevům nesnášenlivosti		
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• popíše projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka • uvede příklady nejčastějších charakterových nedostatků člověka • vysvětlí některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti	• Podobnost a odlišnost lidí • Vnitřní svět člověka • Osobní rozvoj	
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod	• vysvětlí pojem svoboda, lidské právo • objasní, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech • uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva • zdůvodní jejich význam pro vlastní život • zná základní práva dítěte, které jsou vymezeny Úmluvou o právech dítěte • uvede příklady porušování nebo ohrožování práv dětí • dokáže posoudit situaci a uvést, při které z nich došlo k poškozování lidského práva • popíše možné důsledky ohrožování nebo porušování základních lidských práv a svobod	• Právo v každodenním životě • Lidská práva	

	• ví, jak se může domáhat svých práv v případě jejich porušení, nezneužívá je		
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• vysvětlí význam dodržování pravidel občanského soužití • rozliší případy porušování pravidel občanského soužití • popíše a objasní jejich možné důsledky • uvede, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občansko-právních vztazích • správně rozliší, k jakému účelu se používají vybrané typy smluv • na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku • dokáže reklamovat vadné zboží	• Lidská práva • Protiprávní jednání • Právo v každodenním životě	

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem • popíše a objasní možné důsledky nedodržování společenských norem • rozliší případy asertivní a agresivní komunikace • vysvětlí význam mravní odpovědnosti • zdůvodní důležitost svého jednání a rozhodování • správně rozliší projevy a prožitky vnější a vnitřní kázně • vysvětlí rozdíl mezi mravností, morálkou a právem	• Osobní rozvoj	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• popíše a rozliší projevy kladných a záporných charakterových nedostatků člověka • uvede způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti • zdůvodní význam vůle při překonávání překážek • zhodnotí význam vůle pro vlastní život v dospělosti • rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času • umí realističtěji hodnotit své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení	• Podobnost a odlišnost lidí • Vnitřní svět člověka • Osobní rozvoj	OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Sebepoznání a sebepojetí)

	• vyjádří, jaký vliv má upřednostnění některé stránky lidského života na duševní zdraví člověka • dokáže vyjádřit svoji představu o vlastní budoucnosti • charakterizuje své nejbližší životní cíle a plány • objasní význam životních zkušeností • ví, že životní neúspěchy a životní krize jsou řešitelné • uvede příklady základních faktorů, které ovlivňují vytváření představ o budoucím životě • popíše způsoby, jak lze korigovat představy nereálné a nepřiměřené • dokáže charakterizovat tradiční, moderní a konzumní společnost		
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• správně rozliší a v souvislostech používá pojmy nabídka, poptávka, náklady a výdaje • na příkladech jejich vzájemného vztahu popíše a vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce • objasní účel a význam reklamy • popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• Peníze • Výroba, obchod, služby • Principy tržního hospodářství	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a	• popíše strukturu národního hospodářství • uvede druhy a funkce hospodářských sektorů	• Majetek, vlastnictví • Peníze • Hospodaření	

příspěvků ze státního rozpočtu	• objasní význam hospodářské a sociální politiky státu, její cíle a nástroje • vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství		
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• popíše důsledky lidských zásahů do přírody • zdůvodní problémy osidlování, přelidnění • uvede účinky industrializace měst, průmyslové a technické kultury • rozpozná, které projevy konzumního chování společnosti jsou nevhodné • rozezná projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti • vyjmenuje příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život • uvede a popíše, jak se může člověk osobně podílet na ochraně přírodního i kulturního prostředí	• Globalizace	EGS (Jsme Evropané)

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	• objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami • rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím • zná zdroje získávání majetku, jeho tvorbu a využívání • má přehled o důležitosti rozpočtu • vysvětlí majetkovou nerovnost, rozdíly v životní úrovni	• Majetek, vlastnictví • Peníze	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem	• Hospodaření	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	• objasní rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní platbou • má přehled o využití platebních karet • zná výhody a nevýhody vlastnictví platebních karet	• Peníze	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	• objasní, jakou funkci mají banky • popíše bankovní a spořitelní služby pro občany • ví, co je pojištění a jaké typy pojištění existují	• Banky a jejich služby • Peníze • Hospodaření	
VO-9-3-05 uvede a porovná	• na příkladech objasní možnosti	• Hospodaření	

nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	krytí deficitu rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů		
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• objasní princip nabídky a poptávky • na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena a z čeho se skládá • na příkladu popíše princip inflace • vlastními slovy vyjádří, jaký vliv má inflace na reálnou hodnotu peněz	• Principy tržního hospodářství	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	• uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu • uvede příklady situací, kdy žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	• Rozpočet státu • Typy rozpočtu a jejich odlišnosti • Význam daní	

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• popíše typy států a jejich znaky • vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají symboly suverenity státu	• Právní základy státu	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu • objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných správních a soudních orgánů státu • objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou	• Státní správa a samospráva	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• rozliší typické vlastnosti a charakteristické rysy demokratických a autokratických režimů • popíše výhody demokratického řízení státu	• Principy demokracie • Právní základy státu	VDO (Formy participace občanů v politickém životě) VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• objasní, jaký význam mají volby v demokratické společnosti • vysvětlí, jak mohou volby ovlivnit tvářnost politického zaměření státu • uvede, co všechno potřebuje občan vědět k tomu, aby se aktivně zapojil do voleb jako volič	• Právní základy státu	VDO (Formy participace občanů v politickém životě) VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů –	• vysvětlí význam právní úpravy některých oblastí společenského	• Lidská práva • Právní řád České republiky	VDO (Občan, občanská společnost a stát)

vlastnictví, pracovní poměr, manželství	života • správně rozliší, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní	• Právo v každodenním životě	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení • diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení	• Protiprávní jednání • Právo v každodenním životě	VDO (Občan, občanská společnost a stát)
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• vyjmenuje orgány právní ochrany občanů • na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů • uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany • uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků • uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestných činů • vlastními slovy objasní, čím se odlišuje přestupek od trestného činu • diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné	• Protiprávní jednání	VDO (Občan, občanská společnost a stát)
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v	• uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU • vyjmenuje členské státy EU	• Evropská integrace	EGS (Objevujeme Evropu a svět) EGS

rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva		(Jsme Evropané)

5.6 Člověk a příroda

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda je na 2. stupni realizován ve čtyřech předmětech: fyzika, chemie, ekologický přírodopis a zeměpis.

5.6.1 Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Fyzika je vyučována ve všech ročnících na 2. stupni s časovou dotací 2 hodiny týdně, kromě 6. ročníku, kde je vyučována 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v přírodovědné učebně, ale může i v kmenové třídě, či v terénu.

Vyučovací předmět fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- předkládáme žákům možnosti vybírat si a užívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- umožňujeme propojování získaných poznatků do širších celků a nalézání souvislostí
- učíme žáky samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- ukazujeme žákům, jak poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry
- volíme metody umožňující žákům docházet k objevům, řešením a závěrům
- zadáváme úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů
- vybízíme žáky ke správnému užívání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme žáky k tvořivému řešení problémů s využitím různých metod racionálního uvažování
- motivujeme žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku a k hledání adekvátních odpovědí na ně
- motivujeme je k vyhledávání informací z různých vhodných zdrojů a učíme žáky s těmito informacemi dále pracovat
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy a souvislosti
- zadáváme úkoly, při nichž žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení a vyhodnocení dat

Kompetence komunikativní

- vytvářením příležitostí pro komunikaci učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- rozvíjíme schopnost žáků naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- zdokonalujeme dovednosti vedoucí k využívání vhodných komunikačních technologií ve vyučování
- projevujeme zájem o náměty, názory a zkušenosti žáků
- podněcujeme žáky k účinné a správné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům příležitosti spolupracovat v týmu
- učíme žáky vzájemně si naslouchat, pomáhat si a o pomoc požádat
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti

- výběrem pestrých tvořivých činností umožňujeme žákům co nejvíce prožít pocit úspěchu ve skupině

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování pravidel slušného společenského chování
- učíme žáky respektovat názory ostatních
- podporujeme u žáků pozitivní vztah k přírodnímu dědictví, vysvětlujeme jeho hodnoty a význam pro společnost
- vyžadujeme šetrné využívání elektrické energie a posuzujeme efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování ke svému zdraví i zdraví jiných lidí

Kompetence pracovní

- vyžadujeme u žáků efektivitu při organizování vlastní práce
- častým povzbuzováním dodáváme žákům sebedůvěru
- učíme žáky správnému způsobu používání techniky, především fyzikálních přístrojů a zařízení
- při práci dbáme na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- utváříme dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty nebo situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- vyžadujeme soustavnou domácí přípravu a respektování dohodnutých pravidel a závazků

Kompetence digitální

- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- učíme žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů

- vysvětlujeme význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi a riziky jejich využívání

FYZIKA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Látky a tělesa			
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles • rozlišuje pojem atom, molekula, iont • má představu o tom, z čeho se skládá atom • popisuje rozdíl mezi látkou pevnou, • kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší • ovládá značky a jednotky základních veličin • vyjadřuje hodnotu veličiny a přiřadí jednotku • měří délku, hmotnost, objem, teplotu, čas • převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času • vypočítá aritmetický průměr naměřených hodnot • navrhne postup ke zjištění objemu různých těles	• Látka a těleso • Částicové složení látek, složení atomu • Rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné • Délka, hmotnost, čas, teplota, objem • Převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu • Aritmetický průměr	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• uvede, jak se změní délka tělesa při zahřívání a ochlazování • uvede, jak se změní objem tělesa při zahřívání a ochlazování • samostatně navrhne využití teplotní roztažnosti v praxi	• Délková roztažnost • Objemová roztažnost	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických	• používá vzorec pro výpočet hustoty • vyhledá v MFChT tabulkách	• Hustota a její vztah k ostatním veličinám	

problémů	nebo v jiných zdrojích hodnoty hustot různých látek • vyjmenuje použití hustoměru v praxi		
Pohyb těles; síly			
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• předvede způsob, jak lze změnit velikosti gravitační, tíhové, třecí a tlakové síly • určí výslednici dvou sil – graficky • navrhuje způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	• Gravitační síla a pole • Síla • Třecí síla • Skládání sil	

FYZIKA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Pohyb těles; síly			
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• klasifikuje druhy pohybů • uvede příklady pohybů • vysvětlí relativitu pohybu • určuje průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas	• Pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý, posuvný, otáčivý • Relativita pohybu	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• sestrojí graf závislosti dráhy na čase a rychlosti na čase • řeší pohybové úlohy z praxe	• Dráha, rychlost, čas • Graf závislosti dráhy a rychlosti na čase	
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• určuje velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí • užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětluje vznik hydrostatického tlaku • objasňuje vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • porovnáním vztlakové a gravitační síly předpovídá pohyb tělesa ve vodě	• Tlaková síla • Tlak • Pascalův zákon • Hydrostatický tlak • Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině • Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině • Atmosférický tlak	
Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a	• uvede zdroje světla • rozlišuje, která tělesa světlo vyzařují, pohlcují a odrážejí	• Světlo a světelné zdroje • Barvy • Šíření světla	

zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	• rozlišuje světlo, stín a polostín, určuje směr šíření světla • vyhledá rychlost světla v MFChT a jiných zdrojích • uvede barvy spektra • rozloží bílé světlo hranolem • definuje a rozlišuje typy zrcadel • zná zákon odrazu na zrcadlech • uvádí použití zrcadel v praxi	• Zákon odrazu • Zrcadla – rovinná, kulová	
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• zná zákon lomu světla na rozhraní dvou prostředí • popisuje jednoduché optické přístroje (oko, lupa, dalekohled)	• Lom světla • Optické přístroje • Čočky	

FYZIKA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Energie			
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• rozliší pojem práce v běžném životě a ve fyzice • definuje výkon • řeší úlohy, ve kterých využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • z vykonané práce určuje v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie (zákon zachování energie) • s porozuměním používá vztah pro výpočet práce na páce a pevné kladce při řešení problémů a úloh	• Práce • Mechanická energie • Výkon, příkon, účinnost • Páka a pevná kladka	
Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• sestaví jednoduchý elektrický obvod a nakreslí jeho schéma	• Elektrotechnické značky • Jednoduchý elektrický obvod	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• na základě druhu elektrického náboje rozhoduje o elektrické přitažlivosti částic a těles • vysvětlí elektrickou sílu • definuje elektrické pole, elektrické napětí • vyjmenuje zdroje elektrického napětí • dodržuje bezpečnost při práci s elektrickým proudem • definuje elektrický proud,	• Elektrické náboj a elektrické pole • Model atomu • Ionty • Elektrický proud • Elektrické napětí • Bezpečnost práce s elektrickým proudem • Elektrický odpor • Voltmetr, ampérmetr • Ohmův zákon	

	elektrický odpor • zapojí voltmetr a ampérmetr do obvodu • změří elektrické napětí a el. proud v jednoduchém elektrickém obvodu • vysvětlí Ohmův zákon		
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• popíše model atomu • rozlišuje vodiče, izolanty a polovodiče	• Model atomu • Ionty • Polovodiče • Vodivost a nevodivost elektrické energie	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• vysvětlí použití trvalého i dočasného magnetu v praxi • experimentuje s magnety, ověřuje magnetickou sílu • porovná magnetické, elektrické a gravitační pole • vysvětlí funkci kompasu a používá kompas • porovná magnetické pole Země, • trvalého magnetu a elektromagnetu • provádí pokusy s cívkou a magnetem • vysvětlí a demonstruje funkci • elektromotoru na stejnosměrný proud, rozliší stejnosměrný proud od střídavého • vysvětlí výrobu střídavého napětí • uvede zdroje střídavého napětí • navrhne jednoduchý transformátor a vysvětlí jeho funkci, použití v praxi	• Magnetické pole trvalého magnetu • Magnetické pole země • Magnetické pole elektromagnetu • Elektromagnetická indukce • Elektromotor na stejnosměrný proud • Střídavý proud, střídavé napětí • Zdroj střídavého proudu • Transformátor	

FYZIKA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Látky a tělesa			
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• definuje jednotlivé druhy skupenství látek • rozpozná základní děje • charakterizuje pohyb a vzájemné působení částic v jednotlivých látkách	• Atom • Látka a těleso • Skupenství látek • Brownův pohyb	
Energie			
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• chápe význam energie pro člověka • rozděluje jednotlivé zdroje energie do základních skupin • vysvětluje význam alternativních druhů energie • vyjmenovává různé typy elektráren	• Obnovitelné zdroje energie • Neobnovitelné zdroje energie • Elektrárny • Výroba a přenos elektrické energie • Jaderná energie štěpná reakce • Jaderný reaktor • Jaderná elektrárna • Ochrana lidí před radioaktivním zářením	
Zvukové děje			
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• vyjmenovává nejdůležitější zdroje zvuku ze svého okolí • rozlišuje prostředí podle rychlosti šíření zvuku v něm • popisuje chování zvuku na rozhraní dvou prostředí • vysvětluje vznik ozvěny zvuku a jejího vnímání lidským uchem • popisuje základní vlastnosti tónu – výška, barva a frekvence	• Periodické děje • Vznik a šíření zvuku • Rychlost šíření zvuku • Odraz zvuku, ozvěna, dozvuk • Tón a jeho vlastnosti	
F-9-5-02 posoudí možnosti	• definuje hluk	• Hluk, zdroje hluku	ENV

zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• chápe škodlivost nadměrného hluku na člověka a jeho životní prostředí • chrání se před nadměrným hlukem • chápe význam hudby pro člověka		(Vztah člověka k prostředí)
Vesmír			
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• objasní pojem gravitační síla • vysvětlí pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • rozpozná fáze Měsíce a zdůvodní jejich vznik • rozliší zatmění Slunce a Měsíce • porovná složení planet • porovná vzdálenosti hvězd • vyhledá astronomické pojmy v různých zdrojích	• Gravitační síla • Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze	

5.6.2 Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Chemie je vyučována v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v přírodovědné učebně.

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- dbáme, aby žáci používali správné chemické termíny, symboly a značky
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové situace související s učivem chemie
- umožňujeme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost žákům obhajovat svá rozhodnutí
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy praktických cvičení
- motivujeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- učíme žáky správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- učíme žáky, aby respektovali a dodržovali pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmetální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- umožňujeme získávání nových poznatků formou badatelsky orientované výuky s využitím digitálních zařízení a aplikací
- podporujeme využívání digitálních technologií za účelem zaznamenání a vyhodnocení průběhu experimentu, usnadnění práce, zefektivnění či zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, ke zvolení odpovídajícího postupu a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

CHEMIE – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	• Vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek • Změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• dodržuje zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • vysvětlí význam H - vět a P – vět, piktogramů, vysvětlí jejich význam a uvede příklady výrobků, které se běžně prodávají	• Zásady bezpečné práce v laboratoři (učebně) i v běžném životě • První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) • H – věty, P – věty, piktogramy	
Směsi			
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	• rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich	• Směsi • Voda • Vzduch	

	příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • použije správně pojmy – složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, roztoky koncentrované, zředěné, nasycené a nenasycené		
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) • připraví roztok o požadovaném složení	• Hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku	
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• sestaví a provede filtraci • popíše destilaci • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě • vysvětlí princip usazování a krystalizace • uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi	• Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, luhování aj.	
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	• rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách	• Voda – pitná, destilovaná, odpadní • Výroba pitné vody • Čistota vody • Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	ENV (Základní podmínky života)

	• popíše složení vzduchu		
Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	• používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech • popíše složení atomu a vznik iontu • vysvětlí izotopy a jejich využití • používá vybrané značky a názvy chemických prvků • vysvětlí protonové číslo • používá pojmy chemická látka, prvek, sloučenina, vazba ve správných souvislostech	• Molekuly, atomy • Atomové jádro, protony, neutrony • Elektrony, elektronový obal atomu a jeho změny v chemických reakcích, valenční elektrony, ionty	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin, nekovů • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	• Kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, Pb… • Slitiny – mosaz, bronz, dural • Nekovy – H, O, N, Cl, S, C… • Skupiny a periody v periodické soustavě prvků	
Chemické reakce			
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	• uvede zákon zachování hmotnosti • zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi chemické reakce • vyčíslí jednoduchou chemickou rovnici • vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	• Výchozí látky a produkty • Chemický děj • Zákon zachování hmotnosti • Látkové množství • Molární hmotnost • Jednoduché chemické rovnice	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při	• aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky	• Slučování • Neutralizace • Zásady pro bezpečnost práce	

předcházení jejich nebezpečnému průběhu	na rychlost jejího rozpouštění • dodržuje zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami	• Koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• určí oxidační číslo atomů prvků • vytvoří chemické vzorce a názvy • porovná a popíše vlastnosti a použití vybraných chemických sloučenin • posoudí vliv chemických látek na životní prostředí	• Oxidační číslo • Oxidy – oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý • Názvosloví oxidů • Skleníkový efekt • Halogenidy – fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy • Ionty • Názvosloví halogenidů • Kyseliny, pH – chlorovodíková, sírová, dusičná • Názvosloví kyselin • Hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý • Názvosloví hydroxidů • Vznik solí • Názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů	
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými	• PH, indikátory pH • Podstata neutralizace • Kyselé deště	

	rovnicemi • uvede příklady použití neutralizace v praktickém životě		

CHEMIE – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Organické sloučeniny			
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• rozliší organické a anorganické sloučeniny • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	• Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen, aj.)	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	• Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) • Průmyslově vyráběná paliva	ENV (Základní podmínky života)
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• rozliší deriváty uhlovodíků, uvede jejich vzorce, vlastnosti, užití a zdroje	• Halogenové deriváty • Alkoholy • Fenoly • Aldehydy • Ketony • Karboxylové kyseliny • Dusíkaté deriváty • Estery, esterifikace	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny a uvede zdroje těchto	• Sacharidy • Tuky • Bílkoviny • Vitamíny • Průběh fotosyntézy	

	látek pro člověka		
Chemie a společnost			
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• uvede příklady prvotních a druhotných surovin • zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a v domácnosti	• Voda a její znečištění • Člověk a společnost • Chemická výroba v ČR	ENV (Vztah člověka k prostředí)
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s nimi • uvede, jak postupovat při vzniku požáru	• Hořlavé látky	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání • doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet • uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší	• Polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid • Polyamidová a polyesterová vlákna • Chemické výroby • Otravné látky • Pesticidy • Biotechnologie, enzymy • Léčiva • Drogy • Detergenty • Potraviny • Chemie a životní prostředí	ENV (Vztah člověka k prostředí)

	• zachází bezpečně s běžnými mycími prostředky používanými v domácnosti • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim		

5.6.3 Ekologický přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět ekologický přírodopis vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vyučovací předmět ekologický přírodopis je koncipován pro 2. stupeň. Vyučuje se společně v celé třídě v 6., 8. až 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací, v 7. ročníku je týdenní dotace jednohodinová. Výuka probíhá v kmenových třídách, v přírodovědné učebně i v terénu s využitím všech dostupných pomůcek.

Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Ekologické pojetí zdůrazňuje myšlení ve vztazích, pozorování a poznávání nejen jednotlivých přírodnin, ale také přírodních celků a jejich změn. Jednotlivé organismy nejsou probírány jednotlivě podle lidmi vytvořeného systému, ale v rámci ekosystému. Zdůrazněn je vztah k člověku a společnosti. Velký důraz se klade na kontakty s prostředím a aktivizující vyučovací metody. Systém organismů se vyvozuje na základě jejich poznání a vlastností. Žáci si osvojují poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody (práce s lupou, mikroskopem, aktivní práce s přírodninami, práce s literaturou, jednoduché pokusy a pozorování). Žáci získají přehled o vývoji Země, poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, nerostech, horninách, vesmíru.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování, výklad na základě znalostí z přímého pozorování
- zařazujeme praktická cvičení
- učíme samostatnému získávání informací, řešení problémů
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků ekologického přírodopisu
- podporujeme formování komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- žáky učíme porozumět textu v učebnici, odpovídat na otázky
- vyhledávají a třídí informace o organismech a přírodovědných celcích
- diskutujeme o odpovědnosti člověka za chování v přírodě
- dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní

- diskutujeme v rámci třídy a školy
- samostatně vyhledáváme zdroje informací
- snažíme se o navazování kontaktů mezi žáky různého věku při diskusích o přírodě v nejbližším okolí a vztahu k ní
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách se zapojením všech žáků
- vytváříme pocit spolupráce a vzájemné pomoci
- vedeme k sebehodnocení
- stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme rovnost lidí, jejich potřebu vzájemné spolupráce
- klademe důraz na poskytování účinné pomoci (podle svých možností) a zodpovědné chování v krizových situacích
- učíme děti lásce k přírodě

- zdůvodňujeme nutnost ochrany přírody jako záležitost všech lidí
- vychováváme environmentálně myslícího jedince

Kompetence pracovní

- učíme žáky práci s lupou, mikroskopem a zacházení s přírodninami
- učíme žáky třídit odpad
- vedeme žáky k dodržování hygienických zásad
- vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

EKOLOGICKÝ PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Biologie hub			
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• vysvětlí základní rozdíl mezi rostlinami a houbami • podá základní charakteristiku hub s plodnicemi a bez plodnic • vysvětlí jejich pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • popíše jejich stavbu, výskyt a význam • uvede zásady sběru a konzumace hub • pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby	• Houby bez plodnic: ○ základní charakteristika hub bez plodnic ○ pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • Houby s plodnicemi: ○ základní charakteristika hub s plodnicemi ○ stavba, výskyt, význam hub s plodnicemi ○ zásady sběru a konzumace hub	
Biologie rostlin			
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• charakterizuje jednotlivé skupiny vyšších rostlin, řas a lišejníků	• Taxonomické skupiny vyšších rostlin, řas a lišejníků	
Základy ekologie			
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• rozliší pojmy populace, společenstvo a ekosystém • vysvětlí rozdíl mezi přirozeným a umělým ekosystémem a jeho význam pro člověka • uvede příklady rostlin, hub a živočichů žijících v lese i s ohledem na regionální podmínky a praktický význam • uvede příklady vztahů lesních, vodních, lučních a polních organismů	• Les: ○ rostliny a houby našich lesů ○ živočichové v lesích ○ vztahy rostlin a živočichů v lese ○ lesní patra a život v nich • Voda a její okolí: ○ voda jako prostředí života ○ voda tekoucí a stojatá ○ vlastnosti vody ○ význam její činnosti pro život ○ organismy rybníka a jeho okolí ○ společenstvo rybníka jako celek	

	• vysvětlí vztahy organismů k neživým podmínkám prostředí • aplikuje získané poznatky a dovednosti na samostatné zkoumání místního přírodního společenstva	a jeho změny v průběhu roku • Louky, pastviny a pole: ○ stepní (bylinná) společenstva ○ organismy stepních společenstev a jejich vztahy ○ druhová rozmanitost v stepních společenstvech ○ stepní společenstvo jako celek ○ přirozené společenstvo a monokultura • Regionální zvláštnosti přírody: ○ příroda našeho okolí ○ zastoupení probraných společenstev v regionu	
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• zopakuje organismy typické pro daný ekosystém • vysvětlí podstatu potravního řetězce v ekosystémech • sestaví jednoduchý potravní řetězec a pyramidu	• Potravní řetězec, potravní pyramida • Vztahy v ekosystémech	
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	• uvědomuje si základy pro pozorování v přírodě • pozoruje vybranou přírodninu nebo její část okem, lupou, mikroskopem • připraví jednoduchý mikroskopický preparát, umí jej pozorovat a jednoduše nakreslit • orientuje se v učebnici, umí využívat rejstřík	• Základní metody pozorování přírody • Nástroje pro pozorování přírody – lupa, mikroskop, kukátko • Záznamy pozorování • Zjednodušené určovací klíče a atlasy • Založení herbáře a sbírek • Odchyt některých živočichů • Jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	OSV (Rozvoj schopností poznávání)

EKOLOGICKÝ PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• rozlišuje bakterie od virů • popíše jednodušší stavbu bakterií a virů • uvede význam a praktické využití virů a bakterií	• Bakterie – výskyt, význam a praktické využití • Viry – výskyt, význam a praktické využití	
Biologie rostlin			
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• na příkladech rozliší rostliny nižší a vyšší • popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny • srovná nižší rostliny a houby • uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů • popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy	• Anatomie a morfologie rostlin - stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin: ○ rostliny nižší a vyšší, orgány jejich těla ○ stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin ○ kořen, stonek, list, květ, semeno, plod	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• vysvětlí fotosyntézu a porovná s dýcháním • popíše a rozliší růst a vývoj rostliny • objasní změny v rostlinném těle při nedostatku vody, světla, tepla a živin • hodnotí rychlost růstu • popíše příklady pohybu rostlin • uvede rozdíly v délce života rostlin • zná rozdíl mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými	• Fyziologie rostlin: ○ základní životní děje rostlin ○ základní principy fotosyntézy ○ dýchání rostlin ○ růst rostlin ○ rozmnožování rostlin • Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců rostlin	

	• zná význam plísní a kvasinek • objasní význam ochrany rostlin a hub		
Biologie živočichů			
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• popíše stavbu těla a funkce na vybraných typech z hlavních skupin živočichů	• Stavba těla a funkce vybraných typů živočichů • Význam a vývoj základních orgánových soustav	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• pojmenuje živočichy v okolním prostředí • určí základní projevy chování živočichů v přírodě • vysvětlí způsob života a přizpůsobení prostředí některých živočichů	• Projevy chování prvoků, žahavců, ploštěnek, kroužkovců, měkkýšů, korýšů, pavoukovců, hmyzu aj.	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• uvede význam živočichů v přírodě i pro člověka • charakterizuje živočichy provázející člověka	• Živočichové provázející člověka	
Základy ekologie			
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• rozlišuje různé druhy ekosystémů utvářených člověkem a jejich význam (sad, zelinářská a okrasná zahrada, park, sídlištní zeleň, rumiště a cesty) • vysvětlí závislost organismů na určitém prostředí • uvede příklady organismů v ekosystémech utvářených člověkem • vymezí význam šlechtění • uvede vztahy mezi organismy • zná organismy provázející	• Lidská sídla a jejich okolí: ○ organismy a prostředí ○ vzájemné vztahy mezi organismy ○ vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím ○ organismy provázející člověka - bakterie, viry, ploštěnci, hlísti, hmyz, savci ○ organismy člověkem chované, zdomácňování a chovy ○ šlechtění ○ organismy provázející člověka (bakterie, viry, houby, ploštěnci, hlísti, hmyz, savci)	ENV (Ekosystémy)

	člověka a vysvětlí jejich význam • ví, jak se chránit před organismy nebezpečnými pro člověka • vysvětlí závislost člověka na ostatních organismech • vysvětlí význam živočichů chovaných v bytech, jejich vliv na mezilidské vztahy a hygienická pravidla pro tento chov • vysvětlí estetický význam pokojových rostlin	○ ochrana před původci a přenašeči nemocí ○ organismy člověkem pěstované a chované	

EKOLOGICKÝ PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• rozliší pohlavní a nepohlavní rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• Pohlavní a nepohlavní rozmnožování • Genetika a dědičnost	
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• jmenuje J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti • vysvětlí Mendelovy zákony • zná genetické pojmy • uvede příklady látek a vlivů prostředí, které vyvolávají mutace	• Genetika a dědičnost • Šlechtitelství • Mendelovy zákony	
Biologie živočichů			
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	• Paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
Biologie člověka			
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav • vysvětlí podstatu řízení lidského organismu a jeho vztahů k prostředí	• Kosterní soustava • Svalová soustava • Oběhová soustava • Dýchací soustava • Trávicí soustava • Vylučovací soustava • Kožní soustava • Nervová soustava • Hormonální soustava • Smyslová soustava • Pohlavní soustava	
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu	• Rozmnožování • Vývin jedince • Hlavní období lidského života,	

	• vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování jedince • vysvětlí způsob oplození • orientuje se v jednotlivých stádiích vývoje jedince • zná hlavní období lidského života • uvědomuje si důležitost rodičovství a rodiny	druhotné pohlavní znaky • Rodičovství, funkce rodiny	
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci • uvede možné důsledky různých negativních vlivů prostředí na člověka	• Nemoci, úrazy a prevence: o zdraví a nemoc, vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život (prostředí a dědičnost) o ochrana zdraví o hygiena duševní činnosti o nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu o hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků o nebezpečí pohlavních chorob a AIDS, epidemie, pandemie o životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	

EKOLOGICKÝ PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• popíše základní projevy a podmínky života • orientuje se v přehledu vývoje organismů • chápe buňku jako základní strukturu života • zná souvislost mezi dědičností a proměnlivostí organismů • uvědomuje si význam výzkumu současné genetiky pro život lidí • uvědomuje si nebezpečí zneužití genetického výzkumu	• Výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty • Vývoj organismů • Základ a trvání života: ○ buněčný základ organismů ○ souvislost mezi stavbou a funkcí, princip zpětné vazby ○ Mendelovy zákony ○ význam výzkumu dědičnosti pro člověka ○ nebezpečí genetického výzkumu	ENV (Základní podmínky života)
Biologie člověka			
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• uvědomuje si postavení člověka v přírodě a jednotný základ lidstva • popíše rozšíření lidské populace • rozlišuje a porovnává jednotlivá stádia vývoje člověka • orientuje se v aktuálních názorech na vývoj člověka	• Vědecký názor na vznik a vývoj života: ○ postavení člověka v přírodě, jednotný základ lidstva, rozšíření lidské populace ○ vývoj člověka ○ důkazy vývojové teorie, další možnosti poznání	
Neživá příroda			
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• rozlišuje pojmy zemská kůra, nerost, minerál, hornina • uvede příklady nerostů, minerálů a hornin • určuje vlastnosti nerostů • rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné • třídí nerosty a horniny a určuje	• Nerosty • Horniny – jejich vlastnosti a přeměny • Kvalitativní třídění nerostů a hornin, určování jejich vzorků • Principy krystalografie	

	jejich vzorky • zná principy krystalografie • podle mapy vysvětlí výskyt sedimentů, magmatických a přeměněných hornin v ČR		
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• vyjmenuje příklady vnitřních a vnějších geologických dějů • objasní vliv pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu • vysvětlí sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky • popíše geologický cyklus • popíše stavbu zemského tělesa • vyjmenuje základní zemské sféry • objasní vliv vody a větru na zemský povrch • popíše rozložení vody na Zemi a oběh vody v přírodě • popíše vznik půdy • vysvětlí pojem humus • rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• Vnitřní geologické děje • Vnější geologické děje • Vznik a vývoj litosféry • Stavba země • Zemské sféry • Geologický cyklus • Hydrosféra • Pedosféra	ENV (Ekosystémy)
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• uvede význam atmosféry • vysvětlí vznik skleníkového jevu, smogu a inverze • vyjmenuje příklady mimořádných událostí způsobených přírodními jevy	• Podnebí a počasí • Mimořádné události	
Základy ekologie			
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• objasní znečišťování přírody a ohrožování ekosystémů	• Globální problémy a jejich řešení • Rovnováha v ekosystému	ENV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

			ENV (Vztah člověka k prostředí)

5.6.4 Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Zeměpis se vyučuje na druhém stupni v 6., 7. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně, v 8. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v počítačové učebně.

V zeměpise žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat jejich příčiny a následky. Obsah vzdělávacího oboru zeměpis má přírodovědný i společenskovědní charakter. Žáci získávají a rozvíjejí dovednost pracovat se zdroji geografických informací, respektují přírodní hodnoty, lidské výtvory a podporují ochranu životního prostředí. Jsou motivováni k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, k aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, s mapou a vyhledávání informací
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů, symbolů a znaků
- umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- podporujeme formování komplexního pohledu na zeměpis jako přírodovědný i společenskovědní obor

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme je v promýšlení a plánování způsobů řešení
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do diskuse a k vhodné argumentaci
- nabízíme využití informačních a komunikačních prostředků s okolním světem
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, nezdvořilé projevy chování žáka
- učíme žáky rozumět různým typům textů, obrazových materiálů, map a plánků a dbáme na jejich využití pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- vytváříme příležitosti ke spolupráci ve skupinách
- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- vedeme žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali, upevňovali dobré mezilidské vztahy a učíme je vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- učíme je respektovat názory a přesvědčení druhých lidí
- směrujeme je k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- seznamujeme žáky s národními tradicemi a ochranou kulturního a historického dědictví
- učíme je chápat základní ekologické souvislostí a principy trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- vyžadujeme pravidelnou domácí přípravu na vyučování

- učíme žáky používat atlasy, mapy, encyklopedickou literaturu, tabulky a další zdroje informací
- žáci jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování ve škole i v terénu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při učení a k získávání a vyhledávání informací
- podporujeme žáky v používání aplikací při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí v souladu s etikou
- nabádáme žáky k používání webových map, jako prostředek pro sdílení prostorových dat a informací

ZEMĚPIS – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• vyjmenuje a vysvětlí vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy • pojmenuje a na mapě, či glóbusu vymezí základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly • rozliší hlavní kartografické produkty: plán, mapa • zná jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky • vyjádří statistická data v grafické podobě (tabulka a graf) • používá základní informační geografická média a zdroje dat	• Komunikační geografický a kartografický jazyk • Geografická kartografie a topografie	
Přírodní obraz Země			
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a	• charakterizuje tvar a velikost Země • na konkrétních příkladech vysvětlí kulatost Země • vyjmenuje a vysvětlí pohyby Země, objasní důsledky pohybů Země • odlišuje a správně používá pojmy světový čas, pásmový čas a smluvený čas • vypočítá čas v různých časových pásmech	• Země jako vesmírné těleso • Geologický vývoj Země • Krajinná sféra • Systém přírodní sféry na planetární úrovni • Systém přírodní sféry na regionální úrovni	ENV (Základní podmínky života) ENV (Ekosystémy)

jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• uvede základní vrstvy zemského tělesa • vyjmenuje a charakterizuje zemské sféry • uvede a na mapě vymezí geografické pásy a geografická (šířková) pásma • na konkrétních příkladech uvede rozdíly mezi jednotlivými šířkovými pásy • vysvětlí rozdíly mezi výškovými stupni krajiny • rozlišuje prvky krajinné sféry • uvědomuje si pochody probíhající v zemských sférách a uvede důsledky pro lidskou společnost • objasní změny, ke kterým v zemských sférách odchází a vysvětlí jejich dopad na charakter krajiny • uvědomuje si dopady lidské aktivity na krajinné sféry • na základě dostupných dat formuluje možné budoucí změny v přírodní a kulturní sféře Země		
Regiony světa			
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• na mapě vymezí a vyznačí světadíly a oceány	• Světadíly, oceány	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické	• orientuje se v krajině s použitím	• Cvičení a pozorování v terénu	

topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	orientačních bodů, jevů pomůcek a přístrojů • dokáže určit základní a vedlejší světové strany v přírodě • pohybuje se v krajině s použitím mapy a buzoly • kreslí jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy • hodnotí přírodní jevy a ukazatele • uvede živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	místní krajiny, geografické exkurze • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

ZEMĚPIS – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Regiony světa			
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• na mapě vyhledá, vymezí a zaznačí světadíly a oceány • na mapě lokalizuje oblasti významných změn v zemské kůře • zná a správně používá kritéria pro určení a vymezení světadílů, oceánů a makroregionů světa • přiměřeně charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry makroregionů světa s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • na mapě vyhledá a zaznačí vybrané státy světa • přiměřeně charakterizuje vybrané státy světa z přírodního i socioekonomického hlediska • uvědomuje si příčiny a důsledky vybraných modelových přírodních, společenských, politických, hospodářských a environmentálních problémů a diskutuje nad možnostmi jejich řešení	• Světadíly, oceány, makroregiony světa • Polární oblasti • Austrálie a Oceánie • Afrika • Severní Amerika • Jižní Amerika • Asie • Evropa	EGS (Evropa a svět nás zajímá)

ZEMĚPIS – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• vymezí základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky lidské společnosti • popíše aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy • chápe a odůvodní procesy migrace obyvatelstva • charakterizuje sektorovou a odvětvovou strukturu světového hospodářství • s použitím mapy určí a odůvodní rozmístění významných hospodářských oblasti světa • hodnotí ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně společnosti • hodnotí dopady lidské aktivity na krajinné sféry • porovná státy na základě podobných a odlišných humánně-geografických a prostorově politických znaků • s použitím mapy lokalizuje a odůvodní výskyt hlavních a periferních hospodářských oblasti světa • vyjmenuje a přiměřeně charakterizuje vybraná politická,	• Obyvatelstvo světa • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • Světové hospodářství • Regionální společenské, politické a hospodářské útvary	MKV (Multikulturalita) EGS (Jsme Evropané) EGS (Evropa a svět nás zajímá)

	bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států • rozumí aktuálním geopolitickým procesům • na mapě lokalizuje hlavní světová konfliktní ohniska, zná původ významných konfliktů ve světových regionech		
Životní prostředí			
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• rozlišuje a charakterizuje přírodní a společenské prostředí, typy krajin • na mapě vymezí světové biomy • vysvětlí pojem udržitelný život a rozvoj lidské společnosti • diskutuje o omezeních plynoucích z udržitelného způsobu života • zná principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí • zná významná národní a vybraná mezinárodní chráněná území • pojmenuje a charakterizuje globální ekologické a environmentální problémy lidstva • diskutuje nad možnými řešeními globálních ekologických a environmentálních problémů lidstva	• Krajina • Vztah přírody a společnosti	ENV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

ZEMĚPIS – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Česká republika			
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• popíše zeměpisnou polohu a uvede kritéria pro vymezení místního regionu • uvede základní přírodní a socioekonomické charakteristiky místního regionu s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) • charakterizuje zeměpisnou polohu, rozlohu, členitost, přírodní poměry a zdroje České republiky v kontextu Evropy a světa • na mapách lokalizuje a popíše významné prvky krajinné sféry • zná sousední státy České republiky a jejich hlavní města • uvede základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky • charakterizuje sídelní poměry obyvatelstva České republiky, zná hlavní a periferní oblasti osídlení ČR • popíše rozmístění hospodářských aktivit, sektorovou a odvětvovou strukturu hospodářství • popíše společenské, politické a hospodářské změny a jejich dopady • uvede příklady zapojení České	• Místní region • Česká republika • Regiony České republiky	ENV (Vztah člověka k prostředí)

	republiky v nejvýznamnějších evropských a světových hospodářských a politických organizacích • charakterizuje a na mapách lokalizuje územní jednotky státní správy a samosprávy • orientuje se v administrativním členění České republiky • charakterizuje a hodnotí kraje České republiky s ohledem na jejich hospodářské postavení, zná a na mapě lokalizuje významná hospodářská centra krajů • uvede příklady přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech		
Terénní geografická výuka a praxe			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• zná a pojmenuje významné orientační body v krajině místního regionu • používá pomůcky a přístroje k určení hlavních a vedlejších světových stran v místní krajině • pohybuje se v krajině za použitím mapy a buzoly	• Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	

5.7 Umění a kultura

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je na obou stupních realizován ve dvou předmětech: výtvarná výchova a hudební výchova.

5.7.1 Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně v každém ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Rozvíjí specifické cítění, tvořivost, vnímavost k uměleckému dílu, k sobě samému i k okolnímu světu. Podporuje rozvoj hudebních dovedností prostřednictvím vokálních, pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Vede k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jeho využívání jako prostředku komunikace, k rozvíjení osobnosti žáka, uplatnění individuálního hlasového potenciálu, instrumentální a pohybové dovednosti a ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu.

V hudební výchově vedeme žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jeho vyžívání jako svébytného prostředku komunikace.

Obsahovými doménami hudební výchovy jsou Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s vybranými uměleckými žánry a uměleckými díly
- rozvíjíme u žáků instrumentální a hudební dovednosti
- operujeme s obecně užívanými hudebními a estetickými termíny

- vytváříme jim vhodné příležitosti k vyhledání informací v různých informačních zdrojích
- pozitivně žáky motivujeme a podporujeme jejich zájem o hudbu a zpěv
- podporujeme žákovu individualitu a kreativitu

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme překonávat případný neúspěch a citlivým přístupem hledáme řešení
- podporujeme sebedůvěru
- vyhledáváme souvislosti v hudebních jevech
- umožňujeme žákům tvořit a provádět elementární hudební improvizace, rozvíjet hudební myšlení
- vytváříme vhodné příležitosti k rozvoji představivosti a kreativity

Kompetence komunikativní

- učíme dialogu se spolužáky a učitelem
- pracujeme s notovým zápisem
- vysvětlujeme, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé
- formulujeme a vyjadřujeme své myšlenky a názory v rámci hudebních žánrů
- hudebními texty rozvíjíme slovní zásobu
- vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, myšlenek a názoru k různým hudebním dílům
- podporujeme u žáků používání i mimoslovního vyjadřování pomocí prostředků hudební výchovy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vzájemné spolupráci při společných činnostech, např. hudebně pohybových, a k utváření příjemné atmosféry při těchto činnostech
- pomáháme žákovi získat pocit potřebnosti, důležitosti, sebedůvěry

- vedeme k respektování odlišného názoru druhých žáků na různá hudební díla
- umožňujeme žákům hodnocení i sebehodnocení práce své i ostatních

Kompetence občanské

- zapojujeme se do kulturního dění
- utváříme si pozitivní postoj k uměleckým dílům
- respektujeme a chráníme naše tradice a kulturní i historické dědictví
- vedeme žáky k odmítání nevhodných projevů současných interpretů a k rozpoznávání kvalitní hudby

Kompetence pracovní

- dodržujeme základy hlasové hygieny a dbáme na správné držení těla při zpěvu
- hrou na nástroje Orffova instrumentáře a na další nástroje rozvíjíme u žáků dovednosti v zacházení s těmito hudebními nástroji
- vybíráme vhodné hudební texty, CD, videa
- využíváme hudbu jako relaxační prostředek

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem)
- umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	• zřetelně vyslovuje • provádí hlasová a dechová cvičení • zná význam not • pamětně si osvojí zpěv minimálně 5 písní	• Pěvecký a mluvní projev • Intonace, vokální improvizace • Kvality tónů	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• umí vytleskat rytmus podle vzoru • rozlišuje délku, sílu, barvu a výšku tónů • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • vytleská rytmus slov a jednoduché říkanky	• Hudební rytmus • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace • Kvality tónů • Poslechové činnosti	OSV (Kreativita)
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (Orffův instrumentář)	• Hra na hudební nástroje	OSV (Kreativita)
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• reaguje pohybem na znějící hudbu • pohybově vyjadřuje vlastnosti tónu, tempa a emociální zážitek z hudby	• Taktování, pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima, pohybová improvizace) • Orientace v prostoru • Taneční hry	OSV (Kreativita)
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• rozlišuje tóny a zvuky • u instrumentální hudby rozliší hru na klavír, housle, flétnu, kytaru • rozpozná hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku • pohyb melodie (vzestupná, sestupná)	• Hudební výrazové prostředky a pohyb melodie – rytmus, melodie • Lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	• rozpozná melodii vzestupnou a sestupnou • rozliší dynamiku ve zpěvu • zazpívá vybrané písně ve 2/4 a 3/4 taktu (4+2) • přečte notu čtvrťovou, půlovou • rozliší pomlku čtvrťovou	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Záznam hudby – zachycení melodie písně podle jednoduchého grafického vyjádření (linka) • Nota jako grafický znak pro tón	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• rozliší rytmus pomalý a rychlý • vytleská rytmus podle říkadel a písní • vytváří jednoduchý rytmický doprovod	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace (hudební hry – ozvěna, otázka – odpověď) • Záznam instrumentální melodie – čtení rytmického schématu krátkého motivu • Kvality tónů – délka, síla, barva, výška	OSV (Kreativita)
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• doprovodí zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje	• Hra na hudební nástroje (Orffovy nástroje) • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace (jednodílná písňová forma)	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• pohybově vyjádří charakter melodie • pohybově improvizuje a využívá tanečních kroků	• Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4, ¾, 4/4 takt, taneční hry se zpěvem) • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Orientace v prostoru	OSV (Kreativita)
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé	• sluchově rozliší hru na trubku,	• Hudební výrazové prostředky a	

kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	klarinet, kontrabas, buben, zobcovou flétnu • rozliší hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku	hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • Hudební styly	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	• správně dýchá v pauze a mezi frázemi • dodržuje pěvecké frázování slov • zazpívá jednoduchý kánon • umí pojmenovat notovou osnovu • přečte z notového zápisu takt dvoučtvrťový, tříčtvrteční • umí napsat notu celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, houslový klíč • zapíše a pojmenuje noty c1, d1, e1, f1, g1, a1 • podle zápisu not pozná melodii vzestupnou a sestupnou • zazpívá vybrané písně (6)	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Dvojhlas • Intonace a vokální improvizace • Záznam vokální hudby	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• rytmizuje a melodizuje texty ve 2/4 a 3/4 taktu	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace • Kvality tónů – délka, síla, barva, výška	OSV (Kreativita)
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře reprodukuje jednoduché skladbičky, motivy, témata	• Hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář) • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	OSV (Kreativita)
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné	• pohybem vyjádří melodii, její charakter, tempo, dynamiku a emociální zážitek • pohybově improvizuje s využitím tanečních kroků • rozliší polkové a valčíkové kroky	• Taktování, pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Orientace v prostoru • Hudební styly a žánry	OSV (Kreativita)

tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby			
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• sluchově rozliší hru na činely, akordeon a varhany • pozná melodii české hymny a zná její text • odliší hudbu slavnostní od hudby jiných žánrů	• Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly a žánry	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• zazpívá osvojené písně v durových a mollových tóninách (3+3) • ve své hlasové poloze zazpívá slyšené hluboké či vysoké tóny • pozná a používá dynamická znaménka p, mf, f	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Dvojhlas • Intonace, vokální improvizace • Záznam vokální hudby	MKV (Multikulturalita)
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• využívá hry na tělo jako doprovod melodie • doprovodí písně na rytmické nástroje • tvořivě obměňuje hudební modely • pozná a rytmicky zopakuje předehru a dohru	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace • Kvality tónů • Záznam vokální hudby	
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• hrou na Orffovy hudební nástroje doprovodí danou píseň	• Hra na hudební nástroje • Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• rozlišuje délku, sílu, barvu a výšku tónu • odliší melodii od doprovodu • rozpozná dvojdílnost v hudbě • odliší sluchově durovou a mollovou řadu tónů	• Kvality tónů • Vztahy mezi tóny • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Interpretace hudby	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• zná některé hudební osobnosti a jejich díla • sluchově rozliší saxofon a banjo • rozpozná písně lyrické, žertovné	• Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • Hudba vokální, instrumentální,	

	a fanfáry • pozná opakující se téma v poslouchané hudbě	vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly a žánry (rondo, variace) • Hudební skladatelé (Smetana, Dvořák, Bach, Mozart)	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• pohybem vyjádří poslouchanou hudbu • aktivně využívá hry se zpěvem • zatančí jednoduché lidové tance • využívá tanečních kroků ve 3/4 taktu • pozná relaxační hudbu • taktuje 2/4 a 3/4 takt	• Taktování, pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Orientace v prostoru • Hudební styly a žánry	MKV (Kulturní diference)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• rozvíjí si vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících • zazpívá českou hymnu • čte noty v rozsahu c1-e2 v houslovém klíči • pozná noty osminové • zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření • využívá notový zápis jako oporu při realizaci písně	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Dvojhlas • Intonace, vokální improvizace • Záznam vokální hudby	MKV (Lidské vztahy)
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• zahraje jednoduché lidové písně na Orffovy hudební nástroje	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Hra na hudební nástroje • Rytmizace, hudební improvizace • Kvality tónů	
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• vytváří a hraje jednoduché melodie na melodické Orffovy nástroje	• Hra na hudební nástroje • Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• tvoří předehry, mezihry a dohry	• Hudební improvizace	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• rozliší hudbu polyfonní a homofonní • vysvětlí pojmy rondo a variace • odliší sluchem durový a mollový akord • zná význam slov repetice, zesílení, zeslabení • vysvětlí pojmy dirigent,	• Kvality tónů • Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické a	

	sbormistr, kapelník • zná některé hudební osobnosti a jejich díla • rozliší smyčcové a dechové nástroje • pojmenuje některé hudební nástroje v symfonickém orchestru • rozpozná rozdíl mezi smyčcovým orchestrem a lidovou kapelou	harmonické změny v hudebním proudu) • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební formy • Interpretace hudby • Hudební styly a žánry • Hudební skladatelé – Janáček, Vivaldi	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• pohybem vyjádří polyfonní hudbu • pohybově ztvární různé hudební žánry a styly • zatančí lidový tanec • využívá hudbu k relaxaci	• Taktování, pohybový doprovod znějící hudby- taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybu při tanci či pohybových hrách • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • Hudební styly a žánry	MKV (Kulturní diference)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• orientuje se v jednoduché partituře • rozliší techniku v hudbě	• Variace • Dirigent • Partitura • Technika v hudbě	OSV (Kreativita)
HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zpívá vybrané písně • umí poslechem rozpoznat skupiny hráčů či zpěváků • dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas	• Lidová píseň • Duo, trio	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• uplatňuje v reprodukovaných písních dynamiku, melodii, rytmus, harmonii, hudební barvu, kontrast a gradaci • rozpozná hudební nástroje • zařazuje hudební nástroje do skupin	• Hudebně výrazové prostředky • Hudební nástroje • Hudební názvosloví	OSV (Kreativita)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	• zpívá vybrané písně, dle svých možností v jednohlase a vícehlase • orientuje se v hudebním názvosloví • rozpozná orchestry	• Lidský hlas • Homofonie, polyfonie • Hudební pojmy • Orchestr • Hudební názvosloví • Základní hodnoty not, klíče, pomlky	
HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zpívá vybrané písně • umí poslechem rozpoznat skupiny hráčů či zpěváků • dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas	• Lidová a umělá píseň • Duo, trio	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• rozpozná vybrané tance • při tanci užívá dynamiku a rytmus • vyjmenuje hudební formy	• Hudební formy • Společenské tance • Dynamika • Rytmus	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zpívá vybrané písně • umí poslechem rozpoznat skupiny hráčů či zpěváků • dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas	• Lidová a umělá píseň • Duo, trio	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• rozlišuje hudební ukázky podle žánrů • uvádí hlavní představitele jednotlivých žánrů • zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech	• Světové hudební žánry • Artificiální a nonartificiální hudba • Jazz • Rock´n roll a country • Moderní pop music	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• rozlišuje hudební ukázky podle slohů • zná základní znaky jednotlivých slohů • uvede hlavní představitele uvedených slohů • rozpozná rozdíly mezi duchovní a světskou hudbou	• Světové hudební slohy • Hudební formy – koncert, fuga, sonáta, symfonie, symfonická báseň, kantáta, oratorium	EGS (Jsme Evropané)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech • rozlišuje hudební ukázky podle žánrů • zná hlavní představitele uvedených žánrů	• České hudební žánry • Divadla malých forem • Populární hudba • Současné moderní trendy • Lidová a umělá píseň	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• rozlišuje hudební ukázky podle slohů • uvede hlavní představitele uvedených slohů • zná základní znaky jednotlivých slohů • vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• České hudební slohy	EGS (Jsme Evropané)

5.7.2 Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. V 1. až 3. ročníku má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně, ve 4. až 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. až 9. je výuka opět jednohodinová. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy ve školních dílnách, někdy v terénu.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Odráží nezastupitelnou součást lidské existence, tj. umění a kulturu. Uměním rozumíme proces specifického poznání a dorozumívání, jako vzájemnou provázanost, kterou nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V tomto procesu dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu. Prostřednictvím uměleckého díla pak dochází k chápání sebe sama a k chápání okolního světa. Součástí procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnost vcítit se do kulturních potřeb jiných lidí a jimi vytvořených hodnot, schopnost nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy.

Kulturu chápeme jako procesy a výsledky duchovní činnosti, jako proměny historické zkušenosti, jako neoddělitelnou součást každodenního života. Všechny schopnosti se rozvíjejí v tvořivých činnostech žáků.

Tvořivé činnosti ve výtvarné výchově jsou rozděleny do Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- směřujeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby žáků
- ukazujeme žákům řadu výtvarných technik přiměřené náročnosti
- učíme žáky orientaci v oblasti vizuální kultury
- přivádíme žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- učíme žáky porozumění a používání obecných termínů oblasti výtvarné

- zprostředkováváme pohled na umění a kulturu jako na osobitý způsob poznávání světa
- učíme žáky vnímat umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky tvořivě zpracovávat podněty ze svého okolí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik
- pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu
- otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků
- dáváme žákům dostatek prostoru jak různě chápat stejnou věc
- pozorujeme pokroky žáků při zdolávání navozených problémů a pomáháme jim při případném nezdaru

Kompetence komunikativní

- inspirujeme žáky k pochopení kultury a umění jako svébytného prostředku komunikace
- ukazujeme, jak se prostřednictvím vlastní tvorby mohou kultivovaně projevovat
- vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, myšlenek a názoru k různým výtvarným dílům
- umožňujeme žákům ohodnotit a ocenit výkon svůj i spolužákův
- směřujeme žáky k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učíme žáky vyslechnout názor jiných na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něj reagovat
- učíme žáky aktivně se podílet na přístupu k umění a kultuře – jako ke způsobu dorozumívání

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve dvojici i ve skupině, učíme je vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdaru společné práce
- učíme žáky vyslovit a obhájit svůj názor a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého
- spoluvytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učíme žáky přijmout i kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské

- učíme v diskuzích přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých
- vedeme žáka k zodpovědnosti za své životní prostředí, k hospodárnému zacházení s materiálem
- učíme žáky vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce
- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti, jako neoddělitelnou součást lidského bytí
- podchycujeme a podporujeme individuální zájem žáků o kulturní dění
- budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- informujeme žáky o výtvarných materiálech, nástrojích a vybavení a vedeme je k dodržování pracovních postupů a pracovní kázni při práci s nimi
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel k ochraně svého zdraví i zdraví druhých, k plnění svých povinností
- inspirujeme žáky k obohacování emocionálního života
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učíme žáky dodržovat hygienická pravidla

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• rozpozná a pojmenuje výtvarné prvky: bod, linie, plocha, tvar, prostor, světlo, barva • pojmenuje přímou linii, křivku, zaoblený tvar • kreslí tuší pomocí dřívka • rozezná barvy teplé a studené • rozlišuje, barvy základní a podvojné • porovná hustotu barvy (hustá, řídká), sytost barvy (světlá, tmavá) • rozlišuje barvy kontrastní a doplňkové • rozliší akvarelové a temperové barvy • správně používá malířský štětec kulatý i plochý • rozliší suchý a voskový pastel • rozliší a pojmenuje základní plošné tvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • rozliší a pojmenuje základní prostorové tvary: koule, krychle, válec • rozliší a pojmenuje vlastnosti těchto tvarů: kulatý, hranatý, oblý, rovný, přímý, křivý • pracuje s modelovacími hmotami – plastelínou, moduritem, modelovací hlínou a materiály, které nově přináší trh	• Prvky vizuálně obrazného vyjádření • Uspořádání objektů do celků	

	• pozná vyjadřovací prostředky v ilustracích, obrazech		
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• uplatňuje ve výtvarných činnostech poznání věci • uplatňuje ve výtvarných činnostech poznání přírody, její zajímavosti a detaily • kresbou i malbou vyjádří, co zažil, viděl apod. • míchá barvy, rozpíjí je a zapouští je do mokrého podkladu • rytmicky řadí různé přírodní prvky • využívá kompozice plochy s použitím libovolných prvků • uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti ve vlastní výtvarné činnosti	• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Typy vizuálně obrazných vyjádření • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	OSV (Kreativita)
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• pracuje s výtvarnými potřebami správným pracovním postupem • vybere k určitému druhu výtvarné činnosti vhodný druh papíru (podkladu) • vybere k činnosti i jiný výtvarný materiál: modelovací hmotu, textil, vlnu, přírodní materiál, plastický materiál • experimentuje s tímto materiálem • vytváří rozličné tvary z plastických materiálů stlačováním, hnětením, válením	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace	• výtvarně i slovně se vyjadřuje na základě vlastních prožitků • vypráví o svých pocitech a	• Osobní postoj v komunikaci • Proměny komunikačního obsahu	MKV (Multikulturalita)

porovnává se svou dosavadní zkušeností	náladách • seznámí se a pozná ilustrace známých ilustrátorů dětských knih • pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů (ilustrátorů dětských knih) • zhodnotí funkci ilustrace		
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• vypráví o své práci • hodnotí práci svou a práci jiných • srovnává různá pojetí výtvarného umění	• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	• využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast barev • objasní výrazové vlastnosti barev • používá běžně osvojené pojmy z nauky o barvě	• Prvky vizuálně obrazného vyjádření • Uspořádání objektů do celků	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	• výtvarně zpracuje své vlastní zážitky, pocity, dojmy • výtvarně – v ploše i v prostoru – ztvární významné události • uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti ve vlastní výtvarné činnosti • rozpozná sdělnou a výtvarnou funkci písma • umí písmo použít jako dekorativní prvek (psané, kreslené, stříhané, vytrhávané)	• Typy vizuálně obrazných vyjádření • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	OSV (Kreativita)
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů • uplatňuje při práci představivost a fantazii • rozezná různý charakter lineární kresby • modeluje na základě vlastního pozorování • dokáže organizovat a dokončit vlastní výtvarnou práci • výtvarně zpracuje úkoly v plošných a prostorových pracích • orientuje se v prostorových a barevných vztazích	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • Uspořádání objektů do celků	OSV (Kreativita)

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	• vyjádří danou skutečnost výtvarnými vyjadřovacími prostředky • volí a kombinuje prostředky výtvarného vyjádření (kresbu, různé grafické materiály a techniky, malbu temperovými a krycími vodovými barvami, akvarel, koláž, mozaiku, textilní aplikaci) • využívá prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů • zpracuje materiál s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností	• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• rozlišuje a porovnává různé žánry výtvarného umění • porovná umění a skutečnost • rozlišuje různé výtvarné techniky a způsob zpracování tématu • pozná ilustrace známých malířů tvořících pro děti a ilustrátorů dětských knih • rozpozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů (ilustrátorů dětských knih)	• Proměny komunikačního obsahu	MV (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• prezentuje své i vybrané výtvarné dílo • respektuje hodnocení své práce druhými	• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • Osobní postoj v komunikaci	MKV (Etnický původ)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem • vytváří koláže, mozaiky, textilní aplikace • uspořádává objekty do celků v ploše, objemu prostoru a časovém průběhu • organizuje vlastní výtvarnou práci	• Seznámení s grafickými technikami • Základy malířských technik (tempera, akvarel) • Jednoduché zátiší • Základy portrétu • Kresba – linie (přírodní struktury), stínování, skica • Jednoduchá perspektiva • Výtvarná hra, plošné a prostorové práce	OSV (Kreativita)
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• vysvětluje a obhajuje výsledky tvorby s respektováním záměru autora • umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • využívá perspektivu k vlastnímu vyjádření	• Postavička – frotáž, koláž • Inspirace poezií, filmem, hudbou • Práce s přírodním materiálem, otisky, detaily	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pracuje s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií	• Pohlednice z cest (práce s vlastní fotografií) • Vánoční (velikonoční) přání	MV (Tvorba mediálního sdělení)

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• rozvíjí vlastní kreativitu • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy	• Kouzlení z hlíny a plastelíny • Živly	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• vyjádří svůj názor k vizuálně obraznému vyjádření: možnosti jeho vnímání různými smysly a vytvoření si tak silnějšího či slabšího subjektivního dojmu	• Příroda – mikrosvěty a makrosvěty	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování • pozná a srovnává současné a historické umění • samostatně tvoří	• Arcimboldo, Escher, • Prezentace umění, návštěvy výstav (i virtuální)	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• vyjádří svůj pocit z vybraného vizuálně obrazného vyjádření	• Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek • Moje značka • Módní návrh	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem • uspořádává objekty do celků v ploše, objemu prostoru a časovém průběhu • organizuje vlastní výtvarnou práci • rozlišuje komunikativní a estetickou funkci písma, umí k těmto účelům písmo použít	• Čmáranice – barevné vztahy a náhody • Linie – bludiště • Seznámení s kaligrafií	OSV (Kreativita)
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• vysvětluje a obhajuje výsledky tvorby s respektováním záměru autora • umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • využívá perspektivu k vlastnímu vyjádření	• Hudba v umění • Koláže z přírodnin, frotáž	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pracuje s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií	• Moje milé zvíře – karty, kvarteto, poštovní známka, puzzle • Vánoční (velikonoční) přání	MV (Tvorba mediálního sdělení)

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• rozvíjí vlastní kreativitu • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy	• Socha a sošky – modelování, objektová tvorba	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• vyjádří svůj názor k vizuálně obraznému vyjádření: možnosti jeho vnímání různými smysly a vytvoření si tak silnějšího či slabšího subjektivního dojmu	• Barevné etudy • Expresivní barvy a tvary (baroko, secese)	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• poznává a srovnává druhy, případně žánry současného a historického výtvarného umění • chápe, že umělecké vyjadřování skutečnosti se méně či více liší od vnější optické podoby světa	• Hledání inspirace v odkazu umělců současnosti i minulosti, hledání symboliky v obrazu • Reflexe umění v kulturách a historických epochách	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• vyjádří svůj pocit z vybraného vizuálně obrazného vyjádření	• Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek • Plakát, Logo firmy (youtubera)	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem • uspořádává objekty do celků v ploše, objemu prostoru a časovém průběhu • organizuje vlastní výtvarnou práci • rozlišuje komunikativní a estetickou funkci písma, umí k těmto účelům písmo použít	• Bydlení je hra – interiér, barvy • Lidská postava, skica • Malba – krajina	OSV (Kreativita)
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• vysvětluje a obhajuje výsledky tvorby s respektováním záměru autora • umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření, • dokáže podle svého náčrtu vytvořit trojrozměrný objekt	• Objektová tvorba, vytrhávání, lepení, vytváření kompozic, zdobení, dekor	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pracuje s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií	• Moje vesnice – prezentace • Vánoční (velikonoční) přání	MV (Tvorba mediálního sdělení)

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• rozvíjí vlastní kreativitu • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy	• Předměty z domácnosti – nádobí, svícen	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• vyjádří svůj názor k vizuálně obraznému vyjádření: možnosti jeho vnímání různými smysly a vytvoření si tak silnějšího či slabšího subjektivního dojmu	• Dějiny výtvarného umění	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• poznává a srovnává druhy, případně žánry současného a historického výtvarného umění • chápe, že umělecké vyjadřování skutečnosti se méně či více liší od vnější optické podoby světa	• Umělecká a lidová tvořivost, tradice, řemeslo	EGS (Jsme Evropané)
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• vyjádří svůj pocit z vybraného vizuálně obrazného vyjádření • pozná vybrané druhy výtvarného umění	• Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek • Diskuse, brainstorming (porovnávání a srovnávání životních stylů, vkus a kýč)	MKV (Kulturní diference)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem • uspořádává objekty do celků v ploše, objemu prostoru a časovém průběhu • organizuje vlastní výtvarnou práci	• Moderní umění, moderní výtvarné techniky a styly	OSV (Kreativita)
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• vysvětluje a obhajuje výsledky tvorby s respektováním záměru autora • umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření, • dokáže podle svého náčrtu vytvořit trojrozměrný objekt	• Lidské tělo (sport a pohyb, tetování v kulturách, šperk)	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pracuje s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií	• Módní trendy – reklama, op art, pop art • Vánoční (velikonoční) přání	MV (Tvorba mediálního sdělení)
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• rozvíjí vlastní kreativitu • dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy	• Návrh nábytku	

	• dokáže experimentovat s různými materiály a poznává tak jejich možnosti a výtvarné principy		
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• vyjádří svůj názor k vizuálně obraznému vyjádření: možnosti jeho vnímání různými smysly a vytvoření si tak silnějšího či slabšího subjektivního dojmu	• Příběhy kruhu – rozeta, mandala	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• poznává a srovnává druhy, případně žánry současného a historického výtvarného umění • chápe, že umělecké vyjadřování skutečnosti se méně či více liší od vnější optické podoby světa	• Výběr a reflexe zajímavých osobností a děl z moderního umění	EGS (Jsme Evropané)
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• vyjádří svůj pocit z vybraného vizuálně obrazného vyjádření • pozná vybrané druhy výtvarného umění	• Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek • Reklama na mě – já, vyjádření mé osobnosti, můj životní styl	MKV (Kulturní diference)

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována na 1. stupni ve vyučovacím předmětu tělesná výchova a na 2. stupni v předmětu tělesná výchova a zdravotní a rodinná výchova.

5.8.1 Zdravotní a rodinná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět zdravotní a rodinná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zdravotní a rodinná výchova je realizována v 7. a 8. ročníku v časové dotaci jedné hodiny týdně.

Výuka probíhá s plným počtem žáků v kmenových třídách i odborných učebnách.

Vyučovací předmět zdravotní a rodinná výchova vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- uplatňujeme nové, netradiční formy a metody výuky, aktivizujeme žáky tak, aby prakticky využívali své znalosti i osobní zkušenosti týkající se ochrany zdraví

- učíme žáky vnímat učební i životní úspěšnost podle vlastního individuálního zlepšení a v souladu se společně přijatými pravidly
- žáci se učí vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o problému, k hledání souvislostí mezi způsobem života a zdravím
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému na základě získaných dovedností
- umožňujeme žákům využívat vlastní zkušenosti, prezentovat své stanovisko, srovnávat své názory s názory ostatních v širších souvislostech
- organizujeme diskuse o získaných informacích, vyzýváme žáky k obhajování různých názorů, diskutujeme o odpovědnosti člověka za zdraví, vybízíme k hodnocení důsledků pozitivních i negativních vlivů na zdravotní stav člověka, vedeme k obhajobě vlastních či týmových názorů, žáky nezastrašujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné názory

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme souvislé odpovědi na zadané otázky, důsledně používáme odbornou terminologii a kulturní slovník v souvislosti s problematikou sexuality
- podporujeme kultivované chování k opačnému pohlaví rozvíjením komunikačních dovedností
- žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu; výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřovat v písemném i ústním projevu
- vybízíme žáky k otevřené diskusi k podpoře zdravých životních návyků

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce

- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní a společné cíle
- žáci se učí vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti poskytnutí první pomoci v rámci svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích
- upozorňujeme na práva a povinnosti dětí, na právo žít ve zdravém prostředí; poukazujeme na legislativu, která chrání bezpečí dětí i dospělých a důsledky porušování zákonů
- žáci se učí respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k formování důležitých pracovních vlastností (vytrvalost, odvaha, odpovědnost, cílevědomost)
- důsledně dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se žáci zúčastňují
- žáci se učí přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale také z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žáci se učí využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti zdravotní a rodinné výchovy

- učíme žáky běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

ZDRAVOTNÍ A RODINNÁ VÝCHOVA – 7. A 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • chápe vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina • uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm • dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy • svěří se se svým zdravotním problémem • dodržuje pravidla zdravého životního stylu • dokáže uplatnit získané znalosti k prevenci a regeneraci organismu • respektuje změny chování v dospívání	• Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy ve dvojici; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • Zdravý způsob života a péče o zdraví – výživa a zdraví; poruchy příjmu potravy; vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví; tělesná a duševní hygiena, denní režim; ochrana před přenosnými chorobami; ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – stres a jeho vztah ke zdraví; autodestruktivní závislosti; skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana, bezpečné chování a komunikace; dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví; manipulativní reklama a informace; ochrana člověka za mimořádných událostí • Hodnota a podpora zdraví – celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci; podpora zdraví a její formy	OSV (Hodnoty, postoje, etika) OSV (Sebepoznání a sebepojetí) OSV (Psychohygiena)

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• uvědomuje si odpovědnost za sexuální chování • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	• Změny v životě člověka a jejich reflexe – dětství, puberta, dospívání; sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím			

ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí			

5.8.2 Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví. Má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně ve všech ročnících.

Výuka probíhá v tělocvičně naší školy, na školním hřišti, v terénech v okolí školy. Ve 3. a 4. ročníku žáci absolvují povinný plavecký kurz.

Vyučovací předmět tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův požitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Pohybové vzdělání je vedeno od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit pohyb do denního režimu.

Velmi důležité je motivační hodnocení žáků, které je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, plánovat, organizovat a řídit vlastní činnost
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel sportovních her
- rozvíjíme základní pohybové výkony a porovnáváme s předchozími
- učíme žáky orientovat se v informačních zdrojích, aktivitách a sportovních akcích
- vedeme je k trpělivosti a radosti z pohybu

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme u žáků zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagujeme v situaci úrazu spolužáka
- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- rozvíjíme u žáků dovednosti v hledání vhodné taktiky v individuálních a kolektivních sportech
- připravujeme se staršími žáky různé aktivity pro mladší spolužáky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinnému zapojení do diskuse, k vyslechnutí a k přijetí pokynů vedoucího o taktice družstva
- předkládáme žákům možnosti pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vytváříme příležitosti ke spolupráci ve dvojicích, skupinách, družstvech
- vedeme žáky k dodržování pravidel fair – play, dodržujeme pravidla, označujeme přestupky, respektujeme opačné pohlaví
- prezentujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí

Kompetence občanské

- zapojujeme žáky do činností podporující zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky, aby byli ohleduplní a taktní, respektovali názor ostatních
- seznámíme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin
- učíme žáky provádět první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní

- uvádíme žákům příklady nutnosti dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při pohybových činnostech v běžném životě
- vedeme žáky ke zpracování a prezentaci měřených výkonů
- učíme žáky, aby efektivně organizovali vlastní pohybovou činnost, správně používali tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky k tomu, aby si navzájem pomáhali

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • naučí se protahovacími cviky a hry pro zahřátí a uvolnění	• Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti	OSV (Psychohygiena)
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• dokáže spojovat pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • vyjadřuje melodii pohybem • dodržuje správné držení těla při různých činnostech i cvicích • rozezná správné dýchání • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzi) • zvládá podle svých předpokladů základní techniku odrazu z odrazové nohy • zvládá podle svých předpokladů základní techniku odrazu z odrazové nohy • se seznámí s jednoduchými cviky na žíněnce • provádí jednoduché cviky se švihadlem • provádí jednoduché cviky na lavičkách • provádí jednoduchá cvičení na žebřinách	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu • Cvičení v průběhu dne – TV chvilky • Jednoduché tanečky • Cvičení s hudbou • Správné dýchání Atletika (základy atletických činností) • Průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce • Rychlý běh do 30 m • Polovysoký start • Výběhy na signál různého druhu a různých poloh • Motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzi, souvislý běh • Vytrvalostní běh (500 m) • Skok do dálky z místa a chůze • Hod míčkem z místa Základy gymnastiky	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)

	• dokáže podbíhat dlouhé lano	• Kotoul vpřed, stoj na lopatkách • Cvičení se švihadlem (přeskoky vpřed, vzad) • Cvičení na lavičkách • Cviční na žebřinách • Cvičení s lanem	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • dokáže soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play • vysvětlí význam sportování pro zdraví • rozeznává cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • provádí cvičení na lavičkách, žebřinách • dokáže podbíhat dlouhé lano a snaží se cvičit se švihadlem	Míčové a pohybové hry • Příprava ke sportovnímu výkonu • Základy sportovních her • Cvičení s malými míči – kutálení, nadhazování, přihrávky jednoruč a obouruč • Přetahování a podbíhání lana • Štafetové hry, běh k metě • Jednání a chování v duchu fair - play • Vztah ke sportu • Cvičení na lavičkách • Cvičení na žebřinách • Cvičení s lanem a se švihadlem	OSV (Kooperace a kompetice)
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• uvede hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu. • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obutí	• Bezpečnost při pohybových činnostech – bezpečná příprava a ukládání pomůcek • Cvičení v přírodě-překonávání přírodních překážek • Zimní sporty	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• rozlišuje nástupy a povely • zkouší užívat základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvič. nářadí a náčiní • vybaví si pojmy z pravidel	• Organizace při TV • Komunikace v TV • Základy a pravidla sportovních, míčových a drobných pohybových her	

	sportů, soutěží a her		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • umí protahovací cviky a hry pro zahřátí a uvolnění	• Příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání, hygiena, bezpečnost • Nástupy, povely • Zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, drobné pohybové hry	OSV (Psychohygiena)
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dodržuje správné držení těla při různých činnostech i cvicích, dbá na správné dýchání • vyjadřuje melodii pohybem • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídavého s chůzi) • zvládá spojení startu na signál a běhu • zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu • zvládá základní techniku hodu míčkem z místa a chůze • se snaží usilovat o jejich zlepšení • zvládá běh v terénu • předvede základní gymnastické prvky • provádí kotoul vpřed a stoj na lopatkách • provádí kotoul vzad a kolébku • procvičuje přeskok přes kozu	• Cvičení v průběhu dne – TV chvilky • Rytmické a kondiční cvičení pro děti, jednoduché tanečky, cvičení s hudbou • Dechová a vyrovnávací cvičení Atletika (základy atletických činností) • Průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce • Rychlý běh – do 60 m – polovysoký start, nízký start • Vytrvalostní běh – 500 m • Skok z místa. Skok do dálky – nácvik rozběhu a odrazu • Hod kriketovým míčkem – z místa, za chůze • Motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzi, souvislý běh) Základy gymnastiky • Kotoul vpřed, stoj na lopatkách • Kotoul vzad + kolébka • Nácvik skoku přes kozu –	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)

	• předvede drobnou gymnastickou sestavu • procvičuje cvičení se švihadlem	roznožka • Drobná gymnastická sestava • Cvičení se švihadlem (přeskoky vpřed a vzad)	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• soutěží v družstvu a jedná v duchu fair-play • nacvičuje spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • vysvětlí význam sportování pro zdraví • vysvětlí význam sportování pro zdraví • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností • soutěží v družstvu a jedná v duchu fair-play • respektuje zdravotní handicap	Míčové a pohybové hry • Vztah ke sportu • Jednání a chování v duchu fair – play • Nácvik vybíjené • Cvičení s pěnovými míči, kutálení, nadhazování, přihrávky • Přetahování a podbíhání lana • Štafetové hry • Běh k metě • Slalomová dráha • Cvičení na lavičkách, žebřinách • Cvičení s využitím švédské bedny (rozložené díly) • Vztah ke sportu • Zdroje informací o pohybových činnostech • Jednání a chování v duchu fair-play	OSV (Kooperace a kompetice)
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• zdůvodní hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obutí • přiměřeně svému věku popíše první pomoc v podmínkách TV	• Bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • Cvičení v přírodě – překonávání přírodních překážek • Zimní sporty • Hygiena při TV • První pomoc	

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• zkouší užívat základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvič. nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů, soutěží a her • rozumí a reaguje na povely pořadových cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • pozná a pojmenuje přestupky proti pravidlům a reaguje na ně	• Komunikace v TV – tělocvičné pojmy • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Organizace při TV • Zásady jednání a chování	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • vybere protahovací cviky a hry pro zahřátí a uvolnění • vysvětlí význam pohybu pro zdraví	• Příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání, hygiena, bezpečnost • Zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, drobné pohybové hry • Význam pohybu pro zdraví	OSV (Psychohygiena)
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • předvede správné držení těla při různých činnostech i cvicích • dodržuje správné dýchání • vyjadřuje melodii pohybem • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídavého s chůzi) • zvládá spojení startu na signál a běhu • zvládá podle svých předpokladů základní techniku odrazu z odrazové nohy • zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu • zvládá základní techniku hodu míčkem z místa a chůze • předvede jednoduché cvičení na žíněnce • dodržuje správnou technikou odrazu z můstku	• Cvičení v průběhu dne – tělovýchovné chvilky • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem pohyblivosti a koordinace pohybu • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Dechová a vyrovnávací cvičení • Jednoduché tanečky, cvičení s hudbou Atletika (základy atletických činností) • Průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce • Motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, souvislý běh) • Rychlý běh do 60 m – nízký start s oporou • Skok do dálky z rozběhu – odrazem z břevna, 5-7 dvojkroků • Hod míčkem z chůze	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)

	• provádí jednoduché cviky se švihadlem • šplhá na tyči • zvládá cvičení na švédské bedně	Základy gymnastiky • Kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, kotoulové řady • Krok poskočný, přísunný, cval stranou • Drobná gymnastická sestava • Nácvik přeskoku přes kozu – roznožka • Cvičení se švihadlem – přeskoky vpřed, vzad, střídnonož • Šplh na tyči s přírazem • Cvičení na švédské bedně – výskoky, seskoky	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• nacvičuje spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • si uvědomuje porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo • nacvičuje střelbu na koš, přehazovanou, kopanou • předvede přihrávky jednoruč a obouruč, driblink • rozlišuje míč na basketbal a volejbal • ovládá hru s basketbalovým míčem • využívá jiné náčiní při cvičení • rozeznává cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • vysvětlí význam sportování pro zdraví • vyjadřuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost,	Míčové a pohybové hry • Příprava ke sportovnímu výkonu • Základy sportovních her • Vybíjená, nácvik přehazované a malé kopané • Cvičení s míči – přihrávky jednoruč, obouruč, chytání, driblink • Pohybová tvořivost • Cvičení s lavičkami – rovnováha • Cvičení s využitím dílů švédské bedny • Cvičení na stanovištích i posilování • Slalomová dráha • Štafetové hry • Vztah ke sportu • Zdroje informací o pohybových činnostech • Jednání a chování v duchu fair-play	OSV (Kooperace a kompetice)

	odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností • umí soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play • respektuje zdravotní handicap		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu • vybaví si první pomoc v podmínkách TV • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obutí	• Bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • Cvičení v přírodě – překonávání přírodních překážek • První pomoc • Zimní sporty • Hygiena při TV	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• uvede základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvič. nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů, soutěží a her • rozumí a reaguje na povely pořadových cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • pozná a pojmenuje přestupky proti pravidlům a umí reagovat na ně	• Komunikace v TV – tělocvičné pojmy • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Organizace při TV • Zásady jednání a chování	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	• zvládne základní plaveckou výuku	• Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• dokáže zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu • rozliší protahovacími cviky a hry pro zahřátí a uvolnění • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• Příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání, hygiena, bezpečnost • Příprava organismu před pohybovou činností • Napínací a protahovací cvičení • Význam pohybu pro zdraví	OSV (Psychohygiena)
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• dovede se podílet na realizaci pravidelného pohybového režimu a zařazuje do něj korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • dbá na správné dýchání • předvede správné držení těla při různých činnostech i cvicích • aplikuje kompenzační a relaxační cviky • vyjadřuje melodii pohybem	• Zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, strečink, drobné pohybové hry • Cvičení během dne – TV chvilky • Zdravotní TV • Dechová a vyrovnávací cvičení • Rytmické a kondiční formy cvičení - jednoduché tanečky, seznámení s dětským aerobikem • Kondiční cvičení s hudbou	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• předvede přihrávky jednoruč a obouruč, driblink • dovede ovládat hru s basketbalovým míčem • provádí posilovací cvičení s plnými míči • dovede nacvičit spolupráci při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • dodržuje zásady slušného	Míčové a pohybové hry • Cvičení s míči – přihrávky, chytání míče, driblink • Střelba na cíl • Cvičení s plnými míči • Cvičení na lavičkách, žebřinách • Využití švédské bedny při cvičení • Štafetové hry • Míčové a pohybové hry	OSV (Kreativita)

	chování • vytváří varianty osvojených pohybových her • zvládá vybíjenou, přehazovanou, malou kopanou, florbal • zná pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti • je schopen samostatně uplatňovat rozvojové činnosti • zvládá podle svých předpokladů základní techniku rychlého a vytrvalého běhu na hřišti i v terénu • zvládá podle svých předpokladů základní techniku skoku do dálky a do výšky z krátkého rozběhu • zvládá techniku hodu míčkem z rozběhu • zvládá v souladu s individuální předpoklady osvojené pohybové dovednosti • zvládne cvičení na žíněnce – napojené kotouly, krokové variace	• Vybíjená, přehazovaná, malá kopaná, florbal • Zjednodušená pravidla minisportů • Spolupráce ve hře • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností Atletika (základy atletických činností) • Průpravná běžecká cvičení • Běžecká abeceda • Nízký start na startovní povely, běh 60 m • Motivovaný běh v terénu do 15 minut • Vytrvalostní běh až do 1000 m • Průpravná odrazová cvičení, skok do dálky z individuálního rozběhu, skok do výšky z krátkého rozběhu • Hod kriketovým míčkem z rozběhu Základy gymnastiky • Kotoul vpřed, průpravná cvičení pro kotoul vzad, kotoulové řady • Krok poskočný, přísunný, cval stranou • Přeskok přes kozu - roznožka • Cvičení na švédské bedně - výskoky, seskoky • Cvičení se švihadlem • Šplh na tyči s přírazem	

	• používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze • provádí cvičení na švédské bedně • reprodukuje cvičení se švihadlem • provede šplh na tyči		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• uplatňuje zásady pohybové hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - tělocvična, hřiště, příroda a bazén • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • adekvátně reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech • Plavání • Zimní sporty • První pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• dokáže jednoduše hodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka • reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jednoduše užívá při pohybové činnosti základní názvosloví	• Měření výkonů • Smluvené povely • Základní názvosloví	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• umí jednat v duchu fair-play • dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označuje zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• Zásady jednání a chování v duchu fair-play • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností • Vztah ke sportu	OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Kooperace a kompetice)
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované	• užívá základní tělocvičné názvosloví osvojených činností	• Komunikace v TV • Pořadová cvičení	

tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• rozumí a reaguje na povely pořadových cvičení • zkouší cvičit podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • aplikuje pojmy z pravidel sportovních her a soutěží	• Organizace při TV • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• umí změřit své výsledky a výsledky spolužáků • porovnává své výsledky a výsledky spolužáků s předchozími výsledky	• Měření pohybových dovedností • Porovnávání pohybových dovedností	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• zvládne základní plaveckou výuku	• Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• umí zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • uvede protahovací cviky a hry pro zahřátí a uvolnění • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti • se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu	• Příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání, hygiena, bezpečnost • Napínací a protahovací cvičení • Příprava organismu před pohybovou činností • Význam pohybu pro zdraví	OSV (Psychohygiena)
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• dokáže se podílet na realizaci pravidelného pohybového režimu a zařazuje do něj korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • dodržuje správné držení těla při různých činnostech i cvicích • uplatňuje správné dýchání • vyjadřuje melodii pohybem	• Zdravotně zaměřené činnosti - rozcvičky, strečink, drobné pohybové hry • Cvičení během dne – TV chvilky • Rytmické a kondiční formy cvičení – jednoduché tanečky, seznámení s dětským aerobikem • Správné držení těla • Dechová a vyrovnávací cvičení • Základní kroky lidových tanců – polka, valčík	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• předvede přihrávky jednoruč a obouruč, driblink • ovládá hru s basketbalovým míčem • provádí posilovací cvičení s plnými míči • předvede spolupráci při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • dodržuje zásady slušného chování	Míčové a pohybové hry • Cvičení s míči – přihrávky, chytání míče, driblink • Střelba na cíl • Cvičení s plnými míči • Cvičení na lavičkách, žebřinách • Využití švédské bedny při cvičení • Štafetové hry • Míčové a pohybové hry • Vybíjená, přehazovaná, malá	OSV (Kreativita)

	• vytváří varianty osvojených pohybových her • ovládá vybíjenou, přehazovanou, malou kopanou, florbal • zná pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • zvládá v souladu s individuální předpoklady osvojené pohybové dovednosti • zvládne cvičení na žíněnce – napojené kotouly, krokové variace • používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze • provádí cvičení na švédské bedně • cvičí se švihadlem • šplhá na tyči • provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk • zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí • provádí kondiční cvičení s plnými míči • procvičuje průpravná cvičení a	kopaná, florbal • Zjednodušená pravidla minisportů • Spolupráce ve hře • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností Základy gymnastiky • Kotoul vpřed, nácvik kotoulu vzad, kotoulové řady • Krok poskočný, přísunný, cval stranou • Přeskok přes kozu – roznožka • Cvičení na švédské bedně - výskoky, seskoky • Cvičení se švihadlem • Šplh na tyči s přírazem • Cvičení na hrazdě • Cvičení na kruzích, lavičkách, žebřinách • Cvičení s plnými míči • Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Atletika (základy atletických činností) • Průpravná běžecká cvičení • Běžecká abeceda • Nízký start na startovní povely, běh 60 m • Motivovaný běh v terénu do 15 minut • Vytrvalostní běh až do 1000 m • Průpravná odrazová cvičení,	

	úpoly činností • podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti • je schopen samostatně uplatňovat rozvojové činnosti • zvládá podle svých předpokladů základní techniku rychlého a vytrvalého běhu na hřišti i v terénu • zvládá podle svých předpokladů základní techniku skoku do dálky a do výšky z krátkého rozběhu • zvládá techniku hodu míčkem z rozběhu	skok do dálky z individuálního rozběhu, skok do výšky z krátkého rozběhu • Hod kriketovým míčkem z rozběhu	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• uplatňuje zásady pohybové hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - tělocvična, hřiště, příroda a bazén • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • umí adekvátně reagovat na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech • Plavání • Zimní sporty • První pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • užívá při pohybové činnosti základní názvosloví	• Měření výkonů • Smluvené povely • Základní názvosloví	

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• jedná v duchu fair-play • dodržuje pravidla her a soutěží • pozná a označuje zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• Zásady jednání a chování v duchu fair-play • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností • Vztah ke sportu	OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Kooperace a kompetice)
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• užívá základní tělocvičné názvosloví osvojených činností • rozumí a reaguje na povely pořadových cvičení • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • aplikuje pojmy z pravidel sportovních her a soutěží	• Komunikace v TV • Pořadová cvičení • Organizace při TV • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	• zdůvodní význam sportu pro zdraví • umí navodit u svých spolužáků radost z pohybových činností • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže • aplikuje pravidla zjednodušených činností	• Vztah ke sportu • Zásady jednání a chování • Organizace při TV • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• umí změřit své výsledky a výsledky spolužáků • porovnává své výsledky a výsledky spolužáků s předchozími výsledky	• Měření pohybových dovedností • Posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • samostatně získává potřebné informace	• Zdroje informací o pohybových činnostech ve škole, mimo školu i v místě bydliště • Vyhledávání sportovních informací • Prezentace výsledků	MV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)

	• porovnává své výsledky s výsledky svých spolužáků – vede statistiky		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• samostatně organizuje svůj pohybový režim • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování během různých pohybových aktivit	• Význam pohybu pro zdraví • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• rozlišuje základní pravidla sportovní etiky • prokazuje základní přehled o škodlivosti dopingu • přizpůsobuje svoji pohybovou zátěž vnějším podmínkám	• Zdravý životní styl • Pravidla fair-play • Pohybová zátěž a vnější podmínky	OSV (Psychohygiena)
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě	• Turistika a pobyt v přírodě • Lyžování	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• při vytrvalosti uplatňuje vůli • zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky • získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě, při přeskoku i na kruzích • dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí	Atletika • Běh vytrvalostní 800 - 1000m • Sprint nízký start • Skok daleký • Skok vysoký – zlepšování techniky flop • Hod kriketovým míčkem Gymnastika • Akrobacie – kotouly, přemet stranou	OSV (Kooperace a kompetice)

	• při cvičení uplatní svůj fyzický fond	• Hrazda – výmyk, přešvihy • Kruhy – houpání • Přeskok přes kozu – roznožka • Rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok	
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• vhodně používá sportovní terminologii • interpretuje svými slovy získané informace	• Základní názvosloví • Četba sportovního tisku	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry • Volejbal, košíková, kopaná, florbal	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• samostatně organizuje svůj pohybový režim • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování během různých pohybových aktivit	• Význam pohybu pro zdraví • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalové disbalance • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • volí pro sebe odpovídající pohybové aktivity	• Turistika a pobyt v přírodě	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• umí zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • uvede protahovací cviky a hry pro zahřátí a uvolnění • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	• Příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání, hygiena, bezpečnost • Napínací a protahovací cvičení • Příprava organismu před pohybovou činností • Význam pohybu pro zdraví	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• při vytrvalosti uplatňuje vůli • zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky • získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • zvládá stoj na hlavě, cvičební prvky na hrazdě, při přeskoku i	Atletika • Běh vytrvalostní na 1500 m • Skok daleký – další techniky • Skok vysoký – zlepšování techniky flop • Hod granátem – jen na dálku • Vrh koulí	OSV (Komunikace)

	na kruzích • dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svůj fyzický fond • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Gymnastika • Akrobacie stoj na hlavě, rukou • Hrazda • Kruhy • Přeskok přes kozu skrčka Míčové hry • Volejbal, kopaná, košíková	
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• jedná v duchu fair-play • dodržuje pravidla her a soutěží • zná a označuje zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• Pravidla fair-play • Olympionismus • Vztah ke sportu	OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• rozeznává základní role ve sportovních činnostech • zná základní práva a povinnosti hráče, diváka, rozhodčího i organizátora během soutěží	• Účastníci sportovních akcí a soutěží • Práva a povinnosti jednotlivých představitelů	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích • samostatně získává potřebné informace • rovnává své výsledky s výsledky svých spolužáků – vede statistiky	• Zdroje informací o pohybových činnostech • Prezentace výsledků	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• zdůvodní význam sportu pro zdraví • umí navodit u svých spolužáků radost z pohybových činností • zorganizuje nenáročné pohybové	• Vztah ke sportu • Zásady jednání a chování • Organizace při TV • Pravidla osvojovaných pohybových činností	

	činnosti a soutěže • aplikuje pravidla zjednodušených činností		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• se orientuje v informačních zdrojích a sportovních akcích • samostatně získává potřebné informace, porovnává své výsledky s výsledky svých spolužáků a vede statistiky	• Vyhledávání sportovních výsledků • Prezentace výsledků	

5.9 Člověk a svět práce

Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na obou stupních realizován ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti.

5.9.1 Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v RVP ZV, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovním činnostem se vyučuje ve všech ročnících jako samostatnému předmětu s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Výuka probíhá buď v kmenových učebnách, anebo podle potřeby využíváme možnosti práce na školním pozemku, v dílnách nebo ve školní cvičné kuchyni.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů; na 2. stupni je vzdělávací obsah rozdělen do pěti tematických okruhů – Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů a Svět práce. Pracovním činnostem se vyučuje v průběhu celého základního vzdělávání a její vzdělávací obsah je určen všem žákům, chlapcům i dívkám bez rozdílu. V hodinách vyučovacího předmětu pracovní činnosti se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se zde plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Při všech činnostech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci, a také postupně získávají dovednosti z různých pracovních oblastí, což jim pomáhá při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům samostatné pozorování a experimentování, učíme je porovnávat a posuzovat získané výsledky
- učíme žáky chápat vztahy a souvislosti mezi činností člověka a stavem životního prostředí

- vytvářením portfolií a prezentací výsledků jejich práce umožňujeme žákům poznat a posoudit vlastní pokrok
- seznamujeme žáky s různými pracovními oblastmi
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě
- učíme žáky poznávat tradice, tradiční řemesla a technologie

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k porovnávání shodných, podobných a odlišných znaků při jednotlivých pracovních postupech
- podporujeme různé varianty řešení problémů na základě získaných vědomostí a dovedností
- podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problémů
- rozvíjíme u žáků schopnost pracovat při řešení problémů v týmu
- prostřednictvím praktických cvičení učíme žáky ověřit si správnost řešení a aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových pracovních problémů.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vedeme žáky k naslouchání a porozumění promluvám druhých lidí
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií
- umožňujeme žákům přispívat na internetové stránky školy a do obecního zpravodaje

Kompetence sociální a personální

- prostřednictvím skupinových činností učíme žáky týmové spolupráci
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu

- vedeme žáky k ohleduplnosti a slušnosti při jednání s ostatními vrstevníky
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc druhému
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali sami o pomoc požádat
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali respektovat názor a ocenit zkušenost druhých
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků a kladně hodnotíme každý úspěch
- vhodnou motivací a výběrem tvořivých činností umožňujeme v co nejvyšší míře žákům prožít radost a úspěch ve skupině

Kompetence občanské

- učíme žáky dodržovat pravidla slušného chování a vyjadřování
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie
- učíme žáky úctě ke starším a handicapovaným lidem
- seznamujeme žáky s našimi regionálními tradicemi a s využitím odkazu předků pro udržitelnou spotřebu a zdravý životní styl
- vhodným výběrem tematických vycházek, výletů a exkurzí vytváříme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podněcujeme žáky k aktivní spoluúčasti na prezentacích školy
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své životní prostředí, k hospodárnému zacházení s materiálem

Kompetence pracovní

- učíme žáky soustavnému dodržování vymezených pravidel a plnění svých povinností a závazků
- prostřednictvím praktických činností seznamujeme žáky s bezpečným a účinným používáním různých materiálů, nástrojů a vybavení
- obměňováním metod a forem výuky rozvíjíme u žáků schopnost adaptace na nové pracovní podmínky
- vhodnou motivací vytváříme u žáků potřebu seberealizace fyzickou prací, prostřednictvím hodnocení výsledků praktických činností z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti umožňujeme žákům prožít úspěch a tím posílit jejich sebevědomí a sebepojetí
- seznamujeme žáky s nutností ochrany zdraví a životního prostředí při práci

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• připraví si pomůcky a po dokončení výrobku uvede pracoviště do původního stavu • vybavuje si názvy různých materiálů • pojmenuje jednoduché pracovní pomůcky, jednoduché nářadí a pracovní nástroje • stříhá podle linie a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nůžkami vzhledem k lateralitě • pracuje čistě s lepidlem a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem • dokončí započatou práci	• Práce s různým materiálem • Procvičování jemné motoriky ruky	OSV (Kreativita)
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• třídí jednotlivé součásti stavebnic a ukládá je na určené místo • sestavuje jednoduché výrobky z vybraných typů stavebnic • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci se stavebnicemi	• Práce se stavebnicemi	OSV (Kreativita)
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• účastní se aktivně pozorování přírody v průběhu jednotlivých ročních období • vypravuje o svých zážitcích z pozorování přírody vzhledem k přiměřenosti slovní zásoby žáka	• Pozorování přírody • Péče o pokojové rostliny • Základní podmínky pro pěstování rostlin	

	1. ročníku • rozpozná a pojmenuje části rostlinného těla • ošetřuje rostliny ve třídě a na školním pozemku podle návodu vyučujícího • rozlišuje a pojmenuje jednoduché zahradnické nářadí • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při pěstitelských pracích		
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• rozlišuje a pojmenuje základní vybavení kuchyně • pojmenuje jednotlivé součásti prostřeného stolu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při praktických činnostech s nádobím • při stolování používá správné držení příboru podle laterality • vybavuje si základní společenská pravidla a pravidla hygieny při stolování ve školní jídelně	• Pravidla správného stolování • Exkurze do cvičné kuchyně	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• pojmenuje různé materiály a vybavuje si jejich vlastnosti • používá bezpečně jednoduché pracovní pomůcky a pracovní nástroje • udržuje pořádek na pracovním místě • po dokončení výrobku samostatně uklízí pracoviště a ukládá pomůcky na určené místo • navléká samostatně nit do jehly, dodržuje zásady bezpečnosti práce s jehlou vzhledem k lateralitě • provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem • pracuje samostatně podle slovního návodu a podle jednoduché předlohy • zachází hospodárně s používaným materiálem	• Práce s různým materiálem • Šití • Procvičování jemné motoriky ruky	OSV (Kreativita)
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• provádí jednoduchou montáž podle předlohy u vybraných typů stavebnic • provádí demontáž výrobků a jednotlivé součásti stavebnic ukládá na určené místo • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci se stavebnicemi	• Práce se stavebnicemi	OSV (Kreativita)
Pěstitelské práce			

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• provádí pozorování přírody v průběhu jednotlivých ročních období • zaznamenává jednoduchým způsobem svá pozorování • rozlišuje některé užitkové a okrasné rostliny • rozpozná a pojmenuje některé pokojové rostliny • ošetřuje pokojové rostliny ve třídě podle návodu vyučujícího • správně používá jednoduché zahradnické nářadí • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s jednoduchým zahradnickým nářadím • aktivně se účastní jednoduchých pěstitelských činností na školním pozemku	• Pozorování přírody • Užitkové a okrasné rostliny • Péče o pokojové rostliny • Základní podmínky pro pěstování rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• dokáže jednoduchým způsobem prostřít stůl pro jednu osobu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při praktických činnostech s nádobím • dodržuje základní pravidla společenského chování a zásady hygieny při stolování ve školní jídelně	• Pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• pojmenuje a rozlišuje zpracovávané materiály a určuje jejich vlastnosti • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci s používanými pracovním i pomůckami a nástroji • udržuje pořádek na pracovním místě, po dokončení výrobku samostatně uklízí pracoviště a ukládá pomůcky na určené místo • při navlékání niti do jehly a šití dodržuje zásady bezpečnosti práce s jehlou vzhledem k lateralitě • dokáže udělat uzlík na niti a přišít dvoudírkový knoflík • dokáže sešívat předním stehem v jednoduchý šev • provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem • vytváří výrobky podle slovního návodu ústního a písemného a podle předlohy • hospodárně zachází se zpracovávaným materiálem • dokáže si na úrovni svého věku naplánovat, zorganizovat a dokončit zamýšlenou praktickou činnost	• Práce s různým materiálem • Šití • Procvičování jemné motoriky ruky • Lidové zvyky a tradice, řemesla, techniky zpracování materiálů	OSV (Kreativita)
Konstrukční činnosti			

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic • dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při práci se stavebnicemi	• Práce se stavebnicemi • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV (Kreativita)
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• provádí samostatně pozorování přírody • zaznamená a přiměřeně věku zhodnotí výsledky svého pozorování • prezentuje výsledky svého pozorování před ostatními spolužáky • ošetřuje pokojové květiny ve třídě • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při pěstitelských praktických činnostech • provádí jednoduché pěstitelské práce ve třídě a na školním pozemku • zaznamenává jednotlivé etapy při pěstování rostlin • samostatně pracuje s jednoduchým zahradnickým nářadím a po skončení práce je ukládá na určené místo • při práci na školním pozemku rozlišuje užitkové a okrasné rostliny od plevelů	• Pozorování přírody • Péče o pokojové rostliny • Základní podmínky pro pěstování rostlin	
Příprava pokrmů			

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• připraví jednoduchou tabuli pro rodinný oběd • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při praktických činnostech ve cvičné kuchyni • dodržuje pravidla společenského chování a zásady hygieny při stolování	• Pravidla správného stolování • Příprava jednoduchého pokrmu	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• na úrovni svého věku naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou praktickou činnost • rozlišuje a pojmenuje druhy a vlastnosti zpracovávaného materiálu • volí vhodný materiál pro zamýšlenou činnost podle instrukcí vyučujícího • hospodárně zachází s používaným materiálem • využívá odpadových materiálů k vytváření nových výrobků • provádí přiměřené pracovní činnosti s drobným materiálem a na základě své představivosti vytváří různé výrobky z daného materiálu • dokáže provést jednoduchou opravu oděvu • sešívá zadním stehem látku v jednoduchý šev • zarovnává bavlněnou tkaninu podle vytažené nitě • při zhotovování výrobku z textilu pracuje podle instrukcí vyučujícího s jednoduchým střihem • prezentuje své výrobky před ostatními spolužáky • pojmenuje některá lidová	• Práce s různým materiálem • Šití • Lidové zvyky a tradice, řemesla, techniky zpracování materiálů	OSV (Kreativita) OSV (Psychohygiena)

	řemesla a lidové tradice • zhotovuje jednoduché výrobky s využitím pracovních postupů na základě lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní podle instrukcí vyučujícího • šetrně zachází s používanými pomůckami, nástroji a náčiním • připraví si pracovní místo a udržuje na něm pořádek • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při praktických činnostech s používanými materiály, pomůckami, náčiním a nástroji • vybavuje si zásady první pomoci při drobných úrazech		
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• rozlišuje jednotlivé součásti různých druhů stavebnic • rozlišuje a porovnává vlastnosti různých materiálů používaných stavebnic • provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci s vybranými druhy stavebnic • zachází šetrně s používanými druhy stavebnic • naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou konstrukční činnost podle ústního i písemného slovního návodu a podle předlohy	• Práce se stavebnicemi • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV (Psychohygiena)

	• prezentuje své výrobky před ostatními spolužáky • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při konstrukčních činnostech • vybavuje si zásady první pomoci při drobných úrazech		
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• na základě vlastních pěstitelských činností a pokusů ověřuje a vysvětlí význam dodržování životních podmínek pro rostliny • samostatně vede záznamy o výsledcích pěstitelských pokusů a pozorování • prezentuje výsledky svých pozorování před veřejností • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad rostliny ve třídě a na školním pozemku • vybavuje si na úrovni svého věku význam zeleně pro lidský život • rozpozná některé druhy ovocných stromů • rozlišuje a pojmenuje některé druhy plevelů • rozlišuje a vybírá si správné pomůcky, nástroje a náčiní pro určitý druh pěstitelských činností • zachází šetrně se svěřeným zahradnickým nářadím, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo	• Pěstitelské pokusy a dlouhodobá pozorování rostlin • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pěstování rostlin v místnosti, na zahradě • Léčivé rostliny, byliny, dřeviny	OSV (Psychohygiena)

	• dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při pěstitelských pracích a při práci se zahradnickým nářadím • vybavuje si zásady první pomoci při drobných úrazech		
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• rozlišuje a pojmenuje kuchyňské elektrospotřebiče • vybavuje si pravidla bezpečnosti práce s kuchyňskými elektrospotřebiči • dokáže vybrat potřebné potraviny a podle návodu vyučujícího je nakoupit • připraví jednoduchou snídani či přesnídávku podle návodu vyučujícího • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • vybavuje si zásady třídění kuchyňského odpadu • dodržuje pravidla společenského chování a zásady hygieny při stolování • připraví rodinný stůl pro každodenní stolování • provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí • zachází bezpečně se základními čisticími prostředky • dodržuje zásady hygieny a	• Základní vybavení kuchyně • Pravidla správného stolování • Příprava jednoduchého pohoštění	OSV (Psychohygiena)

	bezpečnosti práce v kuchyni • vybavuje si zásady první pomoci při drobných úrazech v kuchyni		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 5. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• na úrovni svého věku naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou praktickou činnost • volí optimální pracovní postup z hlediska výsledku pracovní činnosti • rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovávaného materiálu • určuje vlastnosti zpracovávaného materiálu • volí vhodný materiál pro zamýšlenou činnost • jednoduchým způsobem graficky znázorní vlastní představu zamýšleného výrobku • hospodárně zachází s používaným materiálem • v rámci dodržování zásad udržitelné spotřeby využívá odpadových materiálů k vytváření nových výrobků • provádí jednoduché opravy oděvu • samostatně pracuje s jednoduchým střihem • provádí přiměřené pracovní činnosti s drobným materiálem a na základě své představivosti vytváří různé výrobky z daného materiálu • prezentuje své výrobky před	• Práce s různým materiálem • Šití, vyšívání • Lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV (Kreativita) OSV (Psychohygiena)

	veřejností • rozpozná a pojmenuje některá lidová řemesla, lidové tradice a zvyky • rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovávaného materiálu • určuje vlastnosti zpracovávaného materiálu a funkci hotových výrobků • vybavuje si názvy strojů, nástrojů, náčiní a pomůcek používaných při tradičních řemeslech nebo lidových technikách • zhotovuje jednoduché výrobky s využitím pracovních postupů na základě lidových tradic • vhodně volí vzhledem k danému materiálu a správně používá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • šetrně a hospodárně zachází s používanými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při praktických činnostech s používanými materiály, pomůckami, náčiním a nástroji • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu		
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se	• rozlišuje jednotlivé součásti	• Práce se stavebnicemi	OSV

stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	vybraných druhů stavebnic a jejich funkce • rozpozná a porovnává vlastnosti materiálů, z nichž jsou stavebnice vyrobeny • provádí jednoduchou montáž a demontáž při sestavování jednoduchých pohyblivých modelů • naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou konstrukční činnost podle slovního návodu, podle předlohy a jednoduchého náčrtu • jednoduchým způsobem graficky znázorní vlastní představu zamýšleného výrobku • prezentuje své výrobky před veřejností • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při konstrukčních činnostech • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu		(Psychohygiena)
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• na základě vlastních pěstitelských činností, pozorování a pokusů ověřuje a na úrovni věku vysvětlí význam vzájemných vztahů rostlin a živočichů v daném ekosystému • samostatně vede záznamy o výsledcích pěstitelských pokusů a pozorování a na úrovni věku stanovuje závěry • prezentuje výsledky svých	• Pěstitelské pokusy a dlouhodobá pozorování rostlin • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pěstování rostlin v místnosti, na zahradě • Léčivé rostliny, byliny, dřeviny, ovocné stromy, zelenina, plevel, jedovaté rostliny	OSV (Psychohygiena)

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	pozorování před veřejností • dokáže obhájit na úrovni věku stanovený závěr před veřejností • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny a rostliny na školním pozemku • vysvětlí na úrovni svého věku význam zeleně pro lidský život • rozlišuje rozdíly mezi bylinami a dřevinami • pojmenuje některé ovocné a okrasné dřeviny • pojmenuje nejznámější druhy zeleniny, některé léčivé rostliny a plevele • vybavuje si význam některého hmyzu a drobných živočichů pro život rostlin • vybavuje si škodlivost některého hmyzu a drobných živočichů v zahradě a v sadu • vysvětlí na úrovni svého věku význam konzumace ovoce a zeleniny pro zdraví člověka • vysvětlí na úrovni svého věku význam složení půdy a hnojení pro správný vývoj rostlin • vysvětlí na úrovni svého věku význam některých drobných živočichů pro půdotvorný proces • samostatně si vybírá správné pomůcky, nástroje a náčiní pro určitý druh pěstitelských činností • zachází šetrně a hospodárně se		

	svěřeným zahradnickým nářadím, pomůckami a náčiním, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti v průběhu pěstitelských prací • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu		
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• vysvětlí význam dodržování pravidel bezpečnosti práce s kuchyňskými elektrickými a plynovými spotřebiči • bezpečně obsluhuje některé kuchyňské elektrické a plynové spotřebiče • zachází šetrně a hospodárně s vybavením cvičné kuchyně • vybavuje si význam hospodárného zacházení s pitnou vodou a energiemi • sestaví jídelníček pro jednoduché pohoštění ze studené kuchyně • dokáže vybrat potřebné potraviny a s pomocí vyučujícího sestavit jednoduchý rozpočet • dokáže samostatně nakoupit vybrané potraviny • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • připraví jednoduché pohoštění ze	• Základní vybavení kuchyně • Pravidla správného stolování • Příprava jednoduchého pohoštění • Studená kuchyně	OSV (Psychohygiena)

	studené kuchyně • dodržuje zásady třídění kuchyňského odpadu • při přípravě pokrmů hospodárně zachází s potravinami • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • připraví rodinný stůl pro běžné stolování i pro rodinnou oslavu včetně běžné obsluhy		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovávaného materiálu • určuje vlastnosti zpracovávaného materiálu • volí vhodný materiál pro zamýšlenou činnost • hospodárně zachází s používaným materiálem • dodržuje technologickou kázeň při práci • volí optimální pracovní postup z hlediska výsledku pracovní činnosti • vzhledem k danému materiálu vhodně volí a správným způsobem používá pracovní nástroje a nářadí • šetrně a hospodárně zachází s používanými pracovními nástroji a nářadím • na úrovni svého věku naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou praktickou činnost • prezentuje své výrobky před veřejností • orientuje se ve čtení jednoduchého technického výkresu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při	• Bezpečnost práce, zásady první pomoci • Technický výkres • Výrobky ze dřeva	OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Psychohygiena) OSV (Kooperace a kompetice)

	práci s nástroji a nářadím • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu		
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• uvědomuje si základní vztahy mezi pěstitelstvím a životním prostředím • zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování okrasných rostlin a květin • rozpozná a pojmenuje hlavní druhy okrasných rostlin • používá okrasné rostliny a květiny pro výzdobu interiéru • používá při práci vhodné pracovní pomůcky • zachází šetrně a hospodárně se svěřeným zahradnickým nářadím, pomůckami a náčiním, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	• Práce na školním pozemku • Pěstování pokojových rostlin	OSV (Psychohygiena)
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní	• bezpečně obsluhuje běžné kuchyňské elektrické a plynové spotřebiče • zachází šetrně a hospodárně s vybavením cvičné kuchyně • uvědomuje si význam hospodárného zacházení s pitnou vodou a energiemi	• Psaní receptů • Příprava pokrmů	OSV (Psychohygiena)

principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• sestaví jídelní lístek v souladu se zásadami zdravé výživy • dokáže vybrat potřebné potraviny a samostatně sestavit jednoduchý rozpočet • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • ovládá základní postupy při přípravě pokrmů • umí připravit základními způsoby tepelné úpravy pokrmů jednoduchá jídla • dodržuje zásady třídění kuchyňského odpadu • při přípravě pokrmů hospodárně zachází s potravinami • dodržuje pravidla společenského chování při stolování • ovládá zásady kulturního stolování • provádí úklid pracovních ploch, podlahy a nádobí, bezpečně zachází s čisticími prostředky • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovávaného materiálu • určuje vlastnosti zpracovávaného materiálu • volí vhodný materiál pro zamýšlenou činnost • hospodárně zachází s používaným materiálem • dodržuje technologickou kázeň při práci • volí optimální pracovní postup z hlediska výsledku pracovní činnosti • vzhledem k danému materiálu vhodně volí a správným způsobem používá pracovní nástroje a nářadí • šetrně a hospodárně zachází s používanými pracovními nástroji a nářadím • na úrovni svého věku naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou praktickou činnost • prezentuje své výrobky před veřejností • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu	• Bezpečnost práce, zásady první pomoci • Výrobky z drátu, plechu a železa	OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Psychohygiena) OSV (Kooperace a kompetice)

Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• sestaví daný model podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu • prezentuje své výrobky před veřejností • navrhne a sestaví jednoduchý model z konstrukční stavebnice • prezentuje a obhájí svůj výrobek z hlediska funkčnosti, nosnosti a stability před ostatními • rozlišuje jednotlivé součásti vybraných druhů stavebnic a jejich funkce • rozpozná a porovnává vlastnosti materiálů, z nichž jsou stavebnice vyrobeny • provádí montáž a demontáž při sestavování jednoduchých pohyblivých modelů • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu	• Základy pájení • Stavebnice	OSV (Psychohygiena)
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou	• uvědomuje si základní vztahy mezi pěstitelstvím a životním prostředím • zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování okrasných rostlin a květin • používá při práci vhodné pracovní pomůcky	• Práce na školním pozemku • Chovatelství	OSV (Psychohygiena)

kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• zachází šetrně a hospodárně se svěřeným zahradnickým nářadím, pomůckami a náčiním, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo • prokáže základní znalost chovu některých drobných zvířat • prokáže základní znalost bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• sestaví jídelní lístek v souladu se zásadami zdravé výživy • dokáže vybrat potřebné potraviny a samostatně sestavit jednoduchý rozpočet • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • ovládá základní postupy při přípravě pokrmů • umí připravit základními způsoby tepelné úpravy pokrmů jednoduchá jídla • při přípravě pokrmů hospodárně zachází s potravinami • provádí úklid pracovních ploch,	• Psaní receptů • Příprava pokrmů	OSV (Psychohygiena)

	podlahy a nádobí, bezpečně zachází s čisticími prostředky • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni • dodržuje zásady třídění kuchyňského odpadu • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovávaného materiálu • určuje vlastnosti zpracovávaného materiálu • volí vhodný materiál pro zamýšlenou činnost • hospodárně zachází s používaným materiálem • dodržuje technologickou kázeň při práci • volí optimální pracovní postup z hlediska výsledku pracovní činnosti • vzhledem k danému materiálu vhodně volí a správným způsobem používá pracovní nástroje a nářadí • šetrně a hospodárně zachází s používanými pracovními nástroji a nářadím • na úrovni svého věku naplánuje, organizuje a dokončí zamýšlenou praktickou činnost • prezentuje své výrobky před veřejností • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu	• Bezpečnost práce, zásady první pomoci • Výrobky z plastů	OSV (Psychohygiena) OSV (Seberegulace a sebeorganizace) OSV (Kooperace a kompetice)

Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• uvědomuje si základní vztahy mezi pěstitelstvím a životním prostředím • zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování okrasných rostlin a květin • používá při práci vhodné pracovní pomůcky • zachází šetrně a hospodárně se svěřeným zahradnickým nářadím, pomůckami a náčiním, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	• Práce na školním pozemku	OSV (Psychohygiena)
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• sestaví jídelní lístek v souladu se zásadami zdravé výživy • dokáže vybrat potřebné potraviny a samostatně sestavit jednoduchý rozpočet • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • ovládá základní postupy při přípravě pokrmů • umí připravit základními způsoby tepelné úpravy pokrmů jednoduchá jídla • při přípravě pokrmů hospodárně	• Psaní receptů • Příprava pokrmů	OSV (Psychohygiena)

	zachází s potravinami • provádí úklid pracovních ploch, podlahy a nádobí, bezpečně zachází s čisticími prostředky • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni • dodržuje zásady třídění kuchyňského odpadu • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		
Svět práce			
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• orientuje se v pracovních činnostech u vybraných druhů povolání • orientuje se v možnostech případného uplatnění vybrané profese v okolí bydliště či v regionu • uvědomuje si a posoudí své osobní schopnosti, vlastnosti, vědomosti, cíle a zájmy z hlediska výběru budoucí profese • na základě sebehodnocení si uvědomuje možnosti dalšího vzdělávání v různých typech škol	• Trh práce • Volba profesní orientace	OSV (Sebepoznání a sebepojetí)

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ROČNÍK			
Výstupy RVP	**Výstupy ŠVP**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• sestaví daný model podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu • prezentuje své výrobky před veřejností • navrhne a sestaví jednoduchý model z konstrukční stavebnice • prezentuje a obhájí svůj výrobek z hlediska funkčnosti, nosnosti a stability před ostatními • rozlišuje jednotlivé součásti vybraných druhů stavebnic a jejich funkce • rozpozná a porovnává vlastnosti materiálů, z nichž jsou stavebnice vyrobeny • provádí montáž a demontáž při sestavování jednoduchých pohyblivých modelů • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu	• Stavebnice • Práce s 3D tiskárnou	OSV (Psychohygiena)
Pěstitelské práce, chovatelství			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• uvědomuje si základní vztahy mezi pěstitelstvím a životním prostředím • zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování okrasných rostlin a květin	• Práce na školním pozemku	OSV (Psychohygiena)

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• používá při práci vhodné pracovní pomůcky • zachází šetrně a hospodárně se svěřeným zahradnickým nářadím, pomůckami a náčiním, udržuje je v pořádku a po skončení práce je ukládá na určené místo • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce		
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• sestaví jídelní lístek v souladu se zásadami zdravé výživy • dokáže vybrat potřebné potraviny a samostatně sestavit jednoduchý rozpočet • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce při nakupování a skladování potravin a manipulaci s nádobím • ovládá základní postupy při přípravě pokrmů • umí připravit základními způsoby tepelné úpravy pokrmů jednoduchá jídla • při přípravě pokrmů hospodárně zachází s potravinami • provádí úklid pracovních ploch, podlahy a nádobí, bezpečně zachází s čisticími prostředky • dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni	• Psaní receptů • Příprava pokrmů	OSV (Psychohygiena)

	• dodržuje zásady třídění kuchyňského odpadu • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		
Svět práce			
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• orientuje se v nabídkách na trhu práce • využívá při výběru vhodného dalšího vzdělávání profesních informací a poradenských služeb • umí napsat profesní životopis • umí prezentovat svoji osobu při modelovém přijímacím pohovoru při vstupu na trh práce	• Možnosti vzdělávání • Životopis • Zaměstnání	OSV (Komunikace)

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení žáků, vychází se školského zákona. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně při výuce i mimo ni po celý rok. Žák je hodnocen podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu.

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná.

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání

6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- Hodnocení žáků upravuje vyhláška č. 48/2005 Sb.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.
- Souhrnná klasifikace prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Aritmetický průměr může však být jedním z vodítek. Při klasifikaci se zohlední také přístup žáka, individuální pokrok v daném období, úroveň domácí přípravy, schopnost samostatné práce, píle a snaha.
- Průběžně probíhá hodnocení úspěšnosti žáka ústně, známkou, která je pravidelně zapisována do žákovské knížky v papírové (v případě žáků, jejichž rodiče nemají přístup k internetu) nebo elektronické podobě.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník a žák 2. stupně základní školy, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. Pokud je procento zameškaných hodin žáka ve vyučování v klasifikačním období a předmětu 25% a více, učitel předmětu rozhodne po projednání v pedagogické radě, zda bude v daném období žák klasifikován či neklasifikován. Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.
- Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka.
- Žáci 9. ročníku a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci 2. pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Podrobný popis hodnocení je uveden ve školním vzdělávacím programu.
- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

  a) prospěl s vyznamenáním b) prospěl c) neprospěl d) nehodnocen.
- Dokladem o dosažení základního vzdělávání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého ročníku základního vzdělávání. Toto vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- Za 1. pololetí vydává škola výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni z pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

6.1.2 Kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka.
- Schopnost řešit problémové situace.
- Úroveň komunikačních dovedností.
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně.
- Změny v postojích a dovednostech.

6.1.3 Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení…
- Ústní zkoušení a mluvený projev.
- Zpracování referátů a prací k danému tématu. Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly.
- Projektové a skupinové práce.
- Soustavné diagnostické pozorování žáka.

6.1.4 Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují výše stanovenou stupnicí.
- Návrh klasifikace za 1. a 3. čtvrtletí může být zapsán v žákovské knížce také ve tvaru: 1-2, 2-3, 3-4, 4-5. Rovněž běžná klasifikace během pololetí může být ve tvaru 1-2, 2-3, 3-4, 4-5, případně tzv. mínusy 1-, 2-, 3-, 4-.

- Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.
- Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů (při klasifikaci nejméně 10 známek (na 1. stupni) a 5 známek (na 2. stupni) – u předmětů s převahou teoretického zaměření, 3 známky – u předmětů s převahou výchovného a praktického zaměření).
- V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém.
- Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit po dohodě s vyučujícím. Tato možnost slouží jako motivace k učení se, ale nelze ji zneužívat a nepracovat soustavně – v takových případech vyučující žákovi opravu neumožní.

6.1.5 Hodnocení žáků na vysvědčení

Hodnocení na vysvědčení se v případě použití klasifikace výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí stupni prospěchu:

- 1 – výborný

Žák dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP uceleně, přesně a úplně, ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně, samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost, jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný, grafický projev je přesný a estetický, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, je schopen samostatně studovat vhodné texty

- 2 – chvalitebný

Žák dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP v podstatě uceleně, přesně a úplně, ovládá požadované učivo v podstatě uceleně, přesně a úplně, pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky,

kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků, grafický projev je přesný a estetický, bez větších nepřesností, je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty

- 3 – dobrý

Žák má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP mezery, má v osvojení požadovaných poznatků mezery, při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb, jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby, v ústním a písemném projevu má nedostatky, v kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky, je schopen samostatně studovat podle návodu učitele

- 4 – dostatečný

Žák má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP závažné mezery, má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby, při využívaní poznatků je nesamostatný, v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé, jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky, v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický

- 5 – nedostatečný

Žák očekávané výstupy v ŠVP si neosvojil, požadované poznatky si neosvojil, má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele, neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky, v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky, závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele, nedovede samostatně studovat

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.
- prospěl – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- neprospěl – je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.
- nehodnocen – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem.

6.1.6 Pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků, je jeho zpětnou vazbou – jak zvládá probíranou látku, jaký pokrok dosáhl vzhledem ke svým individuálním schopnostem a vynaloženému úsilí.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
    - co se mu daří
    - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
    - jak bude pokračovat dál.

- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Známky nejsou jediným zdrojem motivace. Sebehodnocení probíhá průběžně v rámci výuky jako vyhodnocení jednotlivých činností, bloků učiva, projektů apod.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

6.1.7 Způsob klasifikace a hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

- Hodnocení se řídí Novelou školského zákona 82/2015 S. a Vyhláškou 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Hodnocení těchto žáků je zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok, není srovnáván s jinými žáky.
- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.
- Způsob hodnocení - klasifikace nebo slovní hodnocení – bude se zákonným zástupcem žáka projednán při tvorbě IVP.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Žákovi jsou sděleny pozitivní stránky výkonu, objasněna podstata neúspěchu s návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají se zákonnými zástupci žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami klade pedagog důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází pedagog z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

- Při hodnocení se neklade důraz na specifické chyby, žáka je možné hodnotit za nespecifické chyby. Do hodnocení může být promítnuta snaha a pozornost věnovaná domácí přípravě.

6.1.8 Způsob klasifikace a hodnocení žáků mimořádně nadaných

- Hodnocení nadaných žáků probíhá podle doporučení školského poradenského zařízení a podle předem dohodnutých pravidel s rodiči. Dle stupně podpůrných opatření a podle doporučení školského poradenského zařízení je hodnocení individuální a jsou doporučeny formy práce.
- Formy práce s mimořádně nadanými žáky – vzdělávání dle IVP, prohlubování učiva, zadávání specifických úkolů, účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících, přeskočení ročníku.
- Využívat se může klasického hodnocení, slovního hodnocení nebo kombinace obou.

6.1.9 Způsob klasifikace a hodnocení žáků cizinců

- Žáci-cizinci jsou hodnoceni s přihlédnutím k dosažené úrovni znalosti českého jazyka, která je považována za závažnou souvislost ovlivňující výkon žáka. Pro hodnocení žáka-cizince jsou používána individuální kritéria hodnocení tak, aby hodnocení zahrnovalo všechny souvislosti, které ovlivňují výkon žáka.
- Využívat se může klasického hodnocení, slovního hodnocení nebo kombinace obou.
- Při hodnocení žáka-cizince se přihlíží zejména k těmto skutečnostem: délka pobytu, rodinné poměry, mateřský jazyk, přístup, aktivita a snaha při vzdělávací činnosti, úroveň domácí přípravy.